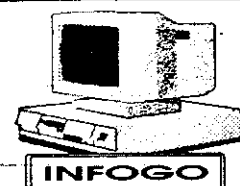

● Produse de cea mai bună calitate
● Servire exemplară ● Preturi rezonabile
**Acesta-i secretul
succesului de la
S.C. CHRIS S.R.L.**

AL. ZENOPOL
ARAD

ADEVĂRUL

OFERTA ZILEI: Aparate de
numărat bancnote, Telefoane
fără fir, TV color, 55 cm, PROFEX 298.000 lei
str. L. Blaga nr.2

COTIDIAN INDEPENDENT ARAD

Anul V nr. 930 ● Miercuri, 28 iulie 1993 ● 16 pagini ● 40 lei

Când motanul nu-i acasă

Ne întrebăm deseori cine pe cine dirijează (nu ca la orchestra filarmonică), stimulează (nu ca la un meci de fotbal decisiv) controlează...ei, aici e aici: cine pe cine, cum și cât, de ce da, de ce nu, în interesul cui și în disperare de cauză pentru cineva. Problema este justificată, căci nu există parte a lumii, epocă istorică, sistem social în care faza pregătitoare, decizională, finală, să nu se supună regulilor și rigorilor unui control sistematic, activ, intens și exigent. Când nu este eludat, compromis, corupt în mod deliberat și ca la toată lumea!

Trăim cu impresia că am fi o ogradă fără câini, în care face oricine ce-i trece prin cap, când nu se știe de frica nimănui, eliminându-se din comportamentul uzual, orice urmă corectă de morală, veche de când lumea. Vine patronul, zicea cineva, să vezi ce manierate vor deveni drăguțele de amployate, vânzătoare, prestatoare de servicii și ofertante de avantaje și înlesniri. Vine concurența, zicea un altul, să vezi ce schimbare la față va pricinui în rândul celor ce ar trebui să se considere în serviciul colectivității și nu invers.

Din păcate nu este așa, nici o modificare substanțială de comportament nu se ivește în acest imens domeniu (mai stufos ca o pădure de mangrove). Cunoscut cazuri când impertinența fetei de după pult sau ghișeu se manifestă chiar de față cu patronul, șeful, bosul, cum vreți să-i ziceți. Agresivitatea nu lipsește din relația client-comersant, nici chiulul profesionist.

Dar cele relatate mai sus sunt numai mizilicuri, față de imensele cazuri care scapă controlului și proliferază nestingherite. Cine controlează la noi, se întreabă cetățeanul, evoluția prețurilor, cascada cu care acestea ne potopesc? Legea cereii și ofertei, se spune, legile concurenței, ca un mecanism de autoreglare. Dar cel mai adesea, prețurile se umflă, ca broasca din fabulă, tocmai în sectorul lipsit de concurență, la agenții economici de stat, regiile autonome, furnizorii de cerințe indispensabile traiului normal, apa, căldura, energia, sectorul privat avându-și propriul tobogan. De marea piață a produselor agricole, ce să mai vorbim?

Cetățeanul de rând, care nu știe prea multe despre regulile pieței monetare (și valutare) își pune o întrebare similară: cine gospodărește, deci controlează, circulația banului public, când băncile parcă ar avea tot timpul ușile ferecate, înlocuite fiind de o piață neagră foarte activă, administrată de geambași în ale meseriei și teribil de profitabilă pentru aceștia? De, când motanul

nu-i acasă!

Bunul plac, arbitrarul, anarhia, sunt asemenea pecinginii, se răspândesc repede și generalizat: nu se mai supraveghează drumurile publice, pietele, străzile, instituțiile de stat sau private. Deși numărul legilor în domeniul disciplinării sociale a crescut, și se amplifică, nu am scăpat încă de impactul suferit în timpul demarajului revoluționar când se afirma că intervenționismul (deci și controlul) în relațiile

OPINII NEDISCORDANTE

interumane, economice și sociale în primul rând, nu mai poate supraviețui în societatea

reformată (fie chiar și în germen). Statul, zice-se, nu poate rezista ispitei monopolului, dar nici nu se autoconcrează, completăm noi, lansând, cât mai des posibil, câte un „marș spre Roma” înaltelor prețuri și tarife, cu seninătate și cinism, în aceeași măsură. Noi, cetățenii de rând care trăim din segmentul cel mai redus al banului public, salariul sau pensia, suntem poftiți pe marginea străzii, să privim și să aplaudăm.

Sindromul arbitrarului atacă apoi structurile morale ale societății: grija pentru bunul public s-a autodizolvat în vandalisme (față de păduri, ape, instalații și acareturi, conducte de combustibili ș.a.) Unde ne sunt pădurarii? Ce fac pristavii din pietre, din gări și terenuri? De ce scapă faptele rele și făptuitorii lor unui control chiar și minimal?

Controlul? Rămășiță a sistemului totalitar? Parte a rezidurilor trecutului recent? Sechelă a bolilor ideologice comuniste? Se pare că nici organele legislative, nici cele executive, nu știu bine și, poate, nici nu sunt prea interesate să stabilească, ce formă ar trebui să ia practica unui control generalizat și perpetuu. Cetățeanul cât de cât instruit își amintește de lecția de istorie la care aflăm cum regii Persiei, Dariușii, aveau inspectori teritoriali „ochii și urechile împăratului”, de la filme ni se trage simpatia pentru incoruptibilii lui Eliot Ness. Care din metode ar scăpa însă de supracalificativul neocomunism, neodictatură, neodirijism? Așa, mai bine fără!

Tare mi-e dor să port frica cuiva, așa cum m-au învățat bătrânii: să te temi de Dumnezeu, deși el e unic în bunătatea lui. Polițistul și orice geaman al său în ale ordinii, disciplinei, armoniei, cinstei, respectului pentru lege, să fie un adevărat „moderator” al străzii, iar fluierul lui să-mi aducă aminte că nu mă pot sustrage fără a fi sancționat corectitudinii și legalității.

ION JIVAN

Măi, să fie! care-i El și care-i Ea?

Foto: MARCEL CÂNCIU

**Începând cu 1 august, se vor majora pensiile
(Amănunte în pagina a 2-a)**

**La Alin în loc
de bani
se dau
macaroane**

(Citiți în pagina a 2-a)

**Ieri,
în țară**

ZBOR DE OBSERVARE
În perioada 27-31 iulie 1993,
o echipă română efectuează un
zbor de observare în Republica
Ungaria.

Zborul se efectuează în baza
„acordului dintre Guvernul
României și Guvernul Republicii
Ungaria cu privire la stabilirea
unui regim de Cer Deschis”.
Acesta este cel de-al treilea zbor
efectuat de către România, în
cursul anului 1993, dintr-o cotă
anuală de 4.

Spre deosebire de zborurile
de observare anterioare, la acest
zbor au fost invitați să participe
observatori din Germania,
Franța, Italia și Anglia.

**ABSOLVENȚII AI
ACADEMIEI DE POLIȚIE -
LICENȚIAȚI ÎN DREPT**

În prezența președintelui
Senatului, dl. Oliviu Gherman,
la Academia de Poliție
„Alexandru Ioan Cuza” s-a
desfășurat, ieri, ceremonia pre-
lucrită de absolvirea primei pro-
moții de ofițeri licențiați în drept
ai acestei instituții creată după
decembrie 1989, precum și
avansarea la gradul de locotenent
a studenților din anul III. La
acest emoționant moment au fost
prezenți primul ministru, dl.
Nicolae Văcăroiu, membri ai
guvernului, parlamentari, lideri
de partid politice, cadre de con-
ducere din MI, MAPN și SRI,
părinți și rude ai studenților,
ziariști.

**MEDICAMENTELE VOR
FI COMPENSATE**

Potrivit unei recente hotărâri
guvernamentale, medicamentele
vor fi compensate astfel: 50 la
sută pentru salariați; 75 la sută
pentru pensionari, șomeri și
membri de familie aflați în
întreținerea acestora; sută la sută
pentru copii până la 16 ani,
handicapați neuropsihic, veterani
de război, precum și pentru bol-
navii de TBC, cancer, diabet,
parkinson. Tot în această grupă
intră laptele praf pentru copiii
între 0 și 1 an. (ROMPRES)

**Eliberarea
titlurilor
de
proprietate
va mai
dura
doi-trei ani**

(Aflați citind în
pagina a 6-a)

Domnul Iosif Medre din Arad

ÎȘI LASĂ - PRIN TESTAMENT - CORPUL PENTRU CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

● „Nu există Dumnezeu, pentru mine există numai NATURA” ●

În data de 24 iunie 1993 la Notariatul de Stat Județean Arad s-a operat o încheiere de autentificare mai puțin obișnuită. Este vorba de testamentul domnului Iosif Medre din Arad.

Iată ce cuprinde acest testament: „Las după moartea mea, corpul meu neînsuflețit FACULTĂȚII DE MEDICINĂ din cadrul Universității „Vasile Goldiș” din Arad, pentru cercetare științifică, pe care o institui legatara mea cu titlu particular. Nu dispun de bunurile mele prin acest testament.”

Domnul IOSIF MEDRE, născut în anul 1915, are în prezent venerabila vârstă de 78 ani. Este veteran de război având o participare activă la cel de-al doilea război mondial, atât

în armata română cât și în „armata roșie”. Întrebându-l care sunt motivele ce l-au determinat să recurgă la acest testament domnul MEDRE ne-a spus: „Experiența acumulată de-a lungul anilor m-a făcut să prind un fel de ură împotriva tuturor sectelor și cultelor religioase. Dacă există un singur Dumnezeu, atunci de ce sunt atâtea credințe? Eu sunt convins că nu există Dumnezeu, pentru mine nu există decât natura! În al doilea rând, prin gestul meu încerc să-mi aduc aportul (cât de mic) la dezvoltarea științei medicale. Nu o fac nicidecum pentru reclamă ieftină și nici pentru bani, ci gratuit”.

FLORIN TRUȚ

DORIȚI SĂ AFLAȚI UNDE PUTEȚI GĂSI CEL MAI IEFTIN ULEI CASTROL?

NIMIC MAI SIMPLU, DEOARECE MAGAZINELE FIRMEI ARWAY DIN GRĂDIȘTE, STR. PETRU RAREȘ NR. 85, TEL. 24444 ȘI MICĂLACA, CALEA IULIEI MANIU NR. 257, TEL. 69105 AU CELE MAI MICI PREȚURI POSIBILE LA URMĂTOarele TIPURI DE ULEIURI CASTROL:

- GTX 3 1 LITRU - 3499 LEI
- GTX 3 3 LITRI - 10497 LEI
- GTX 3 5 LITRI - 17495 LEI
- GXL (ECHIVALENT CU GTX 3 LIGHTE 10W40) ULEI
- SINTETIC 1 LITRU - 2990 LEI

ÎL PUTEȚI CUMPARA DOAR PÂNĂ LA EPUIZAREA STOCULUI CARE ESTE LIMITAT.
S.C. ARWAY PLĂTEȘTE PENTRU ACESTE PRODUSE TVA 18% (DE IMPORTATOR) ÎN LOCUL DVS., DECI O ECONOMIE ÎN PLUS.

Ședința Consiliului local al Municipiului VREMEA DISPUTELOR

ÎN DISCUȚIILE CU SINDICATUL „ASTRA” A BIRUIT „REPREZENTATIVITATEA”. * PROCENTUL VA ADUCE PACEA SAU RĂZBOIUL * DIN 111 POSTURI - 37 VACANTE * „DEFRIȘARE” ÎN ZONA „LIBELULA” ȘI NU NUMAI * CASE PENTRU DASCĂLI.

Odată realizată majoritatea necesară pentru ca ședința ordinară a Consiliului local al municipiului să fie statutară, dl. Cristian Moiescu a prezentat o „Informare cu privire la activitatea desfășurată de serviciile publice ale Consiliului local al municipiului în luna iulie”. Dintre cele însumate de dl. primar la capitolul „active” am reținut: deschiderea circulației pe tronsonul din partea stângă a Pieței Gării, demolarea birtului „Muncitorul grăbit” din parcul Pădure, montarea barierei pe fațada Mureșului în zona restaurantului „Perla Mureșului”, continuarea lucrărilor la „Cantina săracilor” (deși costul lucrărilor și al materialelor este foarte ridicat), finalizarea culegerii pe calculator a datelor persoanelor care urmează să primească titluri de proprietate, urmând eliberarea lor și punerea în posesie (lucrările au fost validate pentru cartierul Aradul Nou, urmând Sînicolaul Mic), semaforizarea intersecției Lacului/I. Antonescu, repartizarea a 17 locuințe fond de stat ș.a.m.d.

Răspunzând la o interpelare adresată de dl. consilier Murvai, d-lui viceprimar Ilea, în legătură cu posibilitatea finalizării lucrărilor din zona P-ța Gării în cursul acestui an, dl. viceprimar a afirmat că datorită lipsei banilor alocați, lucrarea va fi finalizată abia la anul, Primăria trebuind să se mulțumească în acest an cu rezolvarea circulației rutiere și a tramvaielor. În ceea ce privește situația financiară a municipalității, dl. primar a declarat: „suntem datori la diferite regii cu 150.000.000 lei”.

Am consemnat și câteva din intervențiile prilejuite de discuțiile dintre comisia Consiliului local care coordonează repartizarea locuințelor și liderii sindicatului „Astra-Vagoane”: dl. consilier Moțiu - „Discuțiile cu sindicatul Astra au început într-o tonalitate foarte ridicată. Au vrut să ne intimideze pentru ca să cedăm. Ne-au spus că ei reprezintă oamenii de la vagoane și nu dau doi bani pe hotărârea noastră. Ei ne-au spus că reprezintă 7000 de oameni, noi le-am

spus că reprezentăm pe ceilalți 190.000. Discuțiile s-au încheiat însă amiabil. Ne-au spus că o să vină cu propuneri de îmbunătățire a regulamentului nostru (de repartizare a locuințelor - n.n.)”.

Dl. primar Moiescu: „Nu au știut anumite lucruri pentru că au citit superficial și hotărârea și metodologia. Doi dintre lideri, (au fost trei), nu știau nici măcar cum se aplică. Le-am explicat și au fost de acord. Vor veni cu completări pentru întocmirea metodologiei pe anul 1994. Orice îmbunătățire care să aibă temei legal e binevenită”; **dl. Tusz Francisc:** „Din cei trei, doi au plecat lămurii. Doar dl. Rusu a spus că pentru el hotărârea noastră este zero. Nu a putut

stant diminuată de inflație, credem că o discuție în jurul unor procente și nu a unor cifre absolute sau relative asupra valorii terenului concesionat, trebuie să fie determinantă.”

DIN 111 POSTURI - 37 SUNT VACANTE

După „încălzirea” efectuată data trecută, cu ocazia ședinței extraordinare a C.L.M., proiectul de hotărâre privind noua organigramă și statutul de funcțiuni al Consiliului local a trecut ușor peste momentul votului. Cu un vot împotriva a fost adoptată. Urmează deci organizarea concursului pentru ocuparea celor 37 de locuri vacante. Candidați să fie!

„DEFRIȘARE” ÎN ZONA „LIBELULA”. ȘI NU NUMAI

Din nou a fost pusă în discuție „sfidarea” la adresa Consiliului municipal, materializată în construcția lipită de blocul „Libelula”, ridicată în temeiul unei autorizații de construire eliberată abuziv de către una dintre fostele conducători ale Primăriei, pe un teren aparținând domeniului public.

După un șir de procese pierdute rând pe rând de Primărie, în pofda faptului că dreptatea este în mod evident de partea ei, CLM a decis ca patroana construcției, d-na Părv Floare, să fie din nou chemată în judecată, CLM fiind dispus chiar să sacrifice niște bani pentru eventualele despăgubiri implicate de această acțiune. Surse de încredere ne-au precizat că situația se va repeta la următoarea ședință cu privire la un alt „dop” notoriu, situat tot în zona centrală a Aradului.

DIVERSE

Case pentru dascăli. A fost aprobată cererea celor două Universități din Arad care, presate de procedura acreditării, trebuie să asigure locuințe pentru profesorii universitari ce vor veni la Arad. Consiliul a aprobat 10 locuințe de intervenție care vor fi acordate acestora. **Biserica penti-costală din Bujac** a primit 500 m pătrați, teren necesar construirii unei scări de acces. **Conflict „Bistro-Gavriș” - blocul „L” din Piața Gării.** A ajuns la CLM memoriul adresat Parlamentului de locatarii de la adresa de mai sus „tulburată în posesie” de activitățile comerciale desfășurate de sus-numita firmă la parterul blocului. Executivul va promova un proiect de hotărâre ce vizează ordinea publică.

DORU SAVA

spune însă concret ce nu e bun”; **dl. Nagy Alexandru:** „Să se spună sindicatelor să vină cu propuneri scrise, deci cu un material care să poată fi studiat. Ceea ce am făcut noi nu-i un lucru absolut, care să nu poată fi îmbunătățit. Ar fi utilă și o discuție cu Sindicatele, să ajute Primăria în privința depistării locuințelor ce pot fi repartizate. Sunt convins că în acest oraș există locuințe care pot fi repartizate, dar mai înainte trebuie depistate”.

PROCENTUL CARE VA ADUCE PACEA SAU RĂZBOIUL

Având în vedere importanța socială și economică a investiției realizate de SC „Sanevit” SA, adică Fabrica de seringi, discuțiile din ședința Consiliului municipal pe această temă, deși nu s-au finalizat într-o hotărâre, au conturat consensul existent în rândul consilierilor: „secură de război” nu va fi îngropată până ce municipalitatea nu va obține cel puțin 10 la sută din profitul societății în schimbul concesionării celor 30.000 de metri pătrați pe care se construiește unitatea. Deocamdată Consiliul nu eliberează autorizația de urbanism și de doi ani de zile nu a obținut nici un venit ca urmare a concesionării terenului.

Oricum, având în vedere faptul că singura avere a Consiliului municipal o reprezintă terenul, că în condițiile recesiunii economice, valoarea leului e con-

POLIȚIA NE INFORMEAZĂ

● Când doi se ceartă... Autoturismul Renault 16 nr.1 AR 574 condus de Constantin Alexandru Costăși, pe strada Sverdlov, n-a oprit la stop, la intersecția cu str. A. Șaguna. A fost surprins de... o mașină a compartimentului circulație a poliției. În urma ciocnirii celor două autoturisme a fost accidentat grav... Dumitru Iosif, 78 ani, pensionar, pieton.

● Sinucidere. A fost găsită spânzurată, la domiciliul ei, Cerasela Aurelia Hașca, 31 ani, Arad, str. Clujului 55, cunoscută cu afecțiuni psihice.

● Spargeri. În noaptea de 25/26 iulie au fost sparte: ● grădinița UTA, a fost furat un televizor alb-negru ● grădinița cu program prelungit nr.4 de pe str. Independenței nr.5, tot un TV alb-negru ● magazinul SC Excelent SRL, de la parterul blocului din str. Spitalului nr.5; au fost furate mărfuri în valoare de 114 mii lei.

● Altă sinucidere. În Satu Nou - Mișca, a fost găsit spânzurat la

domiciliul său, Sinka Ianoș, de 70 de ani. Un gest disperat al unui suferind.

● Limuzină?! Dacă n-a avut la dispoziție un autoturism adecvat, Bela Andrei, ifronist la SCAL Pecica i-a urcat pe cei cinci pasageri (muncitori în aceeași unitate) în cupa ifronului și i-a transportat de la gară la sediul. L-a văzut polițistul și-i bai!

● Imprudență fatală. La Sâmbăteni, în intersecția drumului național 7 cu strada Morii, a avut loc un accident pe cât de stupid pe atât de prevenibil. Iulian Constantin Pârveanu, 35 ani, agricultor particular, și-a cumpărat un tractor. A ieșit cu el pe drum fără să-l fi înmatriculat și fără să posede permis de conducere. La luat cu el, pe aripa tractorului și pe Marinei Iova, 42 ani, care era în stare de ebrietate. În intersecția amintită Iova a căzut de pe aripă exact în fața unei roți din spate a tractorului, care a trecut peste el. La spital a decedat.

COMUNICAT

Sindicatul șoferilor din cadrul R.A.T. Arad declanșează greva de avertisment timp de 2 ore, în data de vineri, 30 iulie 1993, între orele 5-7.

Pe timpul grevei, se va asigura circulația cu cel puțin 30 la sută din numărul de tramvaie necesare traficului obișnuit în conformitate cu prevederile art.45, alin.4 din Legea nr.15 din 1991.

Greva de avertisment este declanșată ca urmare a refuzului Consiliului de Administrație al R.A.T. Arad de a respecta clauzele cuprinse în contractul colectiv de muncă la nivel de ramură precum și totala nepăsare afișată față de starea tehnică deplorabilă a parcului de vagoane de tramvai.

Președinte,
DUMITRU TRULESCU

Vicepreședinți,
**IOAN FARCĂȘ
VIOREL RUSU**

LA ALIN ÎN LOC DE BANI SE DAU MACAROANE!

Am dovedit încă o dată că suntem originali. După 22 Decembrie 1989, jocurile de intrajutorare au apărut ca ciupercile după „revoluție”. Din această specie de „ciuperci” face parte și Alin S.R.L. Nu mai intrăm în amănunte, aproape fiecare ardean știe că suma investită, urma să fie multiplicată de șapte ori. În aparență o afacere bună. Dau un leu și scot șapte. Speranțele însă au fost măzgălite și iluzia s-a spart, ca un balon de săpun. Veți spune că ar fi fost bani nemuncați. La prima vedere așa par lucrurile. Dar am fost la „Alin” în aceste zile și am văzut în general oameni necăjiți, îngândurați. Modest îmbrăcați. Cu lețele înăsprițe înaintea de vreme de viață aceasta, care știm cu toții cum a fost pentru omul de rând. Cum este. Oamenii care au crezut în acest vis, pentru că au vrut să creadă. Marea majoritate a lor au depus sume între 30.000 și 150.000 lei. Bani obținuți prin muncă cinstită. Economisii cu multe renunțări la mici bucurii cotidiene. Articole de lux pentru noi, bagatele pentru alții.

Și apoi acest joc este autorizat de Judecătoria.

Deci este în litera legii. Treaba este simplă. Există un acord între două părți - firma și clientul prin care clientul depune o sumă și firma o restituie în condițiile stabilite, într-un interval de timp dat. Cine nu respectă regulile jocului în orice țară civilizată, plătește într-un fel sau altul acest lucru. Dar la noi cine plătește? Tot omul de rând.

Și Alin a efectuat niște plăți. Dar cum? Instituind legea bunului plac.

O persoană mi-a arătat o chitanță emisă de Alin din luna august 1992. Și nici până în prezent nu a primit un

leu. Alții, care au depus mai târziu banii (și știm că nu sunt sume tocmai modeste), au luat banii.

Poate nu de șapte ori mai mult, dar un profit frumuseț tot le-a ieșit și într-un interval de timp record. Cine sunt acești oameni? Cu se ocupă? De ce au fost plătiți preferențial, peste ordinea de înscriere? Iată numai câteva întrebări la care am dori să le știți răspunsul. Dar, cum atâtea alte întrebări au rămas fără răspunsuri, încă trei ce mai contază?

Pentru a potoli cât de cât spiritele celor ce și-au depus banii, Alin a hotărât să dea în schimb banilor primiți produse alimentare și nealimentare. Ciocolăți, săpunuri, batucuri, sare, cizme și macaroane. Foarte multe macaroane. Marfă, care în general este greu vandabilă. Oamenii sunt foarte nemulțumiți de acest mod de achitare a datoriei față de ei. Deci, Alin își vinde „deșeurile” ieșind și de această dată în câștig.

Doamna Ileana Vizitiu a fost prezentă la fața locului pentru a-și ridica „dividendele”. Ce ne-a declarat dumneaei, reflectând starea de spirit a majorității covârșitoare a celor prezenți „Nu sunt mulțumită, cum cred că de altfel nu este nimeni. Dobânda de 25% nu este suficientă. Cu cât s-a devalorizat leul față de noiembrie 1992, când am depus banii? Și ce mai putem lua cu suma depusă atunci la prețurile de astăzi?”

Nici unul dintre cei cu putere decizională nu este de găsit. Auzim că patronul a fost sfătuit să-și ia un...concediu.Sau, dacă vă place mai mult invariabilul răspuns: „este plecat după marfă”. După macaroane.

G.CONSTANTINESCU

ÎNCEPÎND CU 1 AUGUST, SE VOR MAJORA PENSIILE

Hotărârea Guvernului nr.332/1993, stabilește ca, începând de la 1 august, să se majoreze pensiile de asigurări sociale de stat - inclusiv cele integrate în acest sistem (culte, cooperatie etc.), pensiile IOVR, pensiile agricultorilor și ajutoarele sociale stabilite pe baza legislației de pensii.

Astfel, de la d-na Mariana Gozman - șef Oficiu pensii Arad, aflăm că pensiile de asigurări sociale de stat pentru munca depusă și limita de vârstă, cu vechime integrală, se majorează cu 20%. Pensiile pentru munca depusă și limita de vârstă cu vechime incompletă, pensiile de invaliditate de toate gradele, pensiile de urmași și toate categoriile de pensii ale agricultorilor, precum și ajutoarele sociale se majorează cu 15%.

Pensiile suplimentare din sectorul asigurărilor sociale de stat, inclusiv cele stabilite în sectoarele integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat și militare, se majorează după cum urmează: ● cu 1.500 lei pensiile suplimentare ale pensionarilor de limită de vârstă și toate gradele de invaliditate; ● pensiile suplimentare ale pensionarilor de urmași, după cum sunt în plată, cu 750 lei pentru un urmaș, cu 1.125 lei pentru doi urmași și cu 1.500 lei pentru mai mulți urmași.

Subliniem deci, că pensiile vor fi majorate conform acestor procente începând cu 1 august a.c., în vederea corelării acestora cu salariile. Nu se majorează, deci, indemnizațiile.

CAMELIA BERAR

HOROSCOPI

Berbecul: Ziua prevestește succesul rezolvărilor neconvenționale! Toate planurile dvs. inovatoare pot găsi aprobarea: la serviciu - a superiorilor, acasă - a familiei. Seara vă așteaptă o problemă personală, dar îngrijorarea nu va dura prea mult.

Taurul: În jurul prânzului, evenimente promițătoare pe tărâm profesional vă vor produce bucurie și vor trezi speranța unei remedieri rapide a situației materiale.

Gemenii: O dispută foarte serioasă pe o temă controversată vă va îndepărta un timp de cineva foarte apropiat.

Racul: Ziua de astăzi o veți petrece într-o societate plăcută, dar nu vă va satisface toate așteptările. S-ar putea să lipsească cineva, pentru care nutriți sentimente deosebite sau poate o observație răutăcioasă vă va fi aruncată în glumă ceea ce e evident vă va strica buna dispoziție.

Leul: Astăzi aveți posibilitatea să cunoașteți niște persoane fascinante care în plus, au și preocupări asemănătoare dvs. Nu este exclus, ca pasiunea comună să vă apropie definitiv și să doriți să petreceți mult timp împreună.

Fecioara: Atenția dvs. va fi atrasă azi de o veche cunoștință al cărei farmec și garanție per-

Miercuri, 28 iulie 1993

sonală le veți observa abia acum. **Balanța:** Veți simți în jurul dvs. o atmosferă romantică și plină de farmec. Ca urmare, veți voi să vă cufundați în ea fără rezerve. Înainte însă de a vă hotărî, gândiți-vă dacă meriți.

Scorpionul: Un mare rol va juca astăzi obiectivitatea dvs. Datorită tratării multilaterale a problemelor vă veți atrage simpatia celor din jur; poate chiar veți găsi noi prieteni.

Săgetătorul: În ciuda bunelor auspicii care ocrotesc în ultimul timp legăturile dvs. sentimentale, după amiază ori seara, una dintre părți poate manifesta o răcire bruscă a sentimentelor.

Capricornul: Neașteptatele necazuri la serviciu, care după dvs. sunt complet nejustificate, au o cauză concretă. Dacă o veți analiza mai atent, veți putea îndrepta situația.

Vărsătorul: Înțelegerea referitoare la o importantă problemă familială, ce va domni între dvs. și partenerul dvs va duce la stabilizarea sentimentelor și, în plus, va introduce noi valori în căsnicia dvs.

Peștii: Țineți minte că întreprinderea nu este locul potrivit pentru angajarea unor relații amoroase și nici pentru flirturi și propuneri de altă natură decât de serviciu.

CINEMATOGRAFE

DACIA: Justițiarul (SUA-AUSTRALIA) Preț bilet 250 lei. Orele: 9,30, 11,45, 14, 16, 18, 20.

STUDIO: Pedepsa capitală (SUA). Preț bilet 200 lei. Orele: 10, 12, 14, 16, 18.

MUREȘUL: Videoproiecție. Preț bilet 150 lei. Orele: 9, 11, 13, 15, 17, 19.

Misiunea „Steaua Întunecată” (Canada-Israel) Preț bilet 175 lei. Orele: 10, 12, 14, 16, 18, 20.

ARTA: Giuvaerul Nilului (SUA) Preț bilet 150 lei. Orele: 13, 15, 17, 19.

ARTA - Grădina de vară pe timp favorabil: Tăcerea mieilor (SUA) Ora: 21,30.

PROGRESUL: Giulia (ITAL.). Preț bilet 125 lei. Orele: 16, 18, 20.

SOLIDARITATEA: Videotecă. Preț bilet 100 lei. Orelé: 17, 18,30

Clujul - un fantastic El Dorado mioritic

Un val uman de dimensiuni gigantice se îndreaptă cu febrilitate spre Cluj. Mii și mii de autoturisme din toate colțurile țării, trenuri supraaglomerate ca-n vreme de război, țărani în căruțe și cu merindea în desagă, coloane fără sfârșit de pedestrași adunați de prin satele din jur, tineri și bătrâni, femei și bărbați, români și țigani, universitari și analfabeci, credincioși ori liber cugetători, milioane de oameni atrași cu puteri de dimensiuni galactice de șansa de a se îmbogăți peste noapte se îndreaptă în aceste zile spre municipiul Cluj, ajuns un fel de El Dorado mioritic la fel de fascinant ca mirajul auru-lui din California.

Vestea potrivit căreia toți clujenii, sau, mă rog, aproape toți au devenit milionari traversează cu iuteala fulgerului cele patru puncte cardinale uimind, zăpăcind și în sfârșit convingându-l pe românul nevoiaș că înscriindu-se la jocul de intrajutorare „Caritas” din Cluj, cu o sumă de bani modestă, de cel puțin 20 de mii de lei de persoană, o familie poate deveni milionară în numai câteva luni. Oamenii serioși, ofițeri din armată și poliști, gardiști, procurori și judecători, oameni cu scaun la cap intră în acest joc cu speranța îmbogățirii rapide.

Prieteni de a căror sinceritate e imposibil să mă indoiesc îmi mărturisesc că în câteva luni au câștigat sume de patru ori mai mari decât cele depuse. Cu alte cuvinte, „Caritas” din Cluj e un fel de „Alin” din Arad, multiplicat de câteva milioane de ori. La Cluj, la cele 15 casierii ale „Caritas” se depun zilnic miliarde de lei și tot zilnic se plătesc miliarde. Oamenii simpli, cu vechime la „Caritas” încasează banii cu sacii, își opresc o parte din câștig dar pe majoritatea îi reinscriu în joc pentru a aduce profituri. Fenomenul e pe cât de uluitor pe atât de real. În istoria națională numai minunea de la Maglavit a mai stârnit asemenea migrații uriașe de populații pentru a-l asculta predicind pe ciobanul găngav Petrache Lupu. Orbi și șchiopi, șontorogi sau chiori, nenorociți cu trupurile devastate de boli necruțătoare și-au cântat în epocă vindecarea miraculoasă spălându-se cu apa izvorâtă de la rădăcina unei sălcii. Ziarele vremii erau pline de relatări care de care mai senzaționale, crâșmari și negustori de lumânări s-au îmbogățit pe urma afacerilor puse la cale la Maglavit.

Prin forța irezistibilă a speranței de îmbogățire, prin exemple zilnice oferite de

foști muritori de foame ajunși milionari, fenomenul Cluj „Caritas” este mai fascinant, mai incitant decât Maglavitul interbelic.

Dialectica hegeliană (Marx e pus la index) ne învață că orice fenomen are un început, un apogeu și un sfârșit. Fulgerătoarele îmbogățiri a milioane de oameni ne fac să credem că fenomenul „Caritas” Cluj a atins cota cea mai înaltă posibilă. Pentru cât timp? Atât cât afacerile „Caritas” aduc profituri uriașe și atât timp cât numărul depunătorilor e în creștere, totul e O.K. Apoi va veni cineva, cândva cu un zvon alarmant în legătură cu posibilitatea pierderii banilor înscriși. Panica și disperarea îi va mobiliza cu o forță și mai mare pe pricinași la casierile supraaglomerate ale „Caritasului”.

Când toți vor cere banii înapoi, megalitica afacere se va prăbuși cu aceeași fulminanță rapiditate, asemeni unui gigantic castel de nisip. Până atunci însă, milioane de români vor deveni milionari pe seama altor milioane care vor rămâne fără bani, dar cu un vis frumos. Până nu-i prera târziu, să mergem, deci, cu mic cu mare la Cluj, unde tot românul poate face avere din mai nimic...

ȘTEFAN TABUJA

„Adevărul” la dispoziția dvs.

La telefonul dimineții 16654, între orele 9-12

● Domnul Ioan Ardelean (Lipova, str. Cloșca 45) pune o întrebare în numele mai multor concitadini: „Stațiunea de cercetări pomicele din orașul nostru are un magazin de desfacere, unde se vând inclusiv produse din carne. Cum este posibil să nu existe cântar electronic, dată fiind importanța firmei?”

● Domnul Viorel Drilă, de la SC Archim SA precizează că respectiva societate acordă compensații angajaților, dar ele nu se includ în salariul tarifar.

● Doamna Maria Covaci (Micăla, bloc 189, ap. 7) are o întrebare pentru formațiunile ecologiste: „Vom intra în Europa cu țânțarii după noi?”

● Domnul Constantin Dudău (Str. General Dodo 31) afirmă că a încheiat, în luna ianuarie 1993 un contract cu firma Credit Team. A plătit un avans de 150.000 de lei și urma ca în termen de 90-180 de zile să primească autoturismul Dacia aduse din Ungaria, ceea ce nu s-a întâmplat. A încercat să vor-

bească la telefon cu partenerii, dar nu a reușit. Am sunat și noi, idem! Telefonul 22062 sună și nu răspunde. Rămânem pe ... fir.

● Doamna Ecaterina Varga (B-dul Revoluției nr.70) adresează o întrebare Societății comerciale Armopan SA: „De ce pâinea ajunge în centrul orașului abia la ora 12,00?”

● Doamna Maria Covaci (str. Zărandului nr.8) vrea să-și vândă certificatul de proprietate ca să-și cumpere lemne pentru la iarnă.

● Domnul Mihai Oprea (Sântana, str. Zărandului 31) ne anunță: „Sunt conducătorul sucursalei locale a Societății comerciale Ardelean SRL din Arad. În data de 13 iulie a.c. am plătit instalarea unui post telefonic, dar nici până astăzi nu s-a făcut bransarea”.

VALENTIN GROS

La telefonul după-amiezii 18550, între orele 15,00-20,00

● Dl. CAPOTESCU ION, domiciliat pe str. Dobrogeanu Gherea, nr.18 este pensionar în vârstă de 83 de ani. Este paralizat de 8 ani, cumpărături necesare fiindu-i făcute de către un vecin (tot pensionar). Ca membru al C.A.R.P., acesta l-a rugat pe vecin (dându-i carnetul de membru) să-i ridice cele 2 kg de zahăr ce se distribuie pensionarilor. Deși binevoitor, vecinul s-a întors după mai multe ore de așteptare la fel cum a plecat! Adică fără zahăr. Pentru că odată ajuns la rând, i s-a invocat faptul că în lipsa persoanei titularului nu se distribuie zahărul decât unuia dintre soți. Se pare, iată, că, nu s-a luat în considerare cazul în care unul dintre aceștia nu mai există. Și atunci...

● Problema carnetelor de

sănătate ne preocupă acum mai mult ca oricând. D-na DRĂGAN ELENA, Calea Aurel Vlaicu, bl. Z 19, ne sesizează că prezentându-se în după amiaza zilei de 26.07.a.c. la circa nr.15, în vederea eliberării carnetului de sănătate, află că acestea s-au epuizat. I se sugerează să revină la doua zi. Dar pentru mai multă siguranță, dimineața. Cum dânsa este încadrată în muncă și lucrează dimineața, nu va putea face acest lucru, riscând deci să rămână fără carnet de sănătate. Este într-adevăr o problemă a cărei soluție este așteptată probabil de foarte mulți dintre noi.

● Numeroșilor cititori ai ziarului nostru, care ne-au solicitat părerea în legătură cu înființarea filialei Caritas în

Arad, cu tot respectul, noi nu ne permitem să le dăm „sfaturi”. Le sugerăm însă, să ia în considerare și următorul aspect: conform unei recente anchete realizate de ziarul „România liberă”, pentru a putea face față în continuare plăților zilnice, depunerile firmei Caritas, vor trebui să se ridice în următoarele 6 luni la suma de 102 trilioane lei! Aviz amatorilor...

● Stimăți cititori, pentru a fi permanent „în priză” cu actualitatea arădeană, vă rugăm să ne sesizați ori de câte ori observați un eveniment ori o întâmplare demnă de a fi adusă la cunoștința tuturor. La telefoanele 16654 (orele 9-12) și 18550 (orele 15-20) vom răspunde prompt la apelurile dvs.

CAMELIA BERAR

Piața Chisineu-Criș

Marti 27 Iulie 1993

Agro-alimentare. Cartofi 250 lei/kg, ceapă 150 lei/kg, fasole verde 500 lei/kg, fasole uscată 500 lei/kg, varză timpurie 100 lei/kg, roșii 100 lei/kg, vinete 250-300 lei/kg, ardei gras 250-300 lei/kg, usturoi 1000 lei/kg, dovlecei 200 lei/kg, castraveți 250 lei/kg, zarzavat 120 lei/kg, conopidă 400 lei/kg, piersici 150-300 lei/kg, pepene galben 300 lei/kg, prune 200 lei/kg, mere 150 lei/kg, lapte 100-150 lei/litru, smântână 1000-1200 lei/litru, telemea vacă 1000 lei/kg, telemea oaie, caș 1000

lei/kg, ouă 50-55 lei/buc., miere albă 1000 lei/kg. Cereale: grâu 9-10.000 lei/cabel, orz toamnă 7-9.000 lei/cabel, orzoaică 10-12.000 lei/cabel, porumb boabe (91) 7-9.000 lei/cabel, porumb boabe (92) 10-12.000 lei/cabel, țărțe grâu 70-90 lei/kg. Animale: purcei (8 săptămâni) 10-14.000 lei/perechea tineret porcine (2-4 luni) 30.000 lei/buc., tineret porcine (4-6 luni) 30-40.000 lei/buc., porci grași (100-110 kg) - 740 lei/kg viu.

C. ALBUȚIU

De la Oficiul Fortei de Muncă

SITUAȚIA LOCURILOR DE MUNCĂ VACANTE ÎN SĂPTĂMÂNA 26-31 IULIE

Bărbați:

SC IMAR SA - sculptori, tâmplari
SC ALFAR - zidari, maistru-constructor, tehnician-constructor, inginer constructor

SC LILE SERVICE SRL - mecanic auto, tinichigiu-auto, lăcătuși, sudori, vopsitori-auto

SC METALIMPEX SRL - turnători

SC ARMĂTURA SRL - fierari-betonisti

SC ȘTIREA SRL - agenți publicitari

SC TOP SECURITY SERVICE SRL - absolvenți liceu pentru pază și ordine

SC PROCOOM SERVICE SRL - strungari, lăcătuși, tâmplari, sudori, zidari

SC ARDELEAN SRL - ingineri-constructori, merceolog, șoferi SA CONSTRUCȚII MONTAJ PENTRU AGRICULTURĂ: sudori, lăcătuși, instalatori, zidari, tâmplari, dulgheri

SO - DIVER SRL - tâmplari

SCHELA DE FORAJ ZĂDĂRENI - mecanici auto

Femei:

SC WEST SHOES INDUSTRY - confecționere încălțăminte

SCCA PIELARUL ARAD - confecționere încălțăminte

SC COTREX SA - confecționere îmbrăcăminte

SC PRODINVEST SRL - confecționere îmbrăcăminte

Unde facem piața?

Prețuri practicate marți, 27 Iulie 1993

Piața Mihai Viteazul. Cartofi 250-300 lei/kg, ceapă 120-150 lei/kg; fasole verde 380-400 lei/kg; dovlecei 50-100 lei/kg, castraveți 250-350 lei/kg; zarzavat 100 lei/kg; roșii 120-250 lei/kg; pere 150-250 lei/kg; mere 100-150 lei/kg; caise 250 lei/kg; piersici 200-400 lei/kg; prune 150-200 lei/kg; pepeni verzi 150 lei/buc; pepeni galbeni 200 lei/kg; guli 50 lei/kg; ardei gras 480-500 lei/kg; conopidă 400 lei/kg; varză albă 80-100 lei/kg; vinete 260-300 lei/kg; struguri 800 lei/kg; mure 500 lei/kg; afine 700 lei/kg; smântână 500 lei, lapte 200 lei/litru; telemea oaie 1400 lei/kg, brânză vacă 700-800 lei/kg; ouă 60-65 lei/buc., miere 1400 lei/kg, nuci 1300 lei/kg.

Piața Aurel Vlaicu. Cartofi 200 lei/kg; ceapă 100 lei/kg; fasole verde 300-350 lei/kg; dovlecei 30-50 lei/buc.; castraveți 200 lei/kg;

zarzavat 100 lei/kg; roșii 100-150 lei/kg; piersici 400 lei/kg; pepeni 150-200 lei/kg; ardei gras 300-400 lei/kg; conopidă 100 lei/buc; varză 100 lei/kg; vinete 300 lei/kg; smântână 1000 lei/kg; lapte 150 lei/litru; telemea 1400 lei/kg; brânză vaci 800 lei/kg; ouă 70-75 lei/buc.

Piața Catedralei: cartofi 250 lei/kg; ceapă 70-80 lei/kg; fasole verde 300 lei/kg; dovlecei 40-60 lei/buc.; castraveți 250 lei/kg; roșii 150 lei/kg; zarzavat 100 lei/kg; pere 250 lei/kg; mere 80 lei/kg; caise 250-300 lei/kg; piersici 300 lei/kg; guli 40-50 lei/buc.; ardei gras 15-40 lei/buc.; conopidă 180 lei/kg; pepeni 200 lei/kg; smântână 1000 lei/kg; telemea oi 1400 lei/kg; brânză vaci 700 lei/kg; ouă 60-75 lei/buc.; usturoi 25-40 lei/căciulie, nucă 1900 lei/kg.

ĂSTA DA CONCURS! - MAI PUȚIN DE JUMĂTATE PE UN SINGUR LOC

Zilele acestea s-a desfășurat, sub organizarea Inspectoratului Școlar Județean, concursul pentru ocuparea catedrelor vacante din municipiu și județ.

S-au declarat vacante un număr de 447 de catedre, pentru ocuparea cărora s-au înscris la concurs un număr de 250 de cadre didactice, dintre care s-au prezentat doar 230. Prin urmare, vor rămâne în continuare foarte multe catedre necoperite care vor fi ocupate de către suplinitori.

Subiectele au fost date de către Ministerul Învățământului, iar corectarea lucrărilor se va face în Centrele Universitare unde este arondat,

Județean Arad.

Lucrările au fost trimise la șapte centre, la București, Timișoara, Cluj, Sibiu, Brașov, Oradea și Blaj. După ce acestea vor trimite notele obținute de către candidați, tot în centrele respective se vor depune și eventualele contestații.

Repartiția se va realiza în ordinea descrescătoare a notelor.

Cele mai solicitate posturi au fost, firește, cele din municipiu, iar pe materii, cele mai solicitate catedre au fost cele de matematică, fizică și chimie.

EUGENIA BĂRDAȘ

COTAȚII VALUTARE ÎN DATA DE 28 Iulie 1993

Valuta	DOLAR AMERICAN		MARCA GERMANĂ		LIRA ITALIANĂ		ȘILING AUSTRIAC	
	C	V	C	V	C	V	C	V
Case de schimb								
KOSYK	811	819	470	473	0,49	0,50	66	67
SCALA	819	815	473	473	0,49	0,50	66	67
OSCAR	819	819	473	473	-	-	66	67
CURS OFICIAL	803		466,26		0,50		66,24	
BURSA NEAGRĂ								
ARAD	905	910	535	545	0,52	0,53	69	70
TIMIȘOARA	900	910	540	550	0,54	0,55	71	72
DEVA	910	920	545	550	0,54	0,55	71	72

Convorbire cu preotul Ioan Tulcan de la Catedrala Ortodoxă Arad despre:

- Credeți că problemele Bisericii sunt aceleași cu problemele sociale ale țării?

- Problemele Bisericii sunt, unele din ele, aceleași, comune cu problemele țării. Însă Biserica, prin natura ei, are și unele probleme proprii, cum ar fi revigorarea teologiei, adaptarea ei la situația actuală și, mai ales, scoaterea ei de sub anumite clișee sub care a fost obligată să-și desfășoare activitatea în ultima jumătate de veac.

- Știu că simpatizați cu PNȚCD-ul. A fost determinată această simpatie de doctrina creștin-democrată a acestuia, sau de personalitățile din acest partid?

- Întrebarea prezintă un caracter în același timp interesant și delicat, în sensul că problema politicului are anumite tangențe cu Biserica, cu viața acesteia. Dealtfel, nici nu se poate altminteri, deoarece Biserica nu trăiește într-un cadru abstract, ci în concret, în societate. Și, prin urmare, ea are anumite implicații și în viața socială și politică. Însă problema este spinoasă deoarece introduce aici noțiunea politicului luată într-un sens mai general și noțiunea politicului luată într-un sens mai special: politică-partid, partid ca parte dintr-un întreg. Or, cred

că, în acest sens și din punct de vedere al slujitorilor Bisericii, este destul de dificil ca să spui că Biserica sau preotul trebuie să se angajeze într-un anumit partid sau doctrină care ar pune în umbră sau ar neglija celelalte segmente sociale. Pe de altă parte, Biserica și slujitorii săi nu pot fi indiferenți de viața partidelor și a soluțiilor pe care acestea le oferă pentru revigorarea națiunii, pentru scoaterea ei din marasmul social, economic, moral, în care se află. De aceea, este foarte atentă și urmărește îndeaproape modul în care diferite partide înțeleg și oferă soluțiile în acest context. Desigur, ca slujitor al Bisericii, nu doresc să fac parte oficial dintr-un partid sau altul, însă privind societatea actuală, fiecare om, deci și Patriarhul și episcopii și preoții au simpatii și înclinații lor. Încerc și eu să analizez aceste oferte prin luarea în considerare a problemelor creștine, morale. Despre PNȚCD pot spune că, studiindu-i doctrina, cum am studiat-o și pe a celorlalte, am observat că în cadrul soluțiilor pe care acest partid le oferă pentru binele țării, capitole sau părți importante se referă la redresarea morală a societății pe baza credinței și a moralei creștine. Or, Biserica militează și pentru aceasta. Desigur, scopul Bisericii vizează mântuirea oamenilor, dar mântuirea începe din lumea aceasta. Deci, dacă un partid își propune să promoveze valorile creștine, este normal să-mi exprim simpatia față de acest partid.

- Credeți că există formațiuni politice care fac din preocuparea pentru Biserică și credința creștină un mijloc de reclamă electorală?

- Cert este că a fost o adevărată invazie la

radio și TV de ceremonii, parastase etc. Uneori am fost și noi criticați, dar cu riscul de a-i dezamăgi pe cei care așteaptă un alt răspuns, afirm că Biserica nu poate refuza o anumită slujbă organizată de un anumit partid sau asociație. Pe de altă parte, trebuie spus că orice este prea mult nu este ziditor și nu face o impresie prea bună în rândul oamenilor. În altă ordine de idei, trebuie spus că unele partide, în felul acesta, prin prezența liderilor la slujbe, mai ales că aceștia n-au avut și nu au convingeri religioase - sigur că se caută, prin acestea, să se atragă simpatiile electorale. Nu pot deci exclude aceste considerente imediate de căutare a simpatiei de către unele partide sau lideri.

- Ce părere aveți de criza morală și care este rolul Bisericii?

- Aș începe cu o paranteză: este salutară activitatea multor ziare și ziariști de a scoate la iveală diferite acte de corupție și violență; ceea ce

contribuie prin ceea ce fac la această refacere spirituală, numai sănătate să fie.

- Credeți că preoții, prin influența pe care o au în rândul oamenilor și prin faptul că ar putea să-l influențeze politic într-o parte sau alta, au dreptul moral să o facă?

- Sigur că preoții trebuie să se intereseze, în primul rând, de întreaga lor misiune: de a sfînti viața oamenilor, de a propovădui cuvintele lui Dumnezeu și de a-i călăuzi spre mântuire. Însă eu cred că nu este incompatibil cu misiunea preoțească să arate oamenilor principiile fundamentale și soluțiile pe care, din punct de vedere religios, bisericesc, le consideră a fi cele mai potrivite pentru această regenerare de care am vorbit mai înainte. Sigur, nu va putea apare ca un agent electoral și nici nu ar fi de dorit, pentru că Biserica trebuie să fie un factor de echilibru. Însă aceasta nu trebuie să însemne un fel de „dolce farniente”, sau indiferență. Neimplicarea parti-

zană a slujitorilor bisericii în politică, nu înseamnă detașare și nepăsare. Deci, eu consider că intră, într-un fel, în misiunea preotului de a-i lumina pe credincioși. Nu este o incompatibilitate între creștinism și bunăstare ori civilizație, pe care trebuie să le ofere cei puși să le realizeze. Din păcate, poate a fost din partea unor slujitori bisericesti prea multă expectativă.

- Ați participat la seminarul organizat de senatorul PNȚCD Ioan Alexandru, la Săvișin. Ce v-a atras atenția la acest seminar?

- De la acest seminar cu tema „Stat, Națiune, Biserică”, mi-a atras atenția și m-a impresionat capacitatea participanților (pentru că nu au participat doar membri PNȚCD, ci pur și simplu oameni de cultură sau istorici), care au considerat că este vital să studieze aceste probleme. Chiar dacă aveau opinii diferite în abordare, capacitatea de a găsi o punte de înțelegere a fost deosebită. S-a discutat despre rolul Bisericii în refacerea morală, spirituală a națiunii. Iar cum omul generează criza, el trebuie vizat în primul rând de lucrarea Bisericii.

- O problemă foarte discutată în ultima vreme a fost propunerea senatorului Ioan Alexandru de a rosti rugăciuni la începutul zilei în Parlament. Ce părere aveți?

- Această propunere a stârnit vii reacții, unele pro, altele - foarte multe - contra. Reacțiile contra își au o multitudine de cauze. Au fost unii care au respins această propunere datorită faptului că sunt prea mult tributari ideologiei trecute. Nu te poți schimba chiar așa, de azi pe mâine! O altă categorie dintre cei care au respins această prop-

unere, nu este tributară vechii ideologii, incluzând chiar practicanți și credincioși. Între aceștia, l-aș aminti pe fiul profesorului Onisifor Ghibu care, la aproape 80 de ani, pune o problemă la care trebuie să ne gândim: această propunere benefică și inofensivă, de altfel, să poată fi interpretată drept fundamentalism religios! Personal consider că, cel puțin pentru cel care a propus -, problema nu are caracter de fundamentalism religios, pentru că și viața Parlamentului trebuie să aibă loc sub oblăduirea lui Dumnezeu. În fond, ar trebui înțeleasă intenția omului credincios de a uza de rugăciune în toate împrejurările vieții.

- Ați întâlnit în Catedrala Ortodoxă din Arad oameni pe care îi știți ca făcînd parte din fosta nomenclatură comunistă?

- Sincer să fiu, n-am căutat să urmăresc neapărat acest aspect, însă am putut observa oameni care înainte erau angajați în structurile de putere ale vechiului regim și care acum vin la biserică. Pe noi ne bucură acest lucru, pentru că Biserica nu caută să stigmatizeze pe nimeni. Importantă este schimbarea de mentalitate a lui. Oricine își poate găsi liniștea în învățătura creștină, deci nu mi se pare ieșit din comun acest lucru.

- Dar pe reprezentanții marcanți ai noilor partide, i-ați întâlnit în Catedrală?

- Mă bucur că îmi puneți această întrebare. În particular, toți reprezentanții de partide apreciază și afirmă importanța Bisericii. Dar, spre surprinderea mea, nu prea vedem reprezentanții noilor partide în biserică.

- Revenind la PNȚCD, de care am mai vorbit, din păcate reprezentanții acestui partid vin foarte rar la biserică, doar la Crăciun și Paște, eventual. Adică un partid care își propune să transmită învățătura creștină în viața societății, tocmai el să nu fie activ în viața bisericii? Dar, desigur, nu mă refer doar la aceștia, ci și la alți reprezentanți de partide ce apar doar la marile sărbători pentru a fi văzuți de oameni și a-și mări popularitatea electorală.

- Un mesaj de încheiere pentru cititorii noștri!

- Aș dori să adresez cititorilor ziarului dvs., deși ar fi multe de spus, să încerce să iasă din apatie și indiferență - fie religioasă, fie față de semenii lor. Să încerce să găsească în ei resursele morale și spirituale pentru a putea depăși momentele dificile. Să nu uităm că, în istoria de două ori milenară a poporului român, chiar și atunci când nu mai era nici o speranță, acesta a reușit să se salveze. Cred că așa se va întâmpla și acum. Oamenii să devină mai buni, mai înțelegători. Și în acest scop, învățătura Bisericii îi ajută. Cred că, dacă vor reuși să facă acest lucru, vor fi mai mulțumiți și mai împliniți în viața lor.

- Vă mulțumesc!

FLORIN GALIȘ

RELIGIE, POLITICĂ ȘI FUNDAMENTALISM RELIGIOS

mă surprinde este aceea că foarte puțini dintre acei jurnaliști care scot la iveală asemenea fapte reprobabile, își iau și osteneala de a înțelege puțin mecanismul lor, de a intra mai profund și de a desluși motivele, cauzele, rațiunile care au generat asemenea fapte. Ar trebui să se meargă de la simpla constatare a faptelor și la analiza mai serioasă a cauzelor care le-au determinat. Aceste stări grave își au originea într-o profundă criză morală, datorată, în mare parte, anilor lungi de aspirare pe care i-am trăit. Societatea românească este profund traumatizată. Se pierd valorile, iar tineretul este dezorientat. S-a ajuns la un fel de „homo homini lupus”. Cred că, pentru a contribui într-un fel la revigorarea morală, este neapărat necesară revizuirea principalilor factori de educație: școală, familie și Biserica - prin programe adecvate.

- Dacă în viitorul mai apropiat sau mai îndepărtat, un partid pe care îl simpatizați ar ajunge la putere și vi s-ar oferi un post important în structurile respective de putere, ați accepta?

- Poate o să vă dezamăgesc răspunzînd la această întrebare fără să mă gândesc prea mult, nu aș accepta. Și răspunsul meu nu se bazează pe acel considerent de a nu te implica, de a nu vrea să faci ceea ce știi că trebuie făcut, ci din alte motive. Eu, fiind preot, am misiunea mea. Pe lângă aceasta, sunt deosebit de bucuros să vă spun că activez și în cadrul Facultății de Teologie din Arad, ca dascăl. Deci, obligațiile pe care le am mi-ar face imposibilă acceptarea unui asemenea post. Eu cred că în situația mea, voi putea

contribui prin ceea ce fac la această refacere spirituală, numai sănătate să fie.

- Credeți că preoții, prin influența pe care o au în rândul oamenilor și prin faptul că ar putea să-l influențeze politic într-o parte sau alta, au dreptul moral să o facă?

- Sigur că preoții trebuie să se intereseze, în primul rând, de întreaga lor misiune: de a sfînti viața oamenilor, de a propovădui cuvintele lui Dumnezeu și de a-i călăuzi spre mântuire. Însă eu cred că nu este incompatibil cu misiunea preoțească să arate oamenilor principiile fundamentale și soluțiile pe care, din punct de vedere religios, bisericesc, le consideră a fi cele mai potrivite pentru această regenerare de care am vorbit mai înainte. Sigur, nu va putea apare ca un agent electoral și nici nu ar fi de dorit, pentru că Biserica trebuie să fie un factor de echilibru. Însă aceasta nu trebuie să însemne un fel de „dolce farniente”, sau indiferență. Neimplicarea parti-

zană a slujitorilor bisericii în politică, nu înseamnă detașare și nepăsare. Deci, eu consider că intră, într-un fel, în misiunea preotului de a-i lumina pe credincioși. Nu este o incompatibilitate între creștinism și bunăstare ori civilizație, pe care trebuie să le ofere cei puși să le realizeze. Din păcate, poate a fost din partea unor slujitori bisericesti prea multă expectativă.

- Ați participat la seminarul organizat de senatorul PNȚCD Ioan Alexandru, la Săvișin. Ce v-a atras atenția la acest seminar?

- De la acest seminar cu tema „Stat, Națiune, Biserică”, mi-a atras atenția și m-a impresionat capacitatea participanților (pentru că nu au participat doar membri PNȚCD, ci pur și simplu oameni de cultură sau istorici), care au considerat că este vital să studieze aceste probleme. Chiar dacă aveau opinii diferite în abordare, capacitatea de a găsi o punte de înțelegere a fost deosebită. S-a discutat despre rolul Bisericii în refacerea morală, spirituală a națiunii. Iar cum omul generează criza, el trebuie vizat în primul rând de lucrarea Bisericii.

- O problemă foarte discutată în ultima vreme a fost propunerea senatorului Ioan Alexandru de a rosti rugăciuni la începutul zilei în Parlament. Ce părere aveți?

- Această propunere a stârnit vii reacții, unele pro, altele - foarte multe - contra. Reacțiile contra își au o multitudine de cauze. Au fost unii care au respins această propunere datorită faptului că sunt prea mult tributari ideologiei trecute. Nu te poți schimba chiar așa, de azi pe mâine! O altă categorie dintre cei care au respins această prop-

unere, nu este tributară vechii ideologii, incluzând chiar practicanți și credincioși. Între aceștia, l-aș aminti pe fiul profesorului Onisifor Ghibu care, la aproape 80 de ani, pune o problemă la care trebuie să ne gândim: această propunere benefică și inofensivă, de altfel, să poată fi interpretată drept fundamentalism religios! Personal consider că, cel puțin pentru cel care a propus -, problema nu are caracter de fundamentalism religios, pentru că și viața Parlamentului trebuie să aibă loc sub oblăduirea lui Dumnezeu. În fond, ar trebui înțeleasă intenția omului credincios de a uza de rugăciune în toate împrejurările vieții.

- Ați întâlnit în Catedrala Ortodoxă din Arad oameni pe care îi știți ca făcînd parte din fosta nomenclatură comunistă?

- Sincer să fiu, n-am căutat să urmăresc neapărat acest aspect, însă am putut observa oameni care înainte erau angajați în structurile de putere ale vechiului regim și care acum vin la biserică. Pe noi ne bucură acest lucru, pentru că Biserica nu caută să stigmatizeze pe nimeni. Importantă este schimbarea de mentalitate a lui. Oricine își poate găsi liniștea în învățătura creștină, deci nu mi se pare ieșit din comun acest lucru.

- Dar pe reprezentanții marcanți ai noilor partide, i-ați întâlnit în Catedrală?

- Mă bucur că îmi puneți această întrebare. În particular, toți reprezentanții de partide apreciază și afirmă importanța Bisericii. Dar, spre surprinderea mea, nu prea vedem reprezentanții noilor partide în biserică.

- Revenind la PNȚCD, de care am mai vorbit, din păcate reprezentanții acestui partid vin foarte rar la biserică, doar la Crăciun și Paște, eventual. Adică un partid care își propune să transmită învățătura creștină în viața societății, tocmai el să nu fie activ în viața bisericii? Dar, desigur, nu mă refer doar la aceștia, ci și la alți reprezentanți de partide ce apar doar la marile sărbători pentru a fi văzuți de oameni și a-și mări popularitatea electorală.

- Un mesaj de încheiere pentru cititorii noștri!

- Aș dori să adresez cititorilor ziarului dvs., deși ar fi multe de spus, să încerce să iasă din apatie și indiferență - fie religioasă, fie față de semenii lor. Să încerce să găsească în ei resursele morale și spirituale pentru a putea depăși momentele dificile. Să nu uităm că, în istoria de două ori milenară a poporului român, chiar și atunci când nu mai era nici o speranță, acesta a reușit să se salveze. Cred că așa se va întâmpla și acum. Oamenii să devină mai buni, mai înțelegători. Și în acest scop, învățătura Bisericii îi ajută. Cred că, dacă vor reuși să facă acest lucru, vor fi mai mulțumiți și mai împliniți în viața lor.

- Vă mulțumesc!

FLORIN GALIȘ

Condimente din plăcinta politică

● „Nu sunt timpit ca să accept să devin prim-ministru... Oricum, nu există nici o șansă într-un milion de ani ca eu să accept acest post”, declară prințul Dimitrie Sturdza. Cine știe? Omul se mai tâmpește la bătrânețe. Ce va spune, oare, peste 900.000 de ani?

● Directorul Gioni Popescu, de la „Universal Coop”, a fost numit locțiitor al lui Virgil Măgureanu. Să însemne aceasta că dl.Gioni s-a ocupat mai mult de „cooperare” decât de cooperare?

● S-ar putea ca „Evenimentul zilei” să intre cât de curând în programul de alimentație rațională a populației, ținînd cont de faptul că actorul Dan Condurache îi face reclamă, devorînd, la propriu, pe scenă, respectivul ziar. Nu știu cum îi va cădea la stomac. Mai ales pagina dedicată violurilor și homosexualilor.

● Dl.Helmuth Schafer, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe al Germaniei, declară: „Deocamdată se mai poate întâmpla ca vreun post de televiziune de la noi să difuzeze imagini vechi de doi ani și să le prezinte sun titlul „România de astăzi”. Deci și la nemți se mai minte poporul cu televizorul, deși nu beneficiază de serviciile d-lui Everac.

● Nemții se plîng că nu mai vin emigranți și din această cauză nu se mai primesc fonduri destinate întreținerii lagărelor. Din această cauză personalul riscă să fie concediat. Așa le trebuie, dacă vor rămâne șomeri, să meargă ei la Viena, să vîneze lebede! Sau, dacă nu le convine, să emigreze în România.

● „Între Turcia și România au existat întotdeauna relații bune”, afirmă dl.Hikmet Cetin, ministrul afacerilor externe al Turciei. Aferim! Le propun turcilor să ridice o statuie a lui Ștefan cel Mare sau a generalului Eremia Grigorescu, prieteni buni cu turcii.

● Mihail Gorbaciov a afirmat că Rusia ar trebui să păstreze socialismul „pentru a modera capitalismul cu o doză de idei socialiste”. Credem că nu este nevoie. Se pot folosi cu același efect și moderatorii de la Televiziunea Română.

● Domnul Răzvan Teodorescu a acuzat Televiziunea Română că a alunecat spre stînga. Atunci de ce a fost de acord cu acordarea licenței? Pentru ca pe urmă să spună că domniile de la TVR nu sunt „licențiați” ci „licențioși”?

● Fostul șef al FBI a fost destituit pe motiv că a folosit mașina instituției în scopuri personale și pentru că și-a construit un gard din fondurile FBI. Cred că adevăratul motiv a fost nu gardul ci faptul că în dosul lui voia să ascundă un leopard.

Să facem haz de necaz

Așadar, dl.Văcăroiu și-a luat goarna și a sunat adunarea miniștrilor. Tema de casă: pregătirea runde de negocieri cu centralele sindicale, în vederea discutării sistemului de indexare a salariilor pe trimestrul III. Ce așteptăm de la aceste negocieri? O ușurare a poverii uriașe care apasă pe umerii populației sărăcite. Se va produce această ușurare? Greu de spus. Logic ar fi ca Guvernul să încerce să

apei, sau măcar să dea impresia că vrea să rezolve această problemă, o eventuală nereușită urmînd să fie pusă pe seama inflexibilității regiilor. Ce poziție vor adopta sindicatele? Vor cere atât de mult încît Guvernul nu va fi în stare să plătească sau se vor mulțumi să tragă spuza pe propria turtă, renunțînd la apărarea

acum, când toată lumea se pregătește de iarnă. Vor putea fi găsite asemenea soluții? Mă îndoiesc. Cred că mai degrabă este vorba de praf în ochii mulțimii. Tot timpul Guvernul a aruncat cu vorbe, cu declarații de intenții. Totdeauna vina pentru neconcetizarea respectivelor intenții o purtau alții. Ce s-a urmărit prin

face ceva pentru cetățeanul care își vede pusă în pericol însăși existența, datorită costului exagerat al vieții. Să nu uităm că efectele indexărilor se vor vedea mai târziu, adică exact atunci când partidul de guvernămînt va avea mare nevoie de o creștere a popularității în vederea unor posibile alegeri anticipate. Nu ar fi exclus ca Guvernul să încerce să rezolve problema atât de spinoasă a faimoaselor garanții care nu au fost plătite de către contribuabili, fără ca aceasta să ducă la întreruperea furnizării

intereselor celor care nu sunt în interiorul respectivelor sindicate? Depinde. Este deja clar că sindicatele sau, mai degrabă liderii sindicali, fac politică. Întrebarea care se pune este de ce parte sunt acești lideri. Dacă vor prevala orgoliile, ei se vor situa de partea Puterii care, deocamdată, este singura în măsură să „răsplătească” serviciile aduse. Dacă gîndesc în perspectivă, ei se vor situa de partea opoziției. Ce mai vrea dl. Văcăroiu? Să găsească soluții pentru a împiedica creșterea prețurilor la combustibili,

aceasta? Ațătarea unor segmente ale populației împotriva altora. Problema garanțiilor ar fi putut fi rezolvată de mult, dar s-a amînat până în momentul în care va da în clocot. Guvernul a aplicat populației un „tratament” clasic: înlăturarea unei dureri mai mici prin provocarea alteia, mult mai intense.

Să vedem ce „leac” spectaculos ne pregătește Guvernul. Probabil că în urmă „soluțiilor” găsite vom uita de „durerea de TVA” și vom spune ca personajul caragialesc în momentul în care se pune pe scaunul dentistului și vede cleștele: „mersi, neică, mi-a trecut”.

SIMION TODOCA

Maseaua și cleștele

I.C.I.M. Arad - o firmă care și-a păstrat numele. Are de ce!

Multe societăți comerciale care au existat înainte de 1990, din diverse motive, fie ținând de revenirea la denumiri tradiționale, fie în urma dezmembrărilor, fie că doreau să aibă nume de firmă, fie din alte motive și-au schimbat denumirea. Una dintre cele care și-au păstrat-o este și ICIMB, cunoscuta societate de construcții industriale și montaje. Singura modificare în titulatură sa se referă la ultima literă. Nu mai este o brigadă a unei întreprinderi din Brașov, ci o unitate de sine stătătoare din Arad, deci ICIMArad. Am spus unitate de sine stătătoare, adică o unitate cu statut de societate comercială cu răspundere limitată. De ce nu și-a schimbat denumirea? Pentru că ICIMA este un nume de prestigiu în Arad, un adevărat renume printre constructori. De asemenea, în ultimii trei ani și jumătate cu toate că investițiile au fost reduse drastic, ICIMA nu s-a plâns nici o dată nici de lipsă de lucru, nici de blocaje financiare. Un dialog cu directorul firmei, domnul inginer Ioan Faur, relevă activitatea fructuoasă și eficiența a acestei firme în deplin consens cu cerințele economiei de piață.

— Și pe noi ne-a „lovit” hotărârea de sistare a investițiilor - ne-a declarat domnul director - dar n-am stat cu mâinile în sân. Am căutat și am găsit beneficiari. Fără să fiu considerat lipsit de modestie, ne-a asigurat în acest sens și aprecierea de care ne bucurăm în județ. După o scurtă depresiune, în 1990, din 1991 a început „avântul” și, cu toate că ne-am mărit capacitatea de producție, am fost obli-

gați să refuzăm, din lipsă de capacitate, numeroase comenzi.

— Ce lucrați la ora actuală?
— Avem mai multe obiective în construcție. Cel mai mare este Biserica baptistă creștină „Maranata”, o adevărată catedrală, amplasată lângă viaductul de la Micălaca, care va fi terminată anul viitor. Am început, de asemenea construcția Bisericii pentecostale din Grădiște, o lucrare care deși nu este de anvergura Maranatei este undeva pe aproape.

— Văd că v-ați profilat pe construcția lăcașurilor de cult...
— Care constituie o pregătire pentru ridicarea viitoarei Catedrale Ortodoxe din Arad. Desigur, va fi o licitație pe care noi sperăm s-o câștigăm, cu toate că suntem conștienți de greutatea financiară pe care le vom întâmpina. Dar suntem și noi creștini ortodocși! Și în plus dorim să rămânem ceva cu adevărat monumental în urma noastră.

Dar să știți că nu construim numai lăcașuri de cult. Am început ridicarea pavilionului administrativ și spații pentru instalații de comandă (P+4) la I.R.E., pe care-l vom termina, în funcție de cum va dispune de fonduri beneficiarul. În orice caz, sper că nu depășim anul 1994. În curs de finalizare este și clădirea Bancpost. Potrivit tradiției noastre, ne-am propus s-o predăm beneficiarului cu „ceva” înainte de termenul contractual.

— Ce credeți că-i „trimite” la dumneavoastră pe potențialii beneficiari?
— Cum spuneam, seriozitatea cu care

tratăm fiecare contract sub toate aspectele: termene, calitate, costuri etc., dublată de elasticitatea în modificarea soluțiilor sau chiar proiectelor în timpul execuției.

— Aveți lucrări și în stăinătate?
— Deocamdată, în numele firmei noastre, nu. Dar colaborăm la niște construcții în Germania, unde antreprenor general este ICIM Brașov. Este într-un fel tot o pregătire pentru ca cel mai târziu anul viitor să ieșim cu firma noastră pe „piața externă”.

Am încheiat aici dialogul cu domnul inginer Faur dar, pentru că la timpul potrivit n-am fost anunțat, țin să relev încă o construcție: spălătoria de la Leagănu de copii Arad. Finanțată de Ministerul Ocrotirii Sociale din landul Bavaria - Germania - spălătoria cea mai modernă din Arad - a fost proiectată, construită, dotată și predată la cheie în numai șase luni, și acestea de iarnă, respectându-se întocmai clauzele contractuale cu partenerul german. N-am mai apucat să stau de vorbă cu bavarezii, dar doamna doctor Lia Laios, directoarea Leagănuului n-a avut decât cuvinte de laudă pentru constructorii de la ICIMA, iar bavarezii și-au manifestat aprecierea printr-un banchet.

Am dorit să subliniez, prin tot ce-am relevat că avem oameni minunați, constructori de mare valoare a căror capacitate și profesionalism ar fi păcat să se risipească.

T. PETRUȚI

Cercetarea științifică din nou în centrul atenției

Pe lângă cercetarea fundamentală, cercetarea aplicativă este o componentă esențială a dezvoltării societății. În majoritatea țărilor (mai mult sau mai puțin dezvoltate) există o preocupare susținută privind activitatea de cercetare aplicativă, aceasta constituindu-se într-un indicator important al nivelului de dezvoltare al economiei fiecărui stat. În România anulul 1989 se aflau cuprinși în această activitate aproximativ 300 de mii de oameni. Din diverse cauze numărul cercetătorilor români s-a redus dramatic, ajungând actualmente la circa 150 de mii de persoane. Câteva cauze care au dus la reducerea personalului angajat în cercetare ar fi: emigrarea, reducerea activității unor institute de cercetare din lipsa fondurilor și a comenzilor precum și alte „binefaceri” ale tranziției.

Recent, la Timișoara a avut loc o întrunire a celor direct implicați în munca de cercetare aplicativă din zona de vest a țării.

La întrunire a participat dl. Dumitru Doru Palade, ministrul cercetării și tehnologiei. Aradul a fost reprezentat de dl. ing. Ioan Moș, directorul SC I.C.P.V. SA Arad (Institutul de cercetare și proiectare vagoane). Din discuția pe care am avut-o cu domnia sa am reținut unele aspecte legate de perspectiva cercetării aplicative în țara noastră. Astfel, Timișoara este al treilea centru universitar care găzduiește o astfel de întrunire (după Iași și Craiova) urmărindu-se valorificarea potențialului uman și material de cercetare științifică existent în diferite zone ale României. Ministerul Cercetării și Tehnologiei va finanța această activitate urmărind dezvoltarea priorităților a anumitelor sectoare ale cercetării aplicative, cele care pot concura cu realizările existente deja în Europa de Vest. În vederea stimulării creativității se lucrează la un proiect de lege a cercetării care să poată înlocui perimata lege nr. 689/1973.

În ceea ce privește Institutul de cercetare și proiectare vagoane Arad situația nu este foarte bună. Anul 1993 nu este acoperit cu contracte. Această stare de fapt se datorează crizei în care se află societățile producătoare de material rulant. În această situație s-a trecut la modernizarea unor vagoane din parcul existent al CFR-ului (pentru a elimina unele importuri) precum și la prestarea unor servicii către beneficiarii interni și externi.

VIORIEL BOȚ

MERSUL REFORMEI

Pentru că o componentă esențială a reformei ce se desfășoară în țara noastră o constituie privatizarea, adică trecerea proprietății din mâna statului în mâna persoanelor particulare, am vrut să vedem ce s-a înfăptuit până în momentul de față în județul nostru în acest proces. Și cum

Privatizarea în județul Arad

din partea conducerii Fondului Proprietății Private nr. 1 Banat-Crișana ne este foarte greu, dacă nu imposibil, să aflăm aceste date, deși dânsii au obligația să informeze periodic opinia publică despre activitatea pe care o desfășoară, ne-am adresat doamnei Aneta Ușvat, directoarea Direcției teritoriale Arad a Agenției Naționale pentru Privatizare și iată ce am aflat: ● Până în momentul de față au fost privatizate: SC Proiect SA, SC Central Service SA, SC Antrepriza Montaj SA, și S.C. Scala SA, toate din municipiul Arad, urmînd a fi privatizate în cel mai scurt timp SC Conar SA Arad și SC Central SA Arad, care deja au obținut actele de proprietate asupra terenului. ● De asemenea, au demarat procesul privatizării prin metoda Standard, printre altele, SC Aramis SA, SC Volanul SA și SC Zărandul SA. ● Se pregătește, în vederea trimiterii la F.P.S. o nouă listă cu societăți propuse pentru privatizare, care cuprinde SC Amet SA, SC Getax SA, SC

Instalco SA și Societatea de Servicii Informatic. ● Într-adevăr, procesul privatizării înaintea grea, în special datorită greutății cu care se obțin actele de proprietate asupra terenului. ● Până acum nu au existat probleme deosebite privind privatizarea societăților comerciale (sperăm să nu apară

nici pe viitor). ● În vederea accelerării procesului de privatizare Consiliul de administrație al Fondului Proprietății de Stat a hotărât extinderea unor facilități la creditele acordate cumpărătorilor de acțiuni ale societăților comerciale mici după cum urmează: la un avans de 20 la sută, cu plata în rate eșalonate pe cel mult 6 ani; la un avans de 30 la sută, cu plata în rate eșalonate pe cel mult 10 ani. ● O dată semnat contractul de vânzare-cumpărare, Consiliul Împuterniciților Mandatați ai Statului nu dispune, membrii săi desfășurându-și activitatea până la constituirea primei adunări generale a acționarilor, la care participă și reprezentantul FPS, în calitate de acționar sau deținător de părți sociale.

Acesta este stadiul actual al privatizării în județul nostru. Că este mult sau puțin, vă lăsăm pe dumneavoastră să judecați, nouă rămânându-ne sarcina de a vă ține la curent cu toate noutățile care apar.

VIRGIL BĂLOS

Occidentul ne sprijină, dar cu... programe

Printre puzderia de programe și de cursuri prin care occidentalii se întrec care mai de care să ne dea sfaturi (și cam atât) în tranziția spre economia de piață, iată că a mai apărut încă unul - programul IFEEM de formare a întreprinzătorilor particulari, condus de dl. Alexandru Ștefănescu, un român emigrat în Canada, la Montreal, și care iată că își aduce aminte de unde a plecat. Acesta este directorul IFEEM - Institutul de formare a întreprinzătorilor în economiile de tranziție (de remarcat titulatură specială!), cu sediul la Montreal.

Acest institut își propune să formeze întreprinzători pentru întreprinderi mici și mijlocii din Europa de Est. Căile prin care se va realiza acest lucru sunt:

pregătirea formatorilor, a cadrelor didactice la Școala de Înalte Studii Comerciale din Montreal (corespondentul ASE-ului din București); organizarea unor programe de formare a întreprinzătorilor români în România. Viitorii formatori provin de la ASE și facultățile de științe economice din Timișoara, Craiova și alte centre universitare. Într-un program susținut în principal de formatori români sunt cuprinși 20 de întreprinzători, programul repetându-se în funcție de solicitări.

Totodată, IFEEM va mijloci contracte economice între întreprinzători din Quebec și România, prin organizarea de vizite ale întreprinzătorilor canadieni în țara noastră și reciproc, furnizarea bilaterală de informații pri-

vind întreprinzătorii din cele două țări, care sunt interesați în realizarea de acțiuni de import-export, societăți comerciale mixte etc. Vor mai putea fi finanțate diverse activități antreprenoriale, inclusiv prin participarea la organizarea unei bănci pentru întreprinderi mici și mijlocii. Mai sunt preconizate acțiuni, ce se vor desfășura prin intermediul mijloacelor mass-media, în scopul recunoașterii sociale a importanței întreprinzătorilor și activităților acestora. În acest scop se va recurge la prezentarea unor cazuri mai reprezentative de întreprinzători din Quebec, astfel încât cei interesați să poată observa mecanismele antreprenoriale dintr-o economie de piață tipică.

În linii mari, programul

IFEEM are intenții bune, dar dacă le va putea realiza vom și mai târziu. În orice caz, dintre atâtea programe avem de unde alege, dar occidentalii se mulțumesc, din păcate, numai să ne „scolească”, iar atunci când vine vorba de un sprijin mai substanțial (în speță financiar) se cam codese să ni-l acorde, cerîndu-ne tot felul de condiții și de garanții care mai de care mai ciudate. Prin urmare, încercă să compenseze lipsa altui sprijin „îndopîndu-ne” cu programe de formare și acestea mai mult pentru micii întreprinzători. Până la urmă românii, cu tot cu aceste „prețioase” programe vor ajunge să învețe tot singuri economia de piață, cum au mai învățat de altfel și multe alte lucruri...

DAN MAGHIȘ

ELȚIN AMENDEAZĂ HOTĂRÂREA BĂNCII NAȚIONALE DE REFORMĂ MONETARĂ

Președintele rus Boris Elțin a amendat, prin decret, decizia Băncii centrale de a retrage din circulație bancnotele tipărite înainte de 1993, informează AFP. Elțin a decis prelungirea până la 1 august a perioadei până la care se poate efectua schimbul bancnotelor și a ridicat la 100.000 ruble plafonul până la care se poate efectua schimbul. În plus, bancnotele de 1, 3, 5 și 10 ruble vor rămâne în circulație până la sfârșitul lunii august, interval în care Banca centrală va emite monedele respective. Aceste valori nu există decât în bancnote sovietice. Totodată, bancnotele de 10.000 ruble (emise în 1992) vor putea fi schimbate fără nici o restricție peste plafonul anunțat. În paralel, procurorul general al Rusiei a cerut anularea reformei monetare, declarând-o ilegală, transmite REUTER. „Decizia Băncii centrale neagă cetățenilor ruși dreptul de a dispune liber de banii lor”, a declarat procurorul Valentin Stepankov, într-o scrisoare adresată luni conducerii băncii.

BANCA NAȚIONALĂ A BELGIEI A MĂRIT RATELE PRINCIPALELOR DOBÂNZI

Banca Națională a Belgiei a mărit luni ratele principalelor dobânzi, în urma presiunilor exercitate asupra francului belgian în cadrul Mecanismului European al Ratei de Schimb (ERM), informează REUTER. Francul belgian a atins cel mai scăzut nivel din ultimii trei ani, fiind cotelat la 20,75 pentru o marcă, în cadrul negocierilor din timpul dimineții. Banca Centrală a anunțat că a majorat rata centrală la 8,50%, de la 7,15%

iar rata dobânzii aplicată împrumuturilor de urgență la 12%, de la 10%, măsura intrând imediat în vigoare.

GREVĂ ÎN TRANSPORTURILE RUTIERE ITALIENE

O grevă națională din sectorul transporturilor rutiere italiene, declanșată duminică la prânz, a provocat cozi interminabile la stațiile de service, informează FRANCE PRESSE. Mișcarea, declanșată de cel mai mare sindicat al șoferilor, UNATRAS

informată duminică agenția REUTER. Producția de cărbuni, energie electrică, oțel, fertilizanți, ciment, cherestea, echipament minier și bunuri de consum a crescut în mod semnificativ, potrivit ultimelor date difuzate la Phenian. Cu toate acestea, nu au fost oferite baze de comparație pentru susținerea acestor afirmații. Peste 20 de fabrici și ateliere au fost create în prima jumătate a anului, multe alte proiecte fiind așteptate să ajungă în faza finală. De asemenea, se așteaptă o producție agricolă neobișnuit de bogată, au mai precizat rapoartele oficiale. Coreea de Nord, din ce în ce mai izolată de comunitatea internațională, se confruntă, în ciuda acestor date optimiste, cu lipsa acută de valută, alimente, energie și bunuri de consum.

REVIRIMENTUL ECONOMIEI AUSTRALIENE AR PUTEA ÎNTĂRZIA

Economia australiană, care se confruntă deja cu o creștere lentă, este în pericol de a stagna, datorită cererii slabe de pe piețe mondiale, au afirmat economiștii citați de REUTER. Departele de a realiza sporul de 2,6%, preconizat în anul financiar care a început în iunie '93, această creștere ar putea să scadă, până în iunie 1994, sub 2%, au precizat aceleași surse. Există șanse de 60% ca actuala creștere economică să-și mențină ritmul actual și 25% ca aceasta să scadă sub 2%, apreciază experții. Consumul privat, consideră forța principală a redresării, ar putea să se plafoneze în 1993/1994. Construcțiile de locuințe, alt stimulente tradițional al dezvoltării economice, care a crescut viguros în 1992 și la începutul anului curent, sunt considerate acum drept o sursă de cheltuieli. (MEDIAFAX)

ECONOMIA PE MAPAMOND

(170.000 de membri) vizează obținerea unei degrevări fiscale de 250 de miliarde de lire (în jur de 170 de milioane de dolari) pentru anul 1993, în scopul compensării creșterii prețului carburanților, ca și a majorării cu 19,68% a tarifelor pentru transportul mărfurilor. Sindicatul revendică, în același timp, mărirea salariilor. Guvernul, care a avut deja convorbiri neoficiale cu reprezentanții sindicatului, a indicat că refuză să favorizeze o categorie socială în raport cu o alta, în condițiile în care în Italia se aplică din septembrie 1992 o politică de austeritate. Totuși șeful guvernului intenționează să se întănească luni cu reprezentanții sindicatului, înainte ca situația să devină critică.

PHENIANUL ÎȘI PREZINTĂ ÎN ROZ SITUAȚIA ECONOMICĂ

Producția industrială a Coreei de Nord a crescut cu 12% în ultimile două luni, în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut, a

O DILEMĂ PENTRU ECONOMIILE NOASTRE: CEC-UL SAU VALUTA?

– Domnule Mihuş, se ştie că până la revoluţie CEC-ul era, pentru cetăţeanul de rând, cam singura soluţie pentru păstrarea economiilor. După decembrie 1989, a apărut acest adevărat fenomen al economisirii banilor sub formă de valută care, cel puţin până acum, a reuşit să protejeze mal bine aceste economii împotriva inflaţiei. În acest context, soldul depunerilor CEC a crescut sau a scăzut?

– Ceea ce spuneţi despre valută este opinia dvs. Eu pot să vă spun că în primele şase luni din acest an au fost depuşi la noi 3,4 miliarde lei, cu 1,3 miliarde lei mai mult faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut. Cât priveşte restituirile, tot pe primul semestru ele au fost de 2,6 miliarde lei în 1993 şi 2,1 miliarde lei în 1992. De ce să nu prefere oamenii CEC-ul?

Dialog cu dl. Stelian Mihuş, şef serviciu la Sucursala CEC Arad

Dobânda acordată la depunerile pe termen este de 50 la sută, la care se adaugă primele de fidelitate, astfel că dobânda totală urcă la 65 la sută pentru depunerile pe termen şi 40 la sută pentru cele la vedere.

– Da, numai că inflaţia va urca în acest an – apreciază specialistul – la 200 - 300 la sută...

– Sigur, inflaţia depreciază orice, e ca un cancer. Însă dacă omul fumează aceşti bani, pierde mai mult. Aşa, cu banii ţinuţi la CEC, pierderile sunt mai mici.

Şi apoi, şi această nebunie după valută cât va dura? Până acum, cât economia a fost în regres, devalorizarea a afectat, într-ade-

văr, economiile. Iată însă că primele semne de „însănătoşire” a economiei au apărut, chiar dacă timid, şi fie peste o lună, sau trei, sau şase, sau peste un an, redresarea economiei se va produce. Până atunci, dolarul va mai urca, poate la 1000 de lei, poate şi mai mult, dar apoi va rămâne constant, şi chiar va începe să scadă. La noi, în schimb, există garanţia siguranţei economiilor şi, înainte de toate, faptul că dobânda, indiferent de starea economiei sau cursul dolarului, va fi acordată depunătorilor.

– O ultimă întrebare: că volumul depunerilor a crescut, am reţinut. Ce s-a întâmplat cu numărul operaţiunilor?

– A scăzut. Operaţiunile efectuate au fost mai puţine, dar s-a lucrat cu sume mai mari de bani.

– Vă mulţumesc.

MIRCEA CONTRAŞ

Înainte, le-ai fi putut cumpăra cu kilogramul, dar nu se găseau. Acum se găesc, dar abia dacă mai poți cumpăra câte o bucată.

Foto: VIOREL MUSCA

Măzgălituri pe post de document istoric

Picturile rupestre, inscripțiile de pe diverse obiecte, din temple, lăsată de moștenire de civilizații de mult apuse, sunt semne de întrebare învăluite în mister pentru cercetătorii zilelor noastre. Cu sute, mii de ani în urmă aveau o destinație clară, erau firești, lipsite de taină.

Avem și noi azi inscripțiile și desenele (dacă se pot numi desene!) noastre, create de imaginații bolnave, de indivizi care nu-și pot exprima altfel sentimentele, ura, dragostea, disperarea, decât măzgălind pereți, clădiri, copaci, obiecte de tot felul. Inimile străpuse de săgeți, în dreapta și în stânga cu inițialele sau numele lui și ale ei, cifrele ce arată anul de înțineri și data exat în care deținătorul unui pix, briceag, creion sau alt instrument cu care se pot lăsa urme pe pereți s-a decis să-și immortalizeze trecerea prin acele locuri, cuvintele încrucișate, a căror descifrare ulterioară este destul de dificilă, toate acestea vă sunt deja cunoscute. La fel ca și ultimele capodopere ale genului, făcute de data aceasta cu spray-uri sau vopșele colorate. „Jos teroristii”. „PCR = FSN”. „Moarte dictatorului”, „Votăți-l pe Iliescu”, „Jos cu Iliescu”, „Libertatea” și alte perle similare, unele de-a dreptul banale, ca „Jos cu porci din comerț”. Au apărut ca ciupercile după ploaie, îmbogățind peisajul cetății post-revoluționare. Au trecut trei ani, s-au schimbat o mulțime de lucruri, inscripțiile au rămas. Unele pentru că nu pot fi șterse, altele pentru că n-are cine să le ștergă. Încet-încet ne-am obișnuit cu ele, nu ne mai sar în ochi, nu ne mai deranjează, au devenit o parte din trecutul nostru. Pentru că cine știe când vor dispărea? Există afișe și pancarte electorale, încă de pe vremea primelor alegeri democratice, care continuă să ne frâneze căruia dintre ele să ne dăm votul, pe cine să trimitem în Parlament, în consiliile locale, în fruntea țării pe cine să așezăm. Îndemnuri tardive, ne-am ales deja reprezentanță. Iar afișele cercului „Gartner”, ce a mai rămas din ele și au rămas suficiente, nu fac decât să mărească cercul și așa destul de mare.

Păcat de clădiri, de construcții, de garduri, de tot ce poartă însemnele „civilizației” noastre. Ne plac, nu ne plac, sunt ale noastre și chiar dacă nu suntem de acord cu ele, le înțelegem. Ce vor pricepe din ele generațiile viitoare? Ce gânduri, ce păieri își vor creatorii acestor „opere de artă”? Greu de spus. E prea puțin probabil să fim felițați. Cum însă construcțiile noastre nu sunt durate pentru o veșnicie, nici măcar pentru câteva sute de ani, odată cu ele vor dispărea și măzgăliturile ce se vor a fi nemuritoare.

Păcat de clădiri, de construcții, de garduri, de tot ce poartă însemnele „civilizației” noastre. Ne plac, nu ne plac, sunt ale noastre și chiar dacă nu suntem de acord cu ele, le înțelegem. Ce vor pricepe din ele generațiile viitoare? Ce gânduri, ce păieri își vor creatorii acestor „opere de artă”? Greu de spus. E prea puțin probabil să fim felițați. Cum însă construcțiile noastre nu sunt durate pentru o veșnicie, nici măcar pentru câteva sute de ani, odată cu ele vor dispărea și măzgăliturile ce se vor a fi nemuritoare.

Păcat de clădiri, de construcții, de garduri, de tot ce poartă însemnele „civilizației” noastre. Ne plac, nu ne plac, sunt ale noastre și chiar dacă nu suntem de acord cu ele, le înțelegem. Ce vor pricepe din ele generațiile viitoare? Ce gânduri, ce păieri își vor creatorii acestor „opere de artă”? Greu de spus. E prea puțin probabil să fim felițați. Cum însă construcțiile noastre nu sunt durate pentru o veșnicie, nici măcar pentru câteva sute de ani, odată cu ele vor dispărea și măzgăliturile ce se vor a fi nemuritoare.

MAGDA BEGE

Dincolo de promisiunile guvernului ELIBERAREA TITLURILOR DE PROPRIETATE VA MAI DURA DOI-TREI ANI

În pofida promisiunilor și asigurărilor de tot felul date de Guvern, a termenelor stabilite dar niciodată respectate, eliberarea titlurilor de proprietate și punerea efectivă a țărănilor în posesie, se prelungește.

Ceea ce, inițial, legislativul, fără a realiza amploarea întregii acțiuni, prevedea a se finaliza în cel mult un an și jumătate, continuă și azi. Și, având în vedere complexitatea și dificultatea operațiilor de cadastru care trebuie efectuate la nivelul fiecărei parcele de teren, după afirmațiile domnului inginer Iosif Szatmari, directorul O.C.O.T. Arad, eliberarea titlurilor de proprietate nu se va încheia mai repede de sfârșitul lui 1995, iar în unele localități chiar 1996. Până acum au fost eliberate un număr de 10.484 titluri de proprietate, alte 350 sunt pregătite pentru a fi înmânate, iar 500 sunt în curs de execuție. Diferențele însă sunt mari. Sunt localități unde eliberarea titlurilor este foarte avansată (Șofronea – 99,5 la sută; Șimand – 33 la sută; Semlac – 78 la sută; Livada și Zimand – 75 la sută), în timp ce în alte 14 comune, din lipsa în număr suficient a specialiștilor OCOT, pământul a fost împărțit de comisiile locale, dar nici măcar nu au început lucrările topometrice. În plus, mai există 10 comune unde lucrările comisiilor nu au fost nici până acum validate. În localitățile unde acum se lucrează intens la operațiile de cadastru, cele mai dificile probleme care apar sunt cele legate de clarificarea situației juridice a unor terenuri, îndeosebi a celor din intravilan.

MIRCEA CONTRAŞ

UN FENOMEN DE MASĂ: CORUPȚIA

Nu mai este de mult un secret faptul că, la noi, corupția a căpătat dimensiuni neobișnuit de mari, generalizându-se la nivelul întregii societăți. Formele de manifestare ale acestui fenomen sunt dintre cele mai diverse, ilustrând, parca, proverbialele inventivitate a românului. De la bacșiala pe care-l acceptă chelnerii (deși nu-l merită, în raport cu „prestația”) până la „comisiunile” în lei sau valută convertibilă, solicitate de unii, pentru diferite servicii, legale sau nu, de la o „vorbă bună” pusă pe „firul scurt” pentru a mușamaliza vreo afacere necurată și până la deșeurile toxice ori „vânzarea flotei”, toate sunt considerate, generic, acte de corupție.

Astfel de fapte au existat și înainte de '89.

Poate nu atât de grave, poate nu atât de frecvente. Cert este însă că astăzi, în urma unei puternice mediatizări, corupția a stârnit valuri de nemulțumiri în rândul populației. Desigur, s-au format tot felul de comisii care au cercetat faptele și persoanele implicate în diferite „afaceri” ce păreau sau chiar erau necinstite. Aceste comisii au prezentat rapoarte, care, în majoritatea cazurilor, nu erau altceva decât o înșiruire de fapte și cifre. Puține au fost cazurile în care s-a încercat aflarea cauzelor generatoare ale fenomenului cercetat și, mai ales, a soluțiilor, a remediilor imediate și de perspectivă, pentru limitarea întinderii acestui flagel.

Au fost invocate sărăcia și dorința de înăvuițire, lipsa unei locuințe adecvate și chiar blândețea legilor existente. Sigur că fiecare din motivele de mai sus pot fi, într-o anumită măsură, cauze generatoare de corupție. Dar nu totdeauna obiectul corupției, ca fenomen infracțional, îl constituie banii, iar în privința legislației, înăsprirea pedepselor ar duce, probabil, doar la „perfecționarea” metodelor de lucru ale infractorilor, atâta timp cât celelalte cauze generatoare există.

Din păcate însă nimeni nu crede că vreo dată se va (mai) „lucra” cinstit în țara asta. Azi nu mai avem încredere în nimeni și în nimic, fapt pentru care apelăm la „alte metode” pentru a ne rezolva problemele zilnice.

Ne-am obișnuit să nu avem încredere în admini-biro-crația, care la rândul ei, atâția amar de ani ne-a inoculat ideea că „nu se poate” decât dacă „dai”. Or, o astfel de mentalitate, dobândită și exersată de-a lungul anilor, nu dispăre instantaneu. Și în orice caz nu (numai) prin măsuri de constrângere.

Ignorând cauzele favorizante, toate încercările de eradicare a fenomenului de corupție sunt sortite eșecului, iar declarațiile de luptă împotriva corupției, par simple utopii.

VALER MĂRGINEAN

În timp ce prețul „Dacilor” crește, aducerea mașinilor din străinătate continuă să rămână rentabilă. Mai ales când aduci câte două...

Foto: ONORIU FELEA

DECIZII DISPERATE

Statisticile dovedesc că în ultimii ani mortalitatea prin sinucidere a crescut considerabil. Oamenii se sinucid, și o fac în cele mai diverse chipuri. De la stația de salvare Arad am aflat că în ultimele zile o tânără de 16 ani s-a sinucis prin intoxicare, din motive sentimentale, iar un bărbat s-a aruncat sub tren.

Cauzele unor astfel de decizii disperate sunt diverse, dar toate derivă din aceeași rădăcină: decăzutele vieții. Unii ne „ancorăm” mult mai simplu în actualitate, dând din coate, ca să ne menținem pe linia de plutire, iar alții, mai vulnerabili, nu găsim suficiente rezerve de supraviețuire în noi înșine și nici în cei de lângă noi.

Atmosfera din jurul nostru este bulversantă: sentimente alterate din cauza rapacității condițiilor de viață, dependență totală de bani, prețurile care cresc astronomic de la o lună la alta, neputința de-a trăi un climat plăcut acasă din cauza neajunsurilor, tensiunea de la serviciu: „oare mă dă sau nu mă dă, încă, afară?”, nerăbdarea și brutalitatea cu care ne tratăm unii pe alții. Toate acestea sunt cauze ale tendințelor sinucigașe.

Dar, dacă tuturor neajunsurilor materiale li se adaugă și cele sentimentale – câteodată singurul nostru refugiu – omul simte că-și pierde și sensul vieții. Unii găesc totuși soluții, dar alții se pierd în vicii sau își găesc liniștea în moarte. E dureros și șocant să auzi bătrâni felițați că nu mai sunt tineri, din cauza că aceștia, azi, sunt supuși unor probe drastice ale vieții. Dar, deocădată, un alt dar mai de preț decât propria viață, nu avem.

LUCIA BIBART

Fondat în 1925
de Al. T.
Stamatiad

Supliment al
cotidianului
„Adevărul”

Salonul Literar

SERIE NOUĂ
Numărul 15
28 iulie
1993

ALEXANDRU IVASIUC, de la rațiune la rafinament

Ar fi împlinit, anul acesta, la 12 iulie, 60 de ani. Și, probabil, ar mai fi adăugat capodopere la cele șapte romane scrise într-un deceniu. A încheiat o viață și o operă, lăsându-ne nouă, cititorilor, posibilitatea de a citi, analiza, aprofunda, înțelege opera și omul. Ne facem o datorie de onoare amintind că scriitorul se trage dintr-o familie de intelectuali maramureșeni, că are studii de filozofie și medicină și că, de ce nu, cele șapte romane (număr fatidic!) au titluri sugestive, premonitorii.

Eugen Simion, în *Scriitori români de azi*, volumul I, atrage atenția asupra talentului și inteligenței scriitorului, asupra faptului că a scris înseamnă a cunoaște. Toate romanele, deci, aduc în prim-plan rațiunea, relațiile umane, dramele spiritului. Romanele lui au caracter eseistic, pentru că proza lui a fost scrisă în felul în care a gândit - repede și fragmentar. Psihologie, tipologie, compoziție se subordonează speculației eseistice. Proza lui Alexandru Ivăsiuc este eseu romanesc - foarte multă analiză, caractere, procese psihologice.

VESTIBUL (1967) - surprinde raporturi etice între om și lume, este un amestec de senzorial și speculație intelectuală, un roman psihologic care încearcă să dea răspunsuri de natură intelectuală în legătură cu drama de cunoaștere. Monologul interior îl prezintă pe doctorul Ilea confesându-se, suferind din cauza erorilor afective sau morale. A crezut că... prin iubire va putea deveni altul, dar iubirea nu-i descoperă adevărul. E îndrăgostit de o tânără și simte că e vinovat. Intriga erotică este un pretext pentru idei, dezbateri și necesitatea de elucidare.

Eșec, transformare, confuzie, secret, frică, lașitate, amintiri, ratate, plictiseală, experiență, cunoaștere fac romanul destul de

greu de citit, dar este o bună pledoarie pentru respectarea principiilor de conduită morală.

INTERVAL (1968) - roman intelectualist, psihologist și autobiografic, intriga fiind redusă la pretexte. Apare motivul eredității strivitoare, ideea că familia respectă legile statornice (intenționa autorul să creeze un roman al familiei maramureșene cu istoria, tradiția și eroii ei).

Tema familiei e subordonată temei personajului care încearcă să-și facă un destin,

întorcă în trecut, să evadeze în alt timp, numai că va găsi doar amintiri abstracte. Eroul se află în stare de criză, după care va urma cunoașterea. Trecutul îl va împinge mereu înspre prezent și realitate, acolo unde se consumă tragedia. Față de romanele precedente, epical capătă accent.

PĂSĂRILE (1970) - proză de observație morală, romanul fiind povestea unui om revoltat, care suferă eșecuri când se petrec schimbări ale valorilor morale.

evadând din puterea clanului. Introspecția, imposibilitatea de a înțelege existența, atitudinea morală a indivizilor, întoarcerea în timp, destinele schimbătoare, raportul dintre necesitate și libertate, iată alte motive pe care autorul le dezvoltă în acest roman de analiză.

CUNOAȘTERE DE NOAPTE (1969) - ideea centrală ar fi lupta împotriva unilateralizării, cartea e o pledoarie pentru înțelegerea ființei, pentru omenie și adevăruri. Ion Marina va descoperi sensul unei existențe (soția bolnavă va muri). Va încerca să se

Personajul, Liviu Dunca se întoarce în timp și spațiu (după douăzeci de ani, în orașul natal). Trăiește drama de a nu ști cum să-și dobândească libertatea. Apare fenomenul înstrăinării de sine și de ceilalți. Familia descoperă personaje cu tare (autoritarism, mediocritate, fanatism, agresivitate). Înfundând autoritatea familiei, Liviu Dunca va suporta consecințe tragice, va alege soluția revoltei. Idila cu Margareta Vinea se naște din sentimentul eșecului. Liviu Dunca trăiește drama ratării în prezent și sentimentul imposibilității desprinderii de trecut.

Romanul are și scăderi, dar trebuie să admitem admirabilele caractere zugrăvite și epical bine condus.

APA (1973) - este romanul epicului obiectiv, de observație socială, în care autorul e un pictor de medii. Roman al triumfului eroilor principali, cartea evidențiază pofta pentru fenomenul de ascensiune. Orașul e terorizat de Pitic (care are vocația și revelația puterii), corupând autoritățile prin mituire. Ucidere, revoltă, deteriorare a puterii absolute, grupări politice care folosesc în interese proprii incidente aparent minore, iarăși crimă și definirea Piticului ca triumf al anarhiei și individualismului au făcut romanul o carte ecranizată într-un film notabil.

ILUMINĂRI (1975) - romanul prăbușirii unui om, al experiențelor și cunoașterii, roman social ce pune în lumină relațiile interumane și confruntările, roman al termenilor antonimici: vitalitate și stagnare, blazare și ambiții, roman de idei, de observații psihologice, al ambiției, rivalității, ranchiunei și urii.

RACUL (1977) - este o parabolă, un roman politic, o demonstrație ideologică ce se bazează pe mișcarea epică. E vorba de nașterea și exercițiul puterii apărând într-o proză simplă, cu ritm alert (o lovitură de stat, undeva, în America de Sud). Personajele nu au psihologie, ele au doar atitudine față de putere. Este o parabolă vehiculând simboluri abstracte.

Raționat și cerebral, spirit critic, conștiință, rațiune, demnitate, paradoxal, rafinament - iată atuurile prozatorului și omului Alexandru Ivăsiuc, care invită la o lectură cu efect sigur asupra intelectului și afectului nostru.

MONICA LAȚCOV

VREDNICĂ TRANSILVANIE

de Teodor Mara

Ardealul nu ni-l dat drept gaj
Măria Sa-i eternizat la Blaj
Sfințit de libertatea noastră-n mit de cazanie
Lacrime și surâs, vrednica mea Transilvanie.

De sub coplete colbul vremii zace,
Romă a reînvierii ce nu tace
Lumină venind de alci și de departe
Prin rana dragostei nevindecată peste moarte.

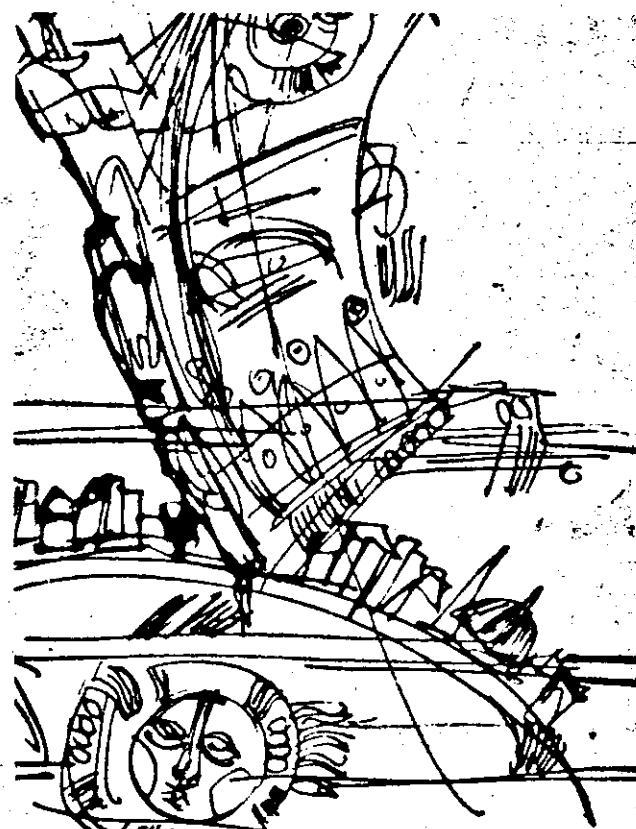
Turle ascunse în cer și istorie
Izbândă pentru veșnică glorie
Ne picură-n suflet dangăt de clopote
Adăpostite-n răstimpuri de răzvrătite ropote.

Ardealul nu ni-l dat drept gaj
Măria Sa-i eternizat la Blaj
Sfințit de libertatea noastră-n mit de cazanie
Lacrime și surâs, vrednica mea Transilvanie.

SIMBOLURI VEGETALE ÎN TEXTE LIRICE DIN ZONA ARADULUI

Înțelegând rosturile adânci ale vegetației, românul a învățat armonia, echilibrul și taina adâncă a continuității vieții prin succesiunea generațiilor. Privindu-i mișcarea și formele desăvârșite, a deprins ritmul horelor și conturul broderiilor („Fă-mă, Doamne, ce mi-i face/Fă-mă până de rugită/La badea pe cârșină”). De la identificarea modelului de referință al frumuseții fizice: „Mândruță trup de flori” (plurarul surpinzător, în dezacord cu substantivul „trup”, sugerează mai multe comparații implicite) până la paralelismul de destin nu a fost decât un pas: „Așa-i rândul fetelor/Că și rândul merelor/Că până-s mititele/Stau pe creangă pitușele./Dar dacă mai bătrânesc/Pică jos și putrezesc/La nimeni nu trebuiesc”. („Tribuna”, an IX, nr.53/19-1 aprilie 1905, pg.4).

Asemănând tinerețea fetei cu o floare, aceasta devine o metaforă încifrând farmecul feminin inefabil: „Dar nu-s fată

mici nevastă/Nici din cer nu mi-s picată/Pre pământ nu mi-s lăsată/Ci mi-s floare de pe mare/Cine mă iubește moare” („Tribuna”, an IX, nr.154/20 august -2 septembrie 1905, pg.3.).

Sugerând frumusețea, comparația sau metafora florală poate fi aplicată și flăcăului: „Bade, trandafir subțire./Vrut-ai să mă scoți din fire/Dar badea din grai grăia: Eu sunt trandafir frumos/Și din fire nu te-am scos”.

La un grad mai înalt de abstractizare, floarea devine zălog al legământului de iubire: „Dorul meu și-al mândrii mele/Facă-l Dumnezeu o floare./O floare mirositoare/S-o port noaptea pe răcoare./Ziua s-o pun la cheutoare”. („Tribuna poporului”, an II, nr.45/7 - 19 martie, 1988, pg.217.)

Substantivul generic floare este cel mai des substituit de busuic, preferat de lirica erotică datorită mirosului plăcut

LAURA MUREȘAN
(cont. în pag.2)

Studii ♦ Cercetări ♦ Studii

Semnificații ale ritualului nupțial din perspectiva etimologică

În limba română acțiunea în urma căreia se leagă un bărbat și o femeie pentru a întemeia o familie se denumește prin verbul a se căsători. Perspectiva etimologică învederează o consecință de prim ordin a acestui ritual de întemeiere, căci verbul de mai sus trebuie pus în legătură cu substantivul casă, al cărui derivat este. Cel ce se căsătorește își întemeiază deci o casă nu doar sub aspect material, concret, ci și din punct de vedere social, formându-și o familie, un cămin. Este momentul în care individul se desprinde de comunitatea familială anterioară pentru a pune bazele propriei sale familii, a propriei sale case; el „se mută la casa lui”. Din acest moment omul nu va mai fi judecat prin raportare la părinți, ci la sine însuși, căci se conturează pe sine ca individualitate pentru ca ulterior, în virtutea rigorilor tradiționale, să evolueze spre statutul de personalitate.

Correspondentul latin al verbului căsătorii este lexemul coniungo, coniungere, coniunxi, coniunctum, derivat cu ajutorul prefixului colectiv con - „laolaltă, împreună, de la substantivul iugum, - i (printr-un stadiu intermediar reprezentat de verbul iungo, - ere), termen aparținând registrului agricol, având înțelesul de „jug”, ceea ce a dat și în românește. Coniungo înseamnă deci, sub presiunea etimologică, „a lega la același jug, a înjuga laolaltă”.

La rândul lui cuvântul bază latinesc are în structură un radical indo-european iug-, conținând ideea de unire, legătură, rădăcină prezentă și în numele propriu Iuno, Iunonis - zeița protectoare a femeilor și a căsătoriilor. Din aceeași familie lexicală face parte și substantivul - epicen în latină - conux, - gis cu dublu înțeles: „soț, soție”.

Convingerea potrivit căreia căsnicia presupune a duce împreună jugul vieții își găsește justificarea și într-un moment al ceremonialului nupțial performat încă în anumite zone etnografice ale țării (Banat). Astfel, o secvență matrimonială pretinde trecerea peste creștetele tinerilor miri a două capestre și înconjurarea piepturilor acestora cu hamuri. În alte zone, în locul hamurilor este folosit jugul, tânăra pereche simulând înjurgarea și promițându-și astfel gestual soli-

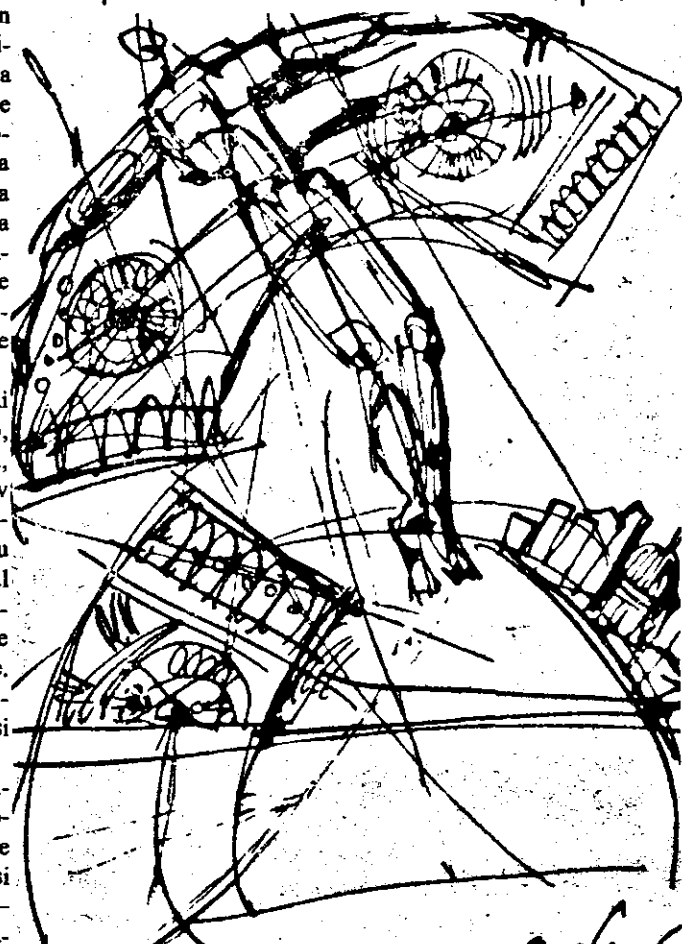
daritate totală și definitivă. Înțelegerea vieții ca povară, ca trudă, este motivată prin convingerea că maturitatea descoperă pe lângă prezența binelui ca valoare supremă a vieții, forță guvernatoare a existenței, și intruziunea răului (greutăți, lipsuri, necazuri) ce se cere stigmatizat și depășit. Este conștiința structurii bipolare a lumii pe care copilul și adolescentul n-o cunosc, dar pe care tinărul „lumit”, maturul, o descoperă și

descoperă că lumea nu e numai bună, dreaptă, sferică, cum o crezuse, ci, dimpotrivă, e scindată între poli opuși, e măcinată de adversitatea contrariilor. Menirea lui e aceea de a repune în drepturi axiologicul, cosmicizînd-o. Compensația morală pe care o oferă basmul, spre deosebire de realitate, rezidă în finalul fericit potrivit căruia binele triumfă întotdeauna. Faptul acesta îndreptățește considerarea basmului drept un dublet ideal al realului, al existenței. Căsătoria coincide aici cu apoteoza eroului, căci atestă statutul său de om matur, deplin, care cunoaște lumea și și-o asumă în polaritatea și integralitatea sa.

În funcție de situarea față de acest prag al vieții omului-căsătorie, mentalitatea tradițională face disocierea între două vârste primate nu atât sub aspect biologic, cât mai ales spiritual: copilăria (adolescența) și maturitatea. Tocmai depășirea primului stadiu în favoarea celui de-al doilea argumentează încadrarea ceremonialului nupțial în rândul riturilor de trecere alături de cel al nașterii și morții. Copilul, viețuitor într-o lume a imaculării, a valorilor pur pozitive, univers stagnant, protector, imaginat ca fiind perfect, se situează adversativ față de maturul conștient de ruptura ontologică, de fisura habitatului său existențial ce permite imixtiunea dialecticii, alterității, a agenților destructivi și perturbatori. Față în față cu progresia răului, el va deveni din ocrotit, ocrotitor.

Revenind la discuția filologică anterioară, mai amintim faptul că limba noastră conservă semnificațiile ritualului matrimonial înglobate în verbul latin discutat înaintea (coniungo) în neologisme de origine franceză, inanalizabile în românește, ca și conjugal, a conjuga, conjuncție. Ultimele două, deși se îndepărtează de registrul matrimonial, păstrează ideea de legătură, căci conjuncția e partea de vorbire ce leagă două propoziții dintr-o frază sau două cuvinte cu același rol sintactic într-o propoziție, iar conjugarea e flexiunea verbului, include modificările formei acestuia care permit înlănțuirea lui în angrenajul unei propoziții.

FLORICA BODIȘTEAN

împotriva căreia trebuie să caute mijloace de contracarare.

Pe această idee se sprijină și întreaga textură a basmului, narațiune structurată pe simbolul drumului înțeles nu doar ca realitate fizică, geografică, ci și ca traseu al desăvârșirii de sine, periplu al inițierii și maturizării eroului. Acest nou stadiu de cunoaștere la care ajunge eroul este posibil doar prin contactul, măsurarea și biruința asupra forțelor răului, căci numai în flacăra luptei, a încercării, se decantează elementul pur de cel impur, adevărul de fals, valoarea de non-valoare. Adolescentul plecat de acasă

PUCK ȘI PUIȘORUL VRĂBIUȚEI

Ca să vă pot povesti această năstrușnică întâmplare, e necesar să vă prezint eroii. Puck e un motan! Dar nu un oarecare, ci uful de soi. Strămoșii lui mai îndepărtați se află tocmai în Birmania! El, însă s-a născut în orașul nostru, trăiește într-o casă cu multe geamuri și ocupația lui e ... somnul și păpica!

să ezite, perechea de vrăbiuțe atacă! Atacă în ... picaj! Atacă asemenea avioanelor de luptă, se lansează asupra domnului Puck!

La început vestitul cotoi nu știa ce se întâmplă!

Știa că n-a furat nimic, el nu fură, ci primește de la cei ce-l iubesc, tot ce poștește! Astfel, că ... nu fură! Ce are în

Că e deosebit de frumos o spun toți acei care l-au văzut. Și îl văd foarte mulți, pentru că locul lui preferat de dormit sau de veghe, este unul din geamurile casei.

În curtea aceleiași case, sub o streșină, o pereche tânără de vrăbiuțe și-au făcut cuib. Perechea a dobândit și niște puișori mici și deosebit de gureși. În lipsa părinților plecați după hrană, puii au început hărjoneala!

Nu știu cum s-a făcut că unul dintre puișori a ajuns pe jos, în iarba din curte. În acel moment domnul cotoi Puck se afla și el în curte, dormitind la umbra unui bătrân nuc. Zgomotul căderii l-a trezit și, fiindcă ceva nu i se părea lui în regulă, a pornit-o agale în cercetare. Nu i-a trebuit prea mult și a găsit puișorul de vrabie. Se uită cu mirare! Nu știe ce-i pentru că n-a mai văzut o asemenea mogâldeță! Rădică puternica-i labă birmaneză și vrea ... să-l întoarcă!

În acel moment vrăbiuța și vrăbiuțelul tocmai s-au întors la cuib și negăsindu-l pe gureșul pui, îl căutau cu disperare!

Deodată ceva li s-a părut suspect! Acel ceva era ... nimeni altul decât PUCK, care, după ce l-a întors pe micuțul pui, se pregătea de ospăț! Fără

față - aceea mogâldeță - a găsit-o și e dreptul lui să o mănânce.

Cel de-al doilea asalt al vrăbiuțelor îl conving că nu-i de glumă! Nu-i de glumă mai ales că a simțit pe frumoasa-i blană ascuțitul cioculețelor celor două vrăbiuțe!

Încet - încet domnul Puck se retrage sub terasă! Acolo e la adăpost de orice. Urmărește cu interes zburătoarele care, cu multe opinteli, îl readuc în cuib pe gureșul vrăbiu!

Când aude portița, Puck iese din ascunzătoare. Știe că-i preaiubita lui stăpână care-l iubește, care-l alintă, care-i dă păpică. Prețioasa blană a domnului Puck e șifonată! Șifonată rău și se vede. Vede și stăpâna care-l întreabă:

- Ce pășiți, Puckalete??

Cum Puck nu știe vorbi, n-a răspuns! Stăpâna a înțeles totul. A înțeles, mai bine, când i-am povestit „fazele” ... și ... i-a plăcut! I-a plăcut mai ales că Puck o cam merita!

A mai rămas ca acest preafrumos motan să povestească la vreo „plenară” a cotoilor ce-a pășit, ca aceștia să tragă concluziile ... ce se impun! Ia aminte, Puck, că poți să pășești și mai rău!

TIMI PĂCURARIU

(urmăre din pag. 1)

(„Dragu-mi cu cine joc/Că miroase-a busuioc”), dar mai ales implicării sale atât în obiceiurile tinde de vârsta copilăriei, cât și în ceremonialul nupțial (folosit în ritualul ortodox, acesta se sacralizează). „Busuioc/Nu te coace! De ce fac să nu mă coc/Că mă duc cu ei la joc/Și mă pun în pălărie/Și mă duc la cununie”. Pus în apa primei scalde pentru a se asigura un chip plăcut copilului, reapare în jocurile divinatorii ale adolescenței (fata așează sub pernă un fir de busuioc primit de la preot, la Bobotează, pentru a-și vedea, în vis, ursitul). La dimensiuni hiperbolizate apare ca un protector al iubirii: „Pe dealul Ghiocului/Umbra busuiocului/Dar la umbră cine umblă?/Umbra badea, călărește./Cu mine se sfătuieste”.

Versurile descriu uneori un adevărat ritual vrăjitoresc („luarea urmei”), în care magia prin contact implică elemente vegetale: „Desfă, mândro, ce-ai făcut/Ce-ai făcut n-ai făcut bine./Cu un tânăr ca și mine./Că din urmă mi-ai luat/Păr din cap mi-ai retezat/Și cu apă m-ai udat, /Cu apă de iarbă mare/Să nu am astâmpărare,/M-ai udat cu busuioc/Să-mi ardă inima-n foc” („Tribuna”, an IX, nr.154/20 august-2 septembrie 1905, pg.3-4). „N-am făcut eu să desfac/Și-am făcut să mori de drag./Eu din urmă ți-am luat/Și sub prag am îngropat/Cu trei fire de trifoi/Să vini bade tot la noi./Cu trei fire de bicău/Să-ți fii dragă numai eu”. („Tribuna populară”, an I, nr.36/23 februarie-7 martie, 1897, pg.168-169).

În cadrul practicilor legate de vârsta copilăriei, elementele vegetale, iedera mai cu seamă, au rol apotropaic. Odată cu lăsarea serii, acestea se așează în perna noului-născut, „să nu vină lucru rău la el”. Tardiv este însă reproșul fetei: „Măicuță, când ma-i făcut./Șapte fire să fi rupt./Șapte fire de ierbuță./Să-mi fi pus la periniță/Doar aș fi mai cu

noroc...”
Repetând conturul și materializînd, prin năzuința ascendentă a ramurilor, aspirațiile ființei umane, arborele devine dublul său în context ritualic. Semnificațiile simbolice ale diferitelor specii și mai cu seamă scindarea lor în benefice și malefice poate fi explicată printr-o incursiune în timpul originilor. Cosmogonia românească începe cu emersiunea arborelui cosmic: „La început nu existau decât apele. Dumnezeu se gândea să facă lumea, dar nu știa cum să o facă, nici pentru ce. Era iritat că nu avea nici frate, nici prieten. Furios

pune/Trimuța gorunului/Paviște pământului...”
Compoziții ai cosmosului ordonat, pomii fructiferi, a căror sălbăticie a fost înfrântă de om, sunt întotdeauna benefice: „... cu mine să se cunune/La vreo umbră de cireș/Ce în lume-i mai frumos/Pentru-al cununiei rost”. Apa primei scalde pătrunzând la rădăcina unui nuc, asigură alese însușiri noului-născut: „Căci maica când m-o născuț/În lapte că m-o scâldat/Și în flori că m-o culcat/Și scaldă c-o aruncat./La tulpina nucilor/Să fii dragă junilor...” („Tribuna”, an IX, nr.43/5-18 martie 1905, p.3-4).

SIMBOLURI VEGETALE ÎN TEXTE LIRICE DIN ZONA ARADULUI

își aruncă bastonul (mai corect: toiagul) pe (în) ape. El se transformă într-un copac mare și sub copac Dumnezeu îl zări pe Diavol, care-i zise răzând: - „Bună ziua, frate! Tu n-ai nici frate, nici prieten, eu îți voi fi frate și prieten!” (Mircea Eliade, De al Zalmoxis la Gînghis-Han, pg. 90-91 după Romulus Vulcănescu, Mitologie română, pg.241). Dualismul originilor este păstrat mereu prin împărțirea arborilor în „buni” și „răi”, după cum au fost creați de Fărtate sau Nefărtate. Astfel gorunul, ivit de Nefărtate, este însoțit de conotații funebre: „Măi Gruța lui Novac/Pe tine te-om însura/Ți-om da nevastă funia/Și nănașul furca/Înima gorunului/Din fața pământului” („Tribuna populară”, an I, nr.16/26 ianuarie-7 februarie 1897, p.72-74). Boala fără leac a voinicului determină presimțirea morții, sugerată printr-o imagine asemănătoare: „Leacurile că ți-oi

Mărul, fruct al pomului raiului, poate însemna accesul la cunoaștere, inițiere, tentație, pierzanie. Împărțirea sa poate avea toate aceste sensuri, dar și pe cel al căsătoriei prin regăsirea jumătății pierdute: „Mândruț din vecini/Nu mă purta cu minciuni/Că mândruța de departe/Dintr-un măr îmi face parte”.

Fără a face risipă de mijloace artistice, limbajul poetic reface paralelismul lumii umane și vegetale într-o remarcabilă sugestie a armoniei și echilibrului. „Greutatea semantică” acordată elementelor naturii variază de la utilizarea lor formală, doar pentru realizarea rimei (rară uneori): „Frunză verde mărăraș/Vină neică la sălaș”, „Frunză verde magheran/Știi tu mândră ce zi-ceam”, culminând cu autopersiflarea autorului popular: „Frunză verde nu știu ce/Naltă-i mândra și subțire/Făcută să-mi placă mie!” până la com-

parația simplă („Copiliță ochi ca mura”, „obrajii ca și ruja”, „gură dulce ca smochina”) și dezvoltată: „Ce mi-i mie de-o nănuță?/Ca și codrului de-o frunzuță./Și frunza dacă-mbătrânește/Pică jos și puterezește/la nime nu trebuiește...”

Specifică liricii folclorice este „metafora negată” (Ovidiu Bărbăle) sau „paralelismul negativ” (Roman Jakobson). Procedul presupune sugerarea unei imagini inedite, bătaoarea la ochi, care este apoi repede contrazisă, cu scopul de a atrage atenția asupra temei principale din ideea poetică: „Peste un vârful de cetate/Sunt două frunze lăstate./C-acele nu-s frunze late./De-s două fete surate./Una-i mândră de sărac/Una-i hădă de bogat” („Tribuna”, an VIII, nr.19/24 ianuarie -6 februarie 1904, p.1-3).

Anticipând, la mare distanță în timp, folosirea sa în poezia cultă, oximoronul redă ironia - în textul de mai jos definitorie pentru atitudinea flacăului față de planurile maritale ale fetei: „... noi atunci ne-om lua/Când maica-ta o număra/În lerbile de pe-un hotar/Și paele de pe-un car/... Când o face jugul muguri/Din tănjală-or crește struguri/Poate atunci și nici atunci/Când o crește grâu în casă/Și-o bate spicele-n masă/Când o crește grâu în tindă/Și-o bate cu spicele-n grindă/Când o face plop/Și nuci/Și răchinta mere dulci” („Tribuna populară”, an I, nr.31/16-28 februarie 1897, p.145).

Universul liricii populare se desfășoară astfel într-o bogăție de imagini care se cer descifrate cu precauție, raportându-ne, permanent la mentalitatea care le-a generat, căci dincolo de banalizatul „frunză verde” se ascunde o lume de simboluri.

Selecția textelor publicate în „Tribuna populară”, respectiv „Tribuna” din Arad, aparține profesorului Iulian Negrilă, căruia îi mulțumim pe această cale.

Gheorghe Mocuța: Îngerul ridică lespede

Prin volumul de versuri „Îngerul ridică lespede” (o lectură deloc facilă - care propune în același timp un exercițiu al spiritului - datorită încordării cuvântului în formele condensate ale expresiei ermetice), Gheorghe Mocuța se înscrie în galeria poezilor a căror creație mărturisește drama însăși a creației: poeziei ca facere, „disperarea de a căuta cuvântul”. Titlul cărții - metaforă centrală a viziunii lirice - exprimă tocmai această „comedie a concubinajului dintre spirit și literară” pe care poetul mărturisește a o fi învățat „odată cu structurile suspendate ale Bibliei”. Cuvântul este deci locul comun, care închide în el misterul comunicării Spiritului cu Materia, a Ideii cu Forma, este „nodul gordian dintre mamă și pater”. Poetul e cel care caută „drumul spre inima limbajului”, cel care „face din gramatici caer”.

A scrie poezie înseamnă „a te cunoaște pe numele adevărat”, iar poezia e un mod de recuperare a ființei proprii și totodată o cale de înțelegere a Ființei cosmice (Poem de întâmpinare). Poezia e scriere sacră care își află modelul în „cartea cu sacre cuvinte”. Pentru a construi cât și pentru a descifra metafora, „spaimă cuminte”, e nevoie de depășirea profanului, căci acesta înseamnă menținerea în „literă”; abia sacralizarea determină înălțarea în Spirit (Balada sinelui).

Poezia înseamnă, în același timp, de-materializarea cuvântului comun. Corabia - „tatuaj cu semne” - e limbajul însuși care devoră artistul și, în această transfigurare launtrică, ea „se-naltă-n poem” ca „sfântul duh aspirat de viduri”. E interesantă viziunea aceasta a cuvântului care pare că-și leapădă materialitatea și trimite spre spirit, spre Idee: în Un text opac, firul uscat al propoziției bizare „urcă spre înțeles/asemeni unei plante agățătoare”. Originală și inspirată (!) imaginea - dar mai ales expresia ei artistică - din Rostirea poemului. Vocea care rostește cuvântul e neclară, deoarece cuvântul nu e atât „inspirat”, cât „în-spirat” (aș zice întru spirit); „boare care să prindă contur”, Spirit care-și caută

Litera, logodnă a Ideii cu Forma.

De aceea lectura înseamnă „insomnie” (Insomnie cu o carte), adică trezire a spiritului (cititorului) care să „prindă” Spiritul (cărții), căci orice carte închide în ea Viața și de aici îndemnul poetului: „nu uita prietene să cercetezi filele/cum ai închide pleoapele unui muribund”.

Idealul scriiturii poetului e cel clasic, armonia dintre conținut și formă: „când scrii/limba tă însetată/să fie unită cu respirația/asemeni sufletului nedezlipit de trup”.

Poetul e cel care se îndreaptă întotdeauna spre esențe, spre tainele lumii: fie cele ale văzduhului, printr-o mișcare de expansiune spre înafară, în timp ce ceilalți „se retrag ca melcul între file”, fie cele ale adâncului, prin înecarea realului, în ipostaza „pestelui utopic”.

Scrierea după natură își mărturisește, direct, modelul. Natura e tărâm al tainelor ultime dar și al germinăției exemplare, și de aceea, în Pelerinaj, poetul se încălzește la „cenușa unui foc părăsit/în care s-au mistuit/toate bogățiile acestei lumi”. „Calendaristicul” acestui ciclu de versuri e dat de succesiunea simbolică a anotimpurilor de la căror ritm și respirație specifice se pătrunde poetul: vânatoarea în iarna celei dintâi zile a anului înseamnă receptarea unui „mesaj misterios din cosmos” în ambianța unei zăpezi care „ne desparte de lume”; desprimăvărarea, când „iarna își scrie caligrafic testamentul pe zăpada pergamentoasă”, dar mai ales Sacrificarea miilor „din nevoia de a-ți crea un ritm o fantasmă/cu care să înfrunți cu demnitate - zici tu - /povara singurătății”. Ideea pare a fi reluată și în Arta de a muri pe care o desprinde Poetul, el, omul care nu se oprește, profan, la cuvinte, care moare doar pentru a renaste în țesătura organică a creației sale. Orice act creator e o deschidere către Spirit; în orice act creator „ființa își face încercarea” par a spune versurile pe care le-aș considera adevăratul motto al acestui volum: „s-a topit ca un fir de in/ în țesătura albă a cămășii/într-o zi de duminică”.

JANINA FLUERAȘ

Insemnări de lectură

POEȚI DE LA „SALONUL LITERAR” (I)

Întreaga mișcare de înnoire artistică de la începutul secolului al XX-lea, manifestată din plin mai cu seamă pe terenul poeziei lirice, a fost reținută și înconjurată nu de marile reviste din acea perioadă, ci, în general, de publicațiile mai mici și aparent fără importanță prea mare în epocă. La începuturile ei această mișcare era considerată o experiență din care nu se știa bine ce va ieși. Rezultatul a constat în obținerea unor efecte de ordin formal, neesențiale, dar, cu toate acestea, orientarea modernistă în poezie s-a resimțit apoi multă vreme și constituie o preocupare de prim-ordin pentru poezii care doreau să scrie „altfel”, având drept Ideal estetic să calce drumuri

neumbrate, să nascocoască modalități noi, să fie cât mai singulari.

Revista „Salonul literar”, scoasă de Al.T.Stamatiad la Arad, după mai bine de un deceniu de la încercarea din 1912 de a înființa „Grădina Hesperidelor”, din care n-a apărut decât un singur număr dublu, se numără printre acele publicații de orientare modernistă, care oferă dovezi de căutare artistică cu unele consecințe în evoluția ulterioară a poeziei noastre și care alături de altele de felul ei a contribuit la acea purificare a versului, dezvoltând căile de afirmare a mișcării novatoare în poezie. Această

mișcare artistică era îndreptată în primul rând împotriva inertiei tradiționaliste, a nonpoeziei, afirmând o tehnică nouă, un stil inedit, o nouă sensibilitate, o incursiune mai profundă în raporturile sufletesti și o interpretare mai nuanțată a emoțiilor. Ea a pregătit și anticipat dezvoltarea liricii dintre cele două războaie mondiale, când apare revista „Salonul literar” - o expresie nouă, a unui ecou întârziat, în peisajul literaturii ardelenesti, a modernismului. De altfel, revista arădeană se înscrie, prin literatura publicată, în mișcarea modernistă declanșată în primele decenii ale secolului al XX-lea, continuând simbolismul pe care l-a adaptat la noile condiții estetice ale epocii. Aceste orientări se reflectă în versurile poezilor publicate în paginile ei, de care ne vom ocupa în cele ce urmează:

1. Dimitrie Anghel (1872-1914) Poetul a fost prezent în publicistica arădeană încă de la începutul secolului nostru. Acest spirit rafinat, care a intuit tendința de smulgere a poeziei din matca sa fixată de marile personalități ale veacului trecut, a tălmăcit mai mult unele stări sufletesti specifice simbolismului, dar a creat folosind tehnica tradițională a romanticilor.

Dimitrie Anghel rămâne un scriitor valoros, atât prin poeziile originale, prin proza sa impetuasă și plină de accente lirice, cât și prin traduceri și articolele din presa vremii. Fire plină de pasiuni, a receptat spiritul romantic al lui Victor Hugo, de care s-a apropiat și pe care l-a tradus. Admirația pentru el a fost mereu activă, astfel că în 1913, Ion Vinea îl reproșează o asemănare prea mare dintre versurile sale și ale poetului francez. Așa se explică faptul că în „Salonul literar” publică poezia **Vedenie**, după Victor Hugo, în nr.11/1926, care înfățișează o halucinație, un miraj ce cuprinde sufletul tânăr dornic de sentimente puternice de iubire specifice romanticilor. Îngerul, care zboară și aduce furtuna pe unde trece,

este o femeie. Tocami când se întreba unde-l va duce sufletul, albul înger se cerni și-l dezvăluie misterul, că e însuși amorul.

În perioada cât trăiește la Paris, Dimitrie Anghel se apropie, de asemenea, de reprezentanții poeziei moderne, dintre care l-a cunoscut și înțeles mai mult pe Ch. Baudelaire, ale cărui poezii sunt adesea traduse în revista arădeană, mai cu seamă de Al.T.Stamatiad. Dimitrie Anghel l-a admirat nu numai pe Ch. Baudelaire, ci și pe alți simbolisti, cum a

fost Henri de Regnier. În ultimul număr al „Salonului literar”, Dimitrie Anghel publică poezia **Plecarea**, după Henri de Regnier. Traducerea e reușită și se referă la regretele nemărturisite, reținute chiar, care-i inundă sufletul o dată cu plecarea sa. Plecând nu la nimic, decât o răză

„ruptă din lungul nostru-amor”. Cu timpul, marea va șterge urma sa și-l va săpa mormântul, căci el va fi furtiv să moară pe punte la locul lui. „Cu zâmbetul pe gură și liniștea pe frunte/Știlind că raza ruptă în clipele plecării/Va-nbălsăma furtuna și valurile mării”.

2. Mihail Celariu (1893-1980). S-a format, mai ales în ceea ce privește poezia, în jurul revistei „Sburătorul”, neputând fi integrat cu totul mișcării moderniste. E.Lovinescu însuși îl apreciază mai ales tendința spre poezia conceptuală și religioasă, fără însă a fi vorba de-o poezie mistică, deoarece poetul nu aderă necondiționat la religie.

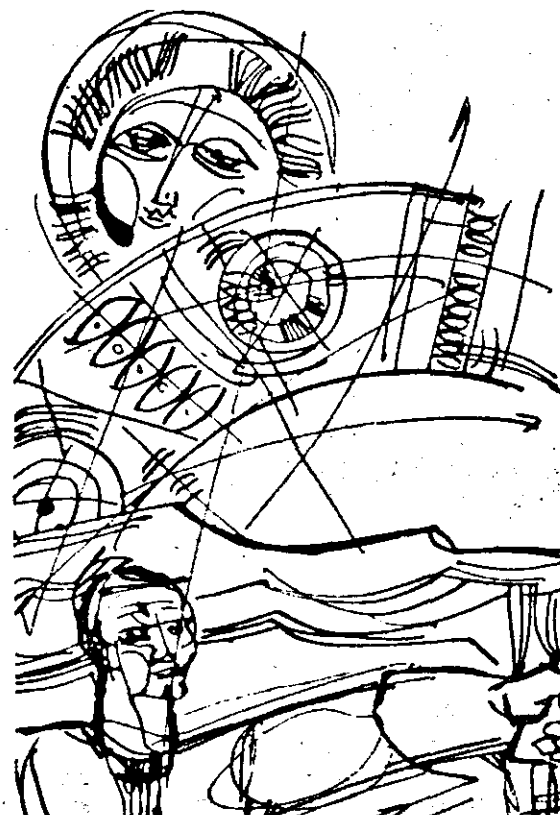
În colaborările pe care la are la „Salonul literar”, Mihail Celariu, ca și în romanele sale de „experiențe sexuale”, e preocupat de problemele erotice. Poezia **Chemare în amurg** e un strigăt chinător adresat o dată cu lăsarea amurgului lubitel, care, îmbrăcată în alb, să iasă, în calea trecătorilor măhniiți „ca o iubire albă-ndurerată/Ca o speranță-amarnic înșelată”. Din chipurile trecătorilor îl va zămbi durerea copiilor înfrigați și atunci orice om va alerga după o nouă și dăncă iubire. Ea trebuie să treacă în alb, ca un simbol de împăcare pentru cei ce alegă după o speranță întârziată sau uitare răătăcită.

Alte colaborări la „Salonul literar”: **Cântecul orelor** (nr.6/1925) și **Înnoptare** (nr.10/1926). Construită în aceeași modalitate datorită asemănării lor tematice, în **Cântecul orelor** își exprimă regretul după iubita moartă, presimțind că și el în curând va „luneca în somnul greu”, apoi amândoi îmbrățișați în somn nu vor fi priviți de nimeni și nu vor ști, iar când vor deschide ochii în alba zi: „Și ziua va fi rece, iar în casă/va bate-un ceas străin și alb, pe masă”.

Poetul preferă liniștea nopții și în **Înnoptare**, când, intrând în pădure, aude răsunetul neașteptat al izvorului și în aceea tăcere a crengilor lăsate, el pare a fi un rege în sobor. A ieșit apoi ca un rege în câmpie și a lăsat codrul întreg în sobor și în acea vreme: „Fălăiau umbre mari spre pădure:/Șoimi bătrâni înnoptaseră-n zbor”.

G.Călinescu a recunoscut în Mihail Celariu un „poet remacabil, la modul prelung elegiac al lui Shelley, în care cântă uimirea în fața universului, a pădurilor...”, caracteristică ce transpare și din poeziile publicate în „Salonul literar”, analizate mai sus, și mai ales din ultima.

prof. IULIAN NEGRILĂ

Banseuri

În pustiul
speranțelor mele
caut lacrima
ce mă va vindeca
de durere

Oprește clipa
ca să nu pierzi
fericirea
din nou

Un vis m-a luat
de mână

și mi-a spus:
Trecește-te!

... Și m-am trezit
în neant.

NICOLETA
DUMITRACHE-BENE

Despărțire de copilărie

Ascultându-te
nu mi-am dat seama
cum îmi striveai copilăria
cu un cuvânt.

NICOLETA DUMITRACHE-BENE

★★★
ca un animal hămesit
întunericul se uită la
mine
poartă flăcări albastre în
ochi
și mă soarbe clipă cu
clipă

- ești un zeu deghizat
îi spun atingându-l ușor
- sunt partea cealaltă
a sufletului tău
îmi răspunde

★★★
salvează-mă de la viață!
transparenta și lucida
talpă a ta

apasă-mi cu ea fruntea
până când cerul se va
lăsa moale deasupra mea
să simt miros de îngeri
și de Dumnezeu
până când voi ști
că netrăind mă voi naște
din nou

ANDRA MARIA
PRUTEANU

MARTIN BUBER, Comunicare interumană (II)

(Din capitolul I - Dialog)

Amintirea originară

Mi se întâmplă uneori să visez același vis, cu mici modificări, uneori la interval de câțiva ani. Îl numesc visul tipătului dublu. Contextul e aproape întotdeauna același: o lume primitivă, sărăcăcios „echipată”. Mă găsesc într-o peșteră vastă, ca Latomia din Syracuse, sau într-un bordei de pământ care-mi amintește, atunci când mă trezesc, de cele din satele fellahini, sau la marginea unei păduri gigantice pe care nu o pot asemăna cu niciuna din cele văzute în realitate. Visul începe diferit, dar întotdeauna mi se întâmplă ceva extraordinar: un mic animal, asemănător unui pui de leu (și al cărui nume îl cunosc doar în vis, nu și când mă trezesc) îmi sfășie carnea de pe brat și nu-l pot îndepărta decât cu efort destul de mare. Lucrul ciudat e că această parte a visului care, ca durată, este mai importantă, se derulează întotdeauna cu viteză, ca și când n-ar fi semnificativă! Apoi, deodată, ritmul încetinește. Stau în loc și tip. În peisajul evenimentelor pe care conștiința mea le înregistrează bănuiesc că tipătul pe care-l scot variază în funcție de ceea ce l-a determinat: uneori e tipăt de bucurie, alteori de teamă, alteori plin de durere și triumf totodată. Dar când mi-l reamintesc, dimineața, nu este nici pe departe atât de expresiv sau atât de variat. De fiecare dată e același tipăt, într-un același ritm, ridicându-se și coborînd, intensificându-se și căpătînd o amploare pe care gâtul, în mod obișnuit, nu o poate suporta; lung și molcom; un tipăt care e un cântec. Când se sfârșește, inima încetează să-mi bată. Și atunci, de undeva, din depărtare, un alt tipăt se îndreaptă spre mine, îndelung, cântat de o altă voce. Nu, nu e un ecou al tipătului meu, ci un răspuns, ton cu ton, nu o repetare ci o corespun-

deră a tonurilor - într-atât încât al meu, care nu suna nici măcar pentru urechea mea a întrebare, mi se pare că seamănă cu o serie lungă de întrebări care primesc, toate, un răspuns (...). De îndată ce răspunsul ia sfârșit, în primul moment după ce ultimul sunet se stinge, o certitudine mă încearcă: acum s-a întâmplat. Doar atât și astfel: acum s-a întâmplat. Dacă ar fi să explic în cuvinte, n-aș putea spune decât atât: ceva, cu adevărat și fără îndoială, s-a întâmplat.

În această manieră visul se repeta de fiecare dată până acum doi ani, când a fost pentru ultima oară. A început ca de obicei (visul cu animalul), apoi tipătul meu s-a stins, inima a încetat să bată. Și atunci s-a lăsat tăcerea. Am ascultat. Nu se auzea nimic. Pentru prima oară am așteptat răspunsul. Până atunci el mă surprinsese de fiecare dată, ca și cum nu l-aș mai fi auzit. L-am așteptat, dar întârzia să apară. Ca și cum până acum aș fi avut drept cale de acces spre lume doar urechea și abia acum descopeream că sunt o ființă înzestrată cu simțuri, așa m-am lăsat în voia lor, a tuturor senzațiilor și percepțiilor, cu întreaga mea ființă. Și atunci, nu de la distanță, ci din aerul din jurul meu, am auzit răspunsul. De fapt, el nu venea. Era acolo. Fusese acolo - numai așa îmi explic - și înainte de tipătul meu. Îl percepeam complet și pe de-a-ntregul, așa cum înainte azeuam tipetele care - mi răspundeau în visele precedente. Dacă aș fi fost întrebat cu ce am auzit, ar fi trebuit să răspund: cu fiecare por al ființei mele. Ca și celelalte, el răspundea tipătului meu, dar se deosebea de

ele printr-o perfecțiune greu de definit și care pleca de la faptul că el era deja acolo. Când a încetat, am simțit din nou acea siguranță, mai izbitoare ca niciodată, că acum s-a întâmplat.

ce are să se întâmple (...) Celălalt, a cărui atitudine nu-l trădează, e un om rezervat. Dar dacă l-am cunoaște mai bine, am ști că această rezervă e cu totul altceva decât o atitudine: ceva ca un descântec

va fi capabil să explice nimănui, nici măcar sieși, ce trăire l-a încercat, ce stare a experimentat. Ce știe el acum despre celălalt? Nu mai e nevoie de altceva în plus. Pentru că acolo unde rezerva a fost înlăturată, chiar și fără cuvinte, între oameni, cuvântul dialogului s-a întâmplat (s-a petrecut) într-un mod sacru.

Dialogul uman, deși se bazează pe semn, adică pe sunet și gest (literele pot fi luate în considerare doar într-un context special, ca de pildă atunci când doi prieteni, la o întâlnire, își comunică impresiile în scris, trimițându-și reciproc un bilețel), poate exista și dincolo de el, dar desigur nu într-o formă care poate fi percepută obiectiv (...). S-ar putea crede că acest regim special de comunicare este valabil exclusiv tărâmului erotic. Dar nu mă gândesc, în nici un caz, la un astfel de exemplu. (...) Mă gândesc, mai degrabă, la ceea ce totul nepretențios și totuși semnificativ - ca, de pildă, privirile pe care oamenii le schimbă pe o stradă aglomerată, trecînd unul pe lângă celălalt în ritm constant. Unele din aceste priviri își revelează, reciproc, două naturi dialogice.

(...) Aspectul pe care doresc să-l evidențiez aici nu poate fi exprimat teoretic, în idei, ci mai degrabă ilustrat prin exemple. Iată unul din ele. Prietenia mea cu o persoană care acum nu mai este s-a născut dintr-un incident pe care l-aș numi o conversație între-rupă. Era în 1914, în preajma Paștelui. Câțiva reprezentanți din diferite țări europene și-au dat întâlnire, cu prezentimentul nedefinit al unei catastrofe, în scopul de a face pregătiri pentru stabilirea unei autori-

tăți supra-naționale. Conversațiile au purtat pecetea acelei lipse de rezervă a cărei substanță am experimentat-o arareori atât de puternic. Ele au avut un astfel de impact asupra tuturor celor prezenți, încât falsitatea a cedat locul dialogului autentic, în care fiecare cuvânt era o realitate. Astfel, în timp ce discutăm structura unui cerc mai larg de la care să plece inițiativa publică, unul dintre noi, un om care se remarcă printr-o putere de concentrare extraordinară și printr-un fel de a iubi cu totul nepărtinitor, a făcut observația că au fost nominalizați prea mulți evrei și că, astfel, câteva țări vor fi reprezentate, în proporție necorespunzătoare, prin evreii lor. Deși reflecții asemănătoare avusesem și eu, gândindu-mă că evreii pot câștiga un rol efectiv și stimulator în clădirea unei lumi stabile, a păcii, doar în cadrul propriei comunități și nu prin membri împărțiați, totuși acele observații mi s-au părut nedrepte. Evreu încâpăținat cum sunt, am protestat. Nu știu cum s-a întâmplat apoi că am vorbit despre Isus și am afirmat că noi, evreii, îl cunoaștem mai bine ca oricare alții, în impulsurile și frământările ființei lui evreiești, într-un fel care a rămas inaccesibil celorlalți. „Într-un fel care ți-e inaccesibil”, am spus, adresându-mă direct celui care făcuse observația. Atunci el s-a ridicat, m-am ridicat și eu și ne-am privit în adâncul ochilor. „S-a dus” - doar atât a exclamat și, în fața tuturor, ne-am sărutat frățeste. Discuția despre deosebirea dintre evrei și creștini s-a transformat în una referitoare la unitatea dintre ei. Prin această transformare, dialogul a devenit deplin. Astfel, opiniile s-au spulberat și, în mod colectiv, autenticul le-a luat locul.

(va urma)
traducere de
JANINA FLUERAȘ

Literatură și cugetare

Tăcerea care e comunicare

Chiar cea mai înflăcărată convorbire între doi oameni este, întotdeauna, o conversație (...). Tot așa, pentru o conversație nu e nevoie de nici un sunet, nici măcar de un

zace în el; dincolo de această atitudine impenetrabilă se află incapacitatea de a se comunica pe sine. Și acum, - să ne închipuim că aceasta e una din orele care sfârșim cele șapte cercuri de fier din jurul inimii noastre - imperceptibil,

gest (...). Voi clarifica acest lucru printr-un exemplu. Imaginați-vă doi oameni stând alături, într-o solitudine totală. Nu-și vorbesc, nu se privesc, nu se întorc măcar o dată unul spre celălalt. Nu se cunosc, niciunul nu știe profesia celuilalt, doar s-au întâlnit de vreme în dimineața aceea, pe traseu. În acest moment niciunul nu se gândește la celălalt. Nu e nevoie să le cunoaștem gândurile. Unul stă pe un scaun obișnuit, calm, liniștit, deschis spre diferent

descântecul se spulberă, vraja se desface. Dar nici acum omul nu scoate o vorbă, nu mișcă un deget. Și totuși, ceva i se întâmplă: în interiorul său el se eliberează de o rezervă asupra căreia doar el avea vreo putere. Dinspre el pleacă, acum, fire subțiri de comunicare și tăcerea le poartă spre vecinul său. Într-adevăr, îi erau destinate lui și acesta le primește fără rezervă, așa cum primește toate încercările destinului pe care le are de întâmpinat. Și omul nostru nu

Literatura fără frontiere: FERNANDO PESSOA

Sonete

I
De scriem, ori vorbim, ori doar primim,
Pe veci inaparenți rămânem. Ființa
În verb sau carte nu ne-o dătuim,
Ci sufletul pribeag e, ca dorința.
Oricât în cuget am dori să treacă
Al nostru suflet și să zboare-n lume
Stă inima în taine ferecată.
Nu știm ce suntem înșine anume.
Nu-nchide între suflete larg hăul
Abilul gând, vicleana arătare.
Închis rămâne-n sinea noastră tăul,
Când vrem prin cuget să ne dăm
născare.
Sufletul - rază noi ne suntem vise
Și unul altuia doar vis al altor vise.
VIII
O, câte măști purtăm, câte submăști
Pe-al sufletului chip, iar când în
joacă
Sufletul pune jos a sale măști,
Va ști el chip de mască să desfacă?
Aievea mască n-are înlăuntru.
Iar ochii ei mascați privesc afară.

Conștiința ce corvoadă poartă întru
Obștescul rost visare va să pară.
Ca pruncul ce-n ogilindă-și frânge
fața,
Sufletul-prunc de cuget peirzător.
Un altul vede cum îi fură viața.
Și aduce-n loc o lume-ntreagă-n
zbor.
Când de pe suflet gândul smulge
masca,
Nu fără mască însuși trage masca.
XV
Stângaci ca pețitorul ros de teamă,
Năuc de nu-i iubit, deși iubește,
Tânjind pe jumătate să dea seamă
De ce, probând, se teme că
tânjește,
Temând privesc cu ochiul dinlăuntru
Și, uluit, mă-ntreb acuma oare
Ce preț avea-vor aste stihuri pentru
Un gând ce altui gând va da născare.
Dar, ca amantul ce, sperând,
iubește
Și, tot sperând, se teme și
nu-ncearcă
Dovezi ce-n minte doar le dibuiește
Și-amână proba, vreme să nu-i

treacă,
Trăiesc eu zilnic gloria ce-o visez
Și-n gândul altora gândesc c-o-ntemeiez.
XXVI
Din vis și eres urzită toată e lumea
E singur poate un lucru în adevăr -
Când în a minții ogilindă privim firea
Nimic aflăm, aflându-l în răspăr.
Căci doar o față a lumii află ogilinda
Și-n luciul ei o află împietrită.
Minciună îndoită adevăru-i, pilda
Ce-o dă minciună-i, nicăierea întâlnită.
În gând se-nrourează judecata
Ciudat, dar nu ciudat mai mult
decât
Ce mintea ostenită află plata
În vorbe: știre, adevăr, schimbare -
atăt.
Că lumea-i falsă, nu adevărată

O știm, cum știm că nu vom ști
nimic vreodată.
XXX
Nu știu ce adevăr neadevărul
Văzutei lumi poartă în tristu-i rost,
Ori dacă floarea-aceasta poartă
odorul
De adevăr aflat la adăpost.
Nici lut și nici văzduh e curcubeul
În proaspăt nor de ploaie potolită;
Tot astfel aninată stă în greu
Trecutei nopți speranța cea gândită.
Durerea de-o simțim precum
necazul,
Mai bine a spera decât speranța;
Simțind că al durerii e crud răgazul,
Sădit-a în om natura cuteznța;
Dar de când Vremea, măsură fiin-
du-i chinul,
' Nafara Vremii își cată ea alinul.

Supliment realizat de Secția cultură - învățământ: **Vasile Filip, Monica Lațcov, Eugenia Bărdaș.**
Colaboratori permanenți: **Ioan Biriș, I. Dragomir, Janina Flueraș, Anton Ilica, Laura Mureșan, Iulian Negrilă, Vasile Popeangă, Alexandru Roz.**
Grafică: **Pavel Alasu**

FOTBALUL, ÎN PRIM-PLAN

Nedorind să se lase la A.C. Milan, astăzi-seară, pe San Siro, un alt meci în familie: Inter A contra Inter B. Un bun prilej pentru Bagnoli de a-și etala stăruința de a le verifica strălucirea. Interul de azi este neliniștea de mâine a lui A.C. Milan, concitadina sa. ● Mexicanul Hugo Sanchez, fostul atacant al echipei Real Madrid, actualmente jucător al echipei „America”, din Mexic, duce tratative cu echipa japoneză „Urawa Red Diamonds”, dar și cu echipa mexicană „Chivas”, din Guadalajara. ● De la Jiul Petroșani la Universitatea Craiova,

E. Marian, Hegyi, iar după pauză, Boldor – Căpățână (C.S. Olt), Szoke (Chimica Târnăveni), Bungău, O. Popescu – Gligorovici, Șerban (Drobeta Turnu Severin), Pișău (Steaua Mizil) – Voica („U” Cluj-Napoca), Radu (UMT). La Ceahlăul Piatra Neamț au venit băcăuanii Burleanu, Profir, Fl. Ionescu, Ghioane, Dan Manea. Se pregătește cu lotul Ceahlăului și Atomulesei (Progresul București). ● Directorul general al lui Olympique Marseille, Pierre Clerme, ar mestec în afacerea de corupție reclamată de fotbalistii de la Valenciennes, și-a prezentat demisia președintelui Bernard Tapie. „Atâta timp cât încercăm meciuri nu va fi recunoscută, nu vrem să fim ținta celor care doresc să distrugă clubul nostru” – a spus Bernes. Frumos!

BURSA ȘTIRILOR

● Sezonul fotbalistic începe în Ucraina cu două noutăți: se mărește numărul echipelor participante în prima divizie (de la 16 la 18 echipe) și se renunță, pentru un campionat, la retrogradarea din prima divizie (dar nici nu va promova nimeni!). ● Ca urmare a sesizărilor făcute în presa din America de Sud, în care se scrie că Brazilia ar fi oferit un milion de dolari bolivienilor pentru a disputa meciul într-o altă localitate, FIFA nu are intenția de a da curs acestor declarații. Asemenea „indiscreții” vor trebui rezolvate între cele două federații direct implicate. După păvarea d-lui Andreas Herren, purtător de cuvânt al FIFA, cele două federații pot să se înțeleagă asupra locului de disputare și hotărâtor rămâne acordul gazdelor. Deci, locul de desfășurare, pentru acest meci, a rămas cel fixat de bolivieni: La Paz. ● Mijlocușul portughez Rui Barros a semnat pentru Marseille care se alătură astfel lui Futre, un alt jucător lusitan venit la Marsilia în această vară. ● O întrebare care așteaptă infirmarea sau confirmarea: Ilie Dumitrescu, la Udinese?

● Acesta pare să fie pasul pe care-l va face, în curând, fundașul Dodu. ● „U” Cluj-Napoca l-a angajat ca antrenor secund, lângă Remus Vlad, pe Silviu Stănescu. Cei doi au mai lucrat împreună la Gloria Bistrița. ● Steaua a renunțat, din câte înțelegem, la transferul tânărului Radu Niculescu de la Inter Sibiu. Se aude că tatăl acestuia ar fi cerut ca odrasla să semneze contractul 100 000 de dolari. ● Apropo de Steaua, clubul militar a trecut pe lista transferabililor pe Vintilă, Ungurianu, Negroiță, Nemțanu, Grigoraș, Manole și Andrasi. La capitolul intenții de achiziție găsim și numele ex-ardeanului Roland Nagy, acum jucător al lui F.C. Brașov. ● Printre cluburile interesate să beneficieze de serviciile „disponibililor” de la Steaua se află și apropiata adversară, Petrolul Ploiești. ● Se dau mai mult decât probabile transferurile lui Adi Lucaci (alt ardean!) și Necula (ambii de la Sportul Studentesc) la „U” Cluj-Napoca. Clubul studentesc de pe Someș și Progresul București par să fie ambițioasele verii! ● Adversara pentru „amicalul” de azi a echipei UTA, „Poli” Timisoara, a jucat recent cu Metalul Bocșa, scor 3-3 (2-0). Studentii au folosit următorul lot: Almășan – Diaconescu, Bătrănu, Cioroianu, Varga – Uleașan, Cr. Solomon, Bărbosu, Vlaicu –

La Universiada '93 – Buffalo (SUA) (II) MARIUS IEGARIU – SINGURUL REPREZENTANT AL ARADULUI

– Ai fost în vreo discotecă americană? Care este diferența dintre ea de acolo și una de la noi din România?

– În cadrul campusului universitar s-a organizat o discotecă pentru participanții la Universiadă, dar nu am observat nici o diferență mai aparte față de cele de la noi, poate o excepție făcând stilul de muzică care este puțin diferit de al nostru.

– Care a fost interesul americanilor pentru Universiadă?

– În general interesul americanilor a fost mare. De exemplu în holul fiecărei clădiri din cadrul campusului universitar, se află un televizor gigant cu diagonala de peste 1 metru, la care puteai viziona întrecerile Universiadei care aveau afectate un program special de televiziune.

– Unde s-a desfășurat și în ce condiții turneul de polo?

– Am jucat în bazin acoperit, care nu era cu nimic mai prejos decât cele de la noi din țară. Poate doar diferența de capacitate (5000 locuri) și frumusețea (aspectul) sălii.

– În timpul liber ce faceți?

– Am vizitat orașul și cascada Niagara – ceva ce nu am mai văzut până atunci, am urmărit de asemenea toate meciurile echipei de volei feminin (care a devenit câștigătoare turneului), iar în finală noi cei 15 sportivi polo-iști am reușit să ținem piept celor peste 5.000 de americani care creau o atmosferă incendiară. De asemenea am participat la un party organizat de un american, unde au fost de toate.

– Cum te-ai împăcat cu mâncarea și care este diferența dintre berea românească și cea de dincolo de ocean?

– Cu mâncarea a fost mai greu, pentru că nu mă puteam obișnui cu ea, era multă dar nu avea gust, în schimb am compensat lipsa mâncării prin consumarea multor fructe. Am consumat bere canadiană și pot spune că este mai bună decât cea de la noi, are un gust mai diferit și mai plăcut. Acolo berea conține doar 5% alcool (față de 12% la noi) și ne-am putut permite să bem o bere, două.

– Care a fost diurna voastră pe timpul șederii la Buffalo?

– Diurna a fost de 114

dolari pe tot timpul șederii noastre, diurnă asigurată de M.I.S. de la noi din țară. Pot spune că a fost destulă, fiind cont că viața de acolo este mult mai ieftină decât în vestul Europei. Așa că în această privință nu au fost probleme.

– Unde va avea loc următoarea ediție a J.M.U.?

– Următoarea Universiadă va avea loc la Fukoka (Japonia) în '95, unde sper să particip din nou (dacă va mai fi trimisă echipa de polo).

– Care îți este cea mai plăcută amintire pe care ai adus-o în România?

Indiscutabil este vorba de mascota J.M.U. – Buffalo '93, care reprezintă un leu.

– Dacă mai ai ceva de adăugat?

– Da, aș dori să-i mulțumesc domnului antrenor Constantin Brînzei (Astra) pentru felul cum ne-a pregătit pentru Universiadă. De asemenea și președintelui clubului Astra – domnul Ioan Todincă, pentru felul cum m-a susținut în vederea participării mele la Universiada '93.

– Îți mulțumesc pentru acest interviu.

DANIEL SCRIDON

ȚIRIAC PE MAI DEPARTE MANAGER?!

Potrivit unei declarații a omului de afaceri român Ion Țiriac, apărută în ziarul Welt am Sonntag, acesta afirmă că rămâne mai departe managerul tenismanului Boris Becker. „Contractul nostru este valabil până la sfârșitul anului 1996 și el nu poate fi anulat unilateral. Rămân în continuare reprezentantul lui Boris și îmi voi îndeplini toate obligațiile care îmi revin”, a declarat Țiriac.

Pe de altă parte însă, avocatul munchenez Alex Meyer – Woelden, despre care presa scrie că este noul manager al tenismanului german, a afirmat că anularea contractului dintre Becker și Țiriac a avut loc la 21 iulie, cu prilejul unei întâlniri dintre cei doi, când Becker i-a mulțumit lui Țiriac pentru faptul că a fost alături de el timp de 10 ani.

FINALA CAMPIONATULUI DE MINIFOTBAL

ȘIRIA 1993 – EDIȚIA A IX-A
SRY LANKA ARAD – SENIOR ȘIRIA 0-3
(0-1).

Duminică 25 iulie, pe stadionul asociației sportive „ȘIRIANA” din Șiria s-a desfășurat finala ediției a IX-a a campionatului de minifotbal, organizat de către respectiva asociație.

Dovadă că șirienii sunt mari iubitori ai fotbalului a fost și afluența deosebit de mare, în această vacanță fotbalistică, a spectatorilor la „marea finală”. Astfel numărul lor s-a ridicat până la aproape 400. Printre ei s-au numărat și câteva mari personalități ale fotbalului ardean: Dan Ologeanu, Flavius Domide – care au dorit să-și vadă odraslele la treabă – și Nicolae Selejan, secretarul A.J.F. Arad.

Cu începerea de la ora 18,00 s-a desfășurat meciul continuând pentru locurile 3-4 așa-zisa „finală mică” între echipele PHONIX ȘIRIA – VOINȚA GALȘA, care s-a încheiat cu victoria meritată a gălsenilor: 2-0.

De la ora 19,15 s-a disputat „finala mare” între echipele SRY LANKA ARAD – SENIOR ȘIRIA. Meciul a început într-o notă de dominare a șirienilor, care în minutul 10 reușesc să deschidă scorul prin DOMIDE Jr. Arădenii ies mai curajoși la atac, însă până la pauză scorul rămâne neschimbat 1-0 pentru SENIOR ȘIRIA. Deși după pauză meciul a fost mai echilibrat, șirienii reușesc să mai înscrie 2 goluri prin BRĂDEAN (minutul 37) și BOICIUC (minutul 45). Scor final, SRY LANKA ARAD – SENIOR ȘIRIA 0-3. O victorie pe deplin meritată a echipei șiriene, după un meci foarte disputat, însă desfășurat în

limitele sportivității. Arbitrajul prestat de cei doi arbitri arădeni, DAN OLOGEANU și ATTILA BROȘOVȘCIU a fost foarte bun.

După meci a avut loc festivitatea de premiere: locul I SENIOR ȘIRIA, 30.000 lei + cupă și diplomă, locul II SRY LANKA ARAD, 25.000 lei + diplomă, locul III VOINȚA GALȘA, 20.000 lei + diplomă, locul IV 6.000 lei +diplomă. Cel mai bun jucător a fost desemnat FLAVIUS DOMIDE II, cel mai bun portar GERHEȘ IOAN, ambii de la SENIOR ȘIRIA. Premiarea a fost făcută de către domnul IULIUS POP, președintele A.S. ȘIRIANA, organizatoarea campionatului.

Cele două finaliste au folosit următoarele loturi de jucători:

SENIOR ȘIRIA: Ionașcu Ioan, Gherheș Ioan, Flavius Domide II, Condrat Valentin, Popan Petre, Boiciuc Ioan, Chiș Gheorghe, Rădac Gheorghe, Rădac Ioan, Faur Dorel, Brădean Cristian.

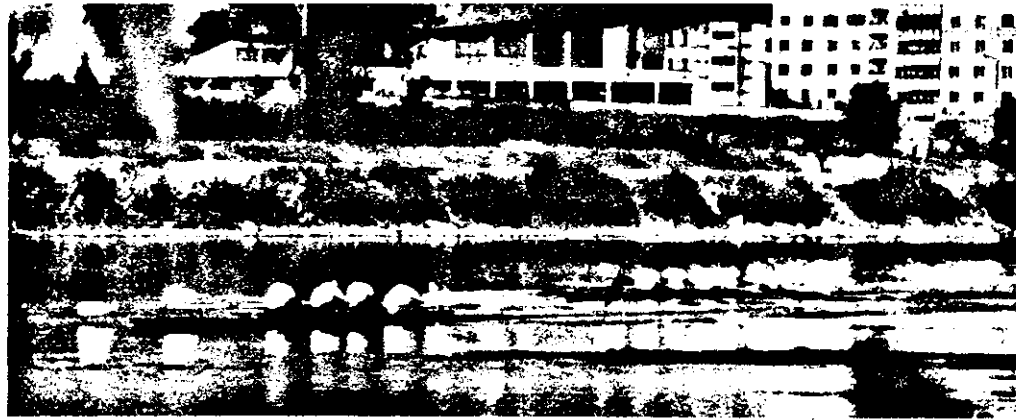
SRY LANKA ARAD: Trif Nicolae, Trif Viorel, Gherheș Mihai, Gheheș Florin, Suci Octavian, Bogdan Florin, Gal Gerhardt, Petrovici Dan, Igrăș Dorin, Jitaru Nicolae, Jitaru Vladimir, Duma Tiberiu, Mițu Gheorghe, Cohan Teodor, Grădinaru Laurențiu.

După festivitatea de premiere, spectatori și jucători, au fost invitați în sala de sport a asociației sportive ȘIRIANA JIUL unde a avut loc tradiționalul

„BAL AL SPORTIVILOR”
FLORIN TRUȚ

SPORTURILE NAUTICE – PE CALE DE DISPARIȚIE?!

După cum se știe, Aradul a dat întotdeauna țării sportivi de o valoare ridicată. Printre aceștia s-au numărat și mulți canotori sau caiaciști, orașul nostru putându-se mândri cu o adevărată tradiție în acest sens. O parte însemnată au reușit pasul spre loturile naționale, reprezentându-ne cu succes în întreceri interne sau internaționale. Generații după generații de astfel de sportivi ne-au furnizat satisfacții nebanuite, dând strălucire și glorie culorilor cluburilor de unde proveneau. Din nefericire, acesta este doar trecutul...

Prezentul este cu totul altul, centrul de greutate transferându-se spre polul opus. De câțiva ani încoace, grupări importante ca: UTA, Voința sau Constructorul s-au desființat practic rând pe rând. Evident, în aceste condiții, nu mai putem vorbi de performanțe sau rezultate notabile ale canotorilor și caiaciștilor arădeni. În zilele noastre, sportul începe să devină tot mai mult o afacere nerentabilă, care face ravagii fără milă. Lipsa de interes și de motivație, imensele greutăți financiare, își pun pecetea asupra situației, devenite în momentul de față una extrem de gravă. Din anul 1989 și-a încetat activitatea chiar

și secția de canotaj a Clubului Sportiv Școlar Arad, datorită imposibilității achiziționării ambarcațiunilor necesare, prețul acestora ajungând la cote de neatins. Singura secție care a supraviețuit este cea de caiac, aparținând de asemenea la CSS Arad. Decsy Daniel, Moisescu Mircea, Bara Valentin, Bogdan Cristian sunt câțiva dintre tinerii caiaciști talentați care activează aici, toți patru fiind promovați în lotul național de juniori. Totuși, întrebările inevitabile sunt următoarele: unde își vor continua ei activitatea în momentul

în care vor ajunge la seniorat? Cum să fie posibilă afirmarea lor, dacă nu vor avea nici măcar o echipă de profil în care să evolueze?

Din partea noastră, noi sperăm în găsirea unor soluții salvatoare, amintindu-vă în final programul caiaciștilor juniori de la C.S.Ș. Arad în viitorul apropiat. După un cantonament programat la Bascov (Pitești) în perioada 22 iulie – 14 august, delegația celor 8 sportivi arădeni va participa la Cupa Federației și la finalele Campionatelor Naționale de juniori. Mult succes, băieți!

ADRIAN HĂRTĂU

Tenis

mapamond

În aceste zile se desfășoară mai multe turnee de tenis din circuitul ATP. Astfel, la Montreal – pentru premii totale de 1.650.000 dolari, capii de serie sunt: 1. Pete Sampras, 2. Jim Courier, 3. Boris Becker, 4. Ivan Lendl, 5. Michael Chang, 6. Petr Korda, 7. Mal Washington, 8. Alexander Volkov.

La Hilversum (Olanda) se desfășoară un alt turneu la care premiile totale sunt în valoare de 260.000 dolari. Primul favorit al turneului este spaniolul Sergi Ruguera. Rezultate din primul tur: Thomas Muster (Austria) – Franco David (Argentina) 6-2, 6-0; Marcos Ondruska (Africa de Sud) – Marcelo Filippini (Uruguay) 6-1, 6-4; Nikolas Kischkewitz (Franța) – Horacio Pena (Argentina) 3-6, 6-4, 4-1 abandon, Javier Sanchez (Spania) – Jordi Arrese (Spania) 3-6, 7-5, 7-6; Carlos Costa (Spania) – Jaime Oncins (Brazilia) 7-5, 3-6, 6-3.

A.B.

MOTOCICLISM

„Raidul Dracula”

În perioada 2-7 august, vor avea loc întrecerile unei interesante competiții de motociclism „Raidul Dracula”. Vor participa concurenți din Germania, Franța și România, care vor urma traseul Bistrița – Bran – Alba-Iulia – Stîna de Vale. Etapele au, în medie, 300 km. Concursul se desfășoară în organizarea Federației Române de Motociclism.

Consiliul județean

Organizează în data de 12 august 1993, ora 9,00 concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

- 1) Referent de specialitate la biroul contabilitate - studii superioare economice
- 2) Inspector de specialitate la biroul de autorizare liberă inițiativă
  - studii superioare economice sau tehnice
- 3) Șef birou control comercial
  - studii superioare economice sau tehnice
  - 6 ani vechime în specialitate

Cererile pentru înscrierea la concurs se vor depune la serviciul de salarizare - camera 72 - până la data de 10 august 1993 împreună cu:

- copie de pe actul de studii;
- cazier judiciar;
- curriculum vitae;
- caracterizare de la ultimul loc de muncă. (488692)

Petra ARAD

Str. Dorobanților nr. 3
Nu e important doar ce cumperi, e important și cum ești servit. ☎ 0966/11596

O servire ireproșabilă dă un plus de valoare produselor!
VINDE EN GROS

produse alimentare și nealimentare din care amintim:

- Vată medicinală și tampona igienice
- Șampon lichid - vase și dezinfectant
- Săpunuri și lame ras
- Scotch, pungi nylon
- Lapte praf Olanda vrac și cutie
- Brânzeturi Olanda
- Conserve Olanda - carne și pate
- Ness Cafee
- Ciocolată și bomboane ciocolată
- Acadele, Gumă TURBO, COLA, Lame, etc.

Program: luni-vineri 8-19,00
sâmbătă 8-14,00 (1200175)

S.C. „ARLEFRUCT” S.A. CURTICI

ORGANIZEAZĂ:

licitație pentru închiriere a 4 spații comerciale din orașul Lipova - Piață, în zilele de 2 august și 9 august 1993. Relații unitatea 13 piața Lipova și telefon 966/36377.

VINDE LA LICITAȚIE:

- Clădiri, utilaje agricole diverse, instalații stropit și irigat, Platforme hipo, Cal de muncă etc.

Din fosta fermă de legume Șiria în data de 04, august și 10 august 1993. Relații la telefon 966/36377 și fost sediu fermă Șiria - ieșirea spre Arad. (1200193)

S.C. „DIM” S.R.L. ARAD

Str. Banu Mărăcine Bloc 4, telefon 22258

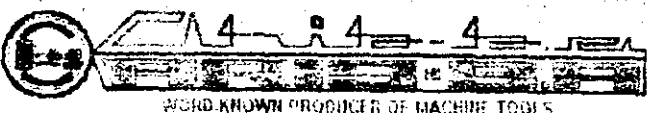
VINDE DIN STOC:

- Case de marcat electronica '92.
- Hârtie xerox americană 7,20 lei/coală.
- Carton velin A4 35 lei/coală.
- Carton mat A4 30 lei/coală. (1200188)

S.C. „CITY SERVICE” S.R.L.

Școala de șoferi „CITY” face zilnic înscrieri pentru cursul de conducere auto categoria „B” în seria iulie - august.

Relații: 12010 între orele 8-16,00. Str. V. Goldiș nr. 1-3 (cinema Studio) (1200191)

ATELIERUL DE REPARAȚII AUTO

NOU * Din data de 29.09.1993 S.C. ARIS S.A. va deschide un „ATELIER DE REPARAȚII AUTO” **NOU** * situat pe strada Cîmpul Liniștei nr.1.

Dacă doriți ca mașina dumneavoastră să fie în cea mai bună stare de funcționare reparați-o numai prin intermediul „ATELIERULUI DE REPARAȚII AUTO” al S.C. ARIS S.A.

Executăm toată gama de reparații auto:

- reparații mecanice și electrice
- reparații capitale
- test electronic motor
- recondiționat planetare
- recondiționat arbori cotiți
- vopsitorie, tinichigerie
- montări alarmă auto și radiocasetofoane
- schimb ulei
- reparații autocamioane și autobuze

RETINETI

ATELIERUL DE REPARAȚII AUTO din strada Cîmpul Liniștei nr.1 vă așteaptă! (1200184)

S.C. „FLORIAN IMPORT EXPORT” S.R.L. ARAD

Str. Bagdazar nr.12, telefon 19449

VINDE EN GROS:

- APĂ MINERALĂ 1/1 litri - Lipova la prețul de 40 lei sticlă + TVA
- PEPSI COLA 1/4 litri - la prețul de 95 lei/sticlă + TVA
- ANGAJEAZĂ:**
- 1 magazioner.
- Relații la sediul societății zilnic orele 9-21,00. (1200189)

S.C. COMAT Arad S.A., (fost BJATM):

Scoate la concurs următoarele categorii de personal:

- Contabil Șef: - Condiții - studii superioare Economice. Vechime 5 ani în funcții economice.
- Șef serviciu financiar - studii superioare Economice. Vechime minimă 5 ani în funcții economice.

Cererile vor fi depuse la sediul societății Str. Cîmpul Liniștei nr.1 Tel.47070 int.42 sau 43. (488691)

S.C. IMAGINE LTD ARAD

NOU !

Îmbrăcăminte de sezon de ultimă oră în materie de modă occidentală feminină, colecția ELEGAND made in GRECIA

Calitate deosebită
Prețuri avantajoase

Le puteți cumpăra de la:

CASA DE MODE „ELLIS” str. Blajului nr.2

SC NICOLE Aradul Nou cal. Timișorii 37

INTERLANG B-dul Revoluției 80

En gros din depozitul societății Aradul Nou cal. Timișorii 37

NU UITAȚI

PROFITATI DE ACEASTĂ OCAZIE UNICĂ (1200187)

Firma Italiană S.C. „RESI” S.A.

ANGAJEAZĂ:

urgent personal feminin calificat în confecții înălțăminte.

Se asigură condiții de plată deosebite.

Informații Str. Vasile Ureche nr.2-8 (lângă sala de gimnastică) Telefon 11004. (1200163)

S.C. AUTO-DELTA S.R.L.

COMERCIALIZAZĂ AUTOTURISME IMPORT NOI SI UZATE

VÎNZĂTOR AUTORIZAT AL GAMEI DE MASINI SEAT TOLEDO SEAT IBIZA

MODELE VECHI SI NOI

Vă stăm la dispoziție la tel./fax 0966/46551, tel. 0966/46132 sau la P-ta UTA, STADION

Mica publicitate

VÎNZĂRI

Vând mobilă (dormitor, sufragerie, hol, piese mobilier separat), plapumi, perne, preț negociabil. Telefon 33133 orele 10-18. (1203378)

Vând urgent scuter nou (manet) 0 km. Telefon 44630, 11150. (1203041)

Vând urgent căsuță în Piața Fortuna - Vlaicu. Telefon 11150, 44630. (1203041)

Cumpăr talon Opel Kadett 1,3 sau Opel Kadett înmatriculat, avariata, la preț convenabil. Telefon 33628. (1203346)

Vând apartament 2 camere în Micăla (Piața Soarelui) bl. 609, ap. 1, str. Voinicilor 1300 DM, negociabil zilnic după ora 17. (1203343)

Vând (schimb) casă mare în Macea, accept variante. Telefon 69413 zilnic între orele 16-20. (1203325)

Vând set garnituri motor și segmenti pentru Renault 1400 cmc. Opel, Mercedes și Ford. Telefon 33628. (1203346)

Vând Renault 18, 2700 DM, negociabil. Str. B. Deleanu nr. 34 Grădiște.

Vând Lada 1500 tamponată pentru piese de schimb, nr. ordine apartament martie 1990, televizor color ITT cu telecomandă, cazan fierț țuică, 6 l, pompă electrică de apă, mocheta. Informații telefon 17025. (1203276)

Vând apartament 2 camere bl. 564 sc. B et. I ap. 8 Micăla vizibil zilnic după ora 16. Telefon 68455.

Vând casă 3 camere, anexe, grădină mare, în com. Ghioroc. Preț convenabil. Informații telefon 096/062567. Lipova. (1203254)

Vând 2 apartamente 3 camere confort I sport, et. I. Telefon 43844. (1203281)

Vând urgent apartament la parter, 2 camere decomandate, dependință, boxă și garaj, str. B. Mărăcine Bl. 7, ap. 3, ocupabil imediat. Informații telefon 19801 între orele 18-21.

R.A.L.L. - ARAD

- ORGANIZEAZĂ -

În data de 12 august 1993 licitație directă la sediul unității din str. M.Scaevola nr.9-11 conform H.G. 1228,140/1991 și 279/1992, pentru adjudecarea locației de gestiune și chirie a activității de întreținere și reparații ascensoare cu sediul în Arad C.A. Vlaicu Bl.220.

Înscrierile se fac până la data de 09.08.1993 orele 12, la Secția Fond Locativ cam. 3 din B-dul Dragalina nr.18 unde se poate procura documentația licitației, achitarea taxei de participare, 10% din prețul de pornire a locației și chiria pe o lună.

În caz de neajudecare licitația se va repeta în data de 19 august-1993.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE (488693)

S.C. „WEST MAGAZIN” S.R.L.

cal. Aurel Vlaicu Bloc Z 26, telefon 42077-42442

ANGAJEAZĂ.

- 2 măcelari
- 2 mezelari
- 2 brutari
- 1 medic veterinar
- 1 contabil cu studii economice superioare
- 2 vânzătoare cu vechime de minim 5 ani în sector alimentar.

VINDE EN GROS:

- detergent
- pantaloni blugi copii. (1200185)

S.C. „MELP” ARAD

Str. Vrancei nr.47, telefon 65423

VINDE EN GROS

- FĂINĂ IMPORT UNGARIA
- ANGAJEAZĂ:** pentru panificație
- CONTABIL: cu vechime în producție
- ȘOFER distribuitor
- Muncitori - brutari.
- Condiții: persoane serioase cu cunoștințe în materie. Informații telefon 65423. (1200174)

SCCA „PRECIZIA” ARAD

Str. Mihai Eminescu nr.57

ANUNȚĂ

că începând cu data de 27.07.93 activitatea de primire predare și consignatie a unității bijuteria VENUS va funcționa la etajul I al clădirii situate în B-dul Revoluției nr.43. (1200176)

S.C.A. UTVINIȘ S.A.

Com. Uțviņiș jud. Arad

Unitatea S.C.A. UTVINIȘ S.A. cu sediul în Uțviņiș Com. Zimandul Nou anunță toți acționarii cu acțiuni la această unitate spre a-și ridica grăul de la sediul unității 300 kg/ha, începând cu data de 26 iulie 1993 și până la data de 15 august 1993. (1200147)

Vând construcție nouă pentru demolare. Informații fam. Bolovan com. Șilindia nr. 135. Telefon 148. (1203305)

Vând butelie aragaz str. Fulgerului nr. 25. Telefon 47587; 42688. (1201947)

Vând casă cu 2 apartamente str. Hunedoarei nr. 11 1990, televizor color ITT cu telecomandă, cazan fierț țuică, 6 l, pompă electrică de apă, mocheta. Informații telefon 17025. (1203276)

Vând jumătate grădină de la persoane în vârstă prefer șoseaua Oradea, Deva. Telefon 21458. (1203031)

Vând TV color Funay sigilat. Telefon 64910 sau 34356 (după ora 16). (1203345)

Vând apartament 2 camere Micăla bl. 328, decomandat, et. 4 preț 16.000 DM, telefon. Informații telefon 16659 orele 9-17. (1203333)

Vând sau schimb cu casă mică și grădină în jurul Aradului apartament 2 camere. Vizibil zilnic după ora 18. Str. Faleză Sud bl. 62 sc. A ap. 2 (1203165)

Vând apartament 4 camere decomandat, parchetat, dependință, gresie, satelit, interfon, 2 băi, bucătărie mare, zona Vlaicu. Telefon 14502, preț 35.000 DM negociabil.

Vând miniagregat Betti cu accesorii și piese Moscvici Ghioroc nr. 23. (1203277)

Vând apartament 2 camere ultracentral, Arad, B-dul Revoluției nr. 26, bl. L8, sc. A, et. 2. Informații la telefon 37083. (1203303)

Vând din dezmembrare Volvo 343 DL, VW Passat VW Polo, VW Golf, Audi 80, Opel Kadett, Renault 18, 16 zona UTA str. Bucegi nr. 4. Telefon 23897. (1203358)

Vând convenabil VW și VW Golf, avariata, înmatriculate telefon 23897. (1203358)

Vând apartament 3 camere bl. Y2, ap. 28, et. 6 Vlaicu sau schimb cu 2 garsoniere confort I centrale. Telefon 47883. (1203304)

Vând apartament 3 camere, 2 balcoane, 2 băi, garaj, informații la telefon 32916 orele 10-15, zona Confecții. (1203335)

Vând apartament 2 camere et. 1 Aradul Nou. Telefon 19398. (1203335)

Vând apartamentul 2 camere Faleză Sud et. 4. Informații telefon 35826. (1202521)

(Continuare în pag. 14)

Mica publicitate

(urmare din pag. 13)

Vând urgent Olcit 1990. Telefon 33146. (1202709)

Vând casă 3 camere, dependințe, anexe, curte și grădină, str. Griviței (capătul dinspre str. Sverdlov) preț informativ 50.000 DM sau echivalent USA dolar. Telefon 40136 seara. (1202852)

Vând apartament 2 camere parchetat, gaz, satelit, Faleza Sud Alfa et. 3, bl. 43, sc. D, ap. 14, seara.

Vând Dacia 1310 Break Ungaria 1989 str. Salontei nr. 37/A (Grădiște). Telefon 22806. (1203372)

Vând apartament 2 camere (58 mp) parter, zona UTA (posibilitate spațiu comercial) și sufragerie Lengel. Telefon 42671 orele 16-20. (1203373)

Vând ladă frigorifică cu vitrină 3m lung. Vlaicu bl. Z 26, sc. A, ap. 15, după ora 19. (1203357)

Vând cameră combinată, dulap, vitrine, dulap TV, recamieră, ladă așternut, măsuțe, mese bucătărie, cuptor Vera, sobă petrol, geom, mașină spălat. Telefon 12739. (1203356)

Vând apartament bloc 3 camere confort I parter, cu posibilități de privatizare, zona 300. Telefon 68959. (1202977)

Vând garsonieră (ne)mobilitată în Timișoara, central zona Circumvalațiunii bl. 11 sau schimb cu similar în Arad. Informații telefon 0966/64686. (1203020)

Vând urgent garaj, cu canal în zona Vlaicu și Toyota înmatriculată. Informații telefon 46816, după ora 16. (1203398)

Vând cazan țuică 100 litri. Informații zilnic str. Griviței 75 b între orele 17-20. (1203395)

Vând instalații de satelit complete la preț de 175.000 lei. Asigurăm garanție și montare la cerere. Telefon 42697. (1203457)

Vând: 2 vaci, 2 viței, 250 baloți lucernă, 2 ștrafuri, porumb, grâu, mașină SRO 5,5 to., scândură refolosibilă pentru construcții. Telefon 12489. (1203381)

Vând TV color SABA cu telecomandă 67 cm. 120.000 lei, și OPEL ASCONA 1,9 l 1987 nelmatriculată, stare bună 1400DM negociabil, (eventual piese de schimb) 61097 după ora 18. (1203452)

Vând cuptor microunde mare, mașină universală tâmplărie - abricht, căsuță lemă pentru comerț sau turism. Telefon 14370 după ora 16. (1203376)

Vând apartament 3 camere Vlaicu bl. B 20 în construcție cu termen de predare octombrie 1993. Informații telefon 63997. (1203453)

Vând congelator 5 sertare nou. Telefon 14521. (1203454)

Vând la preț convenabil apartament 2 camere Vlaicu. Telefon 47361. (1203421)

Vindem apartament 3 camere zona Orizont Micălaca. Informații după orele 20. Telefon 64232. (1203431)

Vând casă mare 4 camere, anexe, grădină, Cuvin 193. (1203397)

Vând apartament 1 cameră confort I sport. Informații bl. X42, et. 6, ap. 25, după ora 17. (1203377)

Vând apartament (casă asociație) ultracentral, 3 camere, terasă, curte, grădină, garaj, gaz, satelit. Telefon 35990. (1202916)

Vând apartament 3 camere, bloc 82, sc. B, et. 4, ap. 9 cu acoperiș, zona Alfa. Preț negociabil. Vizibil după orele 16. (1203379)

Vând camionetă cu prelată Mercedes Diesel, 3,5 to. caroserie 4,30m. Stare excepțională, înmatriculată, preț 8000 DM eventual în rate. Telefon 60907. (1203380)

Cumpăr garsonieră, exclus Alfa. Ofer 2.000.000 lei negociabil. Telefon 48548. (1203256)

Vând convenabil microbuz Citroen diesel în stare bună la un preț convenabil. Telefon 17453 (seara).

Vând apartament 3 camere, confort I, îmbunătățiri, et. 3, zona Miorița. Telefon 62362 după ora 16. (1203247)

Vând junincă gestantă Holstein, abricht, mobra, ștraf, antenă pr. II, motor cutie Fiat 1100, radio casetofon auto. Zilnic sat Horia nr. 594. (1203245)

Vând tractor T 450 fabricație Craiova 1993 preț negociabil. Telefon 0969/74364 orele 20-23. (1203263)

Vând televizor color Saba - telecomandă, parbrize Opel Kadett, față - spate, 1,2. Relații telefon 14009. (1203253)

Vând convenabil Audi 100 cu motor Audi 80, înmatriculat, mobra și storcător rufe import. Telefon 48988.

Vând casă cu etaj. Telefon 13874. (1203261)

Vând apartament proprietate personală 2 camere. Telefon 47757 vizibil între orele 8-20. (1203264)

Vând urgent apartament 3 camere în Micălaca parter preț negociabil. Informații telefon 45548, zilnic între orele 17-20. (1203265)

Vând (schimb) apartament 2 camere bloc cu 3 camere bloc. Telefon 42245 după ora 16. (1203267)

Vând apartament 2 camere bl. X21 sc. B, ap. 8, Vlaicu. (1203268)

Vând masă TV, ușă bloc la intrare. Telefon 33450. (1203269)

Vând sau schimb casă Pecica 935 mp. cu apartament 2 camere sau garsonieră conf. sport, Arad. Telefon 41841. (1203274)

Vând Dacia 1300 an fabricație 1975 sau talonul. Vând Ford Granada 2,0 L., pentru piese de schimb. Telefon 20678 după orele 18. (1203270)

Vând mobilă de bucătărie, frigider 120L. Telefon 13599. (1203278)

Vând Hală plus anexă (cărămidă) 231 mp. situată în perimetrul construibil al municipiului Arad în Grădiște lângă Fabrica de Seringi. Telefon 76647. (1203202)

Vând betonieră, mașini de cusut Singer mare și Singer mijlociu, butoi pentru tăbăcărie diametrul 1500. Telefon 44855 între orele 18-20. (1203294)

Vând apartament 2 camere confort I preț convenabil et. 4, Vlaicu, eventual schimb cu garsonieră. Telefon 38987. (1203295)

Vând casă cu grădină Gai str. Leandruului nr. 12 sau schimb cu apartament plus diferență. (1203296)

Vând gheretă metalică vad. Informații telefon 63654 orele 20-22. (1203201)

Vând apartament 5 camere garaj, pivniță curte. Telefon 11962. (1203300)

Vând apartament central 2 camere et. 2, bloc cărămidă parchetat, faianțat, gaz, telefon, satelit. Informații telefon 39610. (1203298)

Vând foarte convenabil Renault 18 GTL Turbo, stare ireproșabilă. Informații telefon 30298. (1203297)

Vând un loc de veci cu bordură în Cimitirul Eternitatea. Telefon 14030. (1203293)

Vând dog german (4 ani) dresat, (aptitudini deosebite pentru pază). Informații Tribunal Dobra nr. 24, ap. 4, fam. Popovici. (1203292)

Vând apartament 3 camere, confort, et. 2, str. Lacului pe valută. Telefon 21134 după ora 19. (1203289)

Vând apartament 3 camere în DM sau Forint, bl. A 60a, sc. A. ap. 2, str. T. Andreica. Telefon 45465 după ora 16. (1203280)

Vând parbrize față Moscvi 408 str. Faurilor nr. 70. (1203286)

Vând urgent apartament 3 camere et. 10 și casă la țară. Telefon 49134. (1203287)

Vând casă mare, grădină, baie, în Șofronea, motor Datsun Chery complet, set mese tablă 30.000 lei, mese înalte pentru bar. Informații telefon 69167 după ora 20. (1203301)

De vânzare apartament 3 camere zona Confecții bl. 27, ap. 6, et. 2, faianțat, lambriat, tapetat, uși furnir, 2 balcoane, 2 băi; 10.000 DM sau lei. Telefon 40568 str. Mestecăniș nr. 36. (1203241)

Vând sau schimb apartament 4 camere, zona Micălaca cu apartament 2 camere + garsonieră. Telefon 62800. (1203307)

Vând TV Diamant nou, butelie, rochie de mireasă. Telefon 15143. (1203314)

Vând TV color ITT, alb negru Diamant 2532. Telefon 43369. (1203313)

Vând mașină de șlefuit lemă stas. Mateș Vasile str. Căprioarei nr. 52 com. Sântana. (1203311)

Vând congelator ladă 390L, preț negociabil. Telefon 35987. (1203308)

Vând casă cu etaj Grădiște. Telefon 22694. (1203237)

Vând Volvo 1985, turbo diesel 6 cilindri aer condiționat 11.000 DM. Telefon 46444. (1203224)

Vând autoturism Nissan, 1,6L fabricat 1987, 60.000 km, benzină cu catalizator, preț 5.500 DM. Telefon 17799. (1203210)

Vând autoturism Ford Siera 1,8L, fabricat 1985, 116.000 km benzină blaițai preț 7500 DM. Telefon 17799. (1203210)

Vând apartament 2 camere decomandate suprafața 99 mp, proaspăt zugrăvit, faianțat, gresie, satelit, gaz, ocupabil imediat, bl. Z 28, et. 8, prima de la UTA, informații telefon 68433. (1203219)

Vând Ford Fiesta și Fiat Fiorino, în curs de înmatriculare prețuri acceptabile. Telefon 36029. (1203201)

Vând urgent aparat înghețată import preț nego-

ciabil. Telefon 41608 orele 8-20. (1203099)

Vând casă în Micălaca cu grădină suprafață totală 741 mp str. Stinjenel nr. 4. Informații vizavi la nr. 3. (1203079)

Vând apartament 2 camere zona centrală. Telefon 33686 seara. (1203100)

Vând tractor U 445 loc. Sinlcani nr. 31. (1203111)

Vând urgent convenabil casă, anexe, grădină, Chesinț nr. 563. Relații Măricean Ilie com. Zăbrani telefon 228. (1203931)

Vând remorcă 5 To. (auto) cu roata a cincea, din 1991. Informații la telefon 0960/20793. Preț negociabil. (1203159)

Vând casă cu grădină str. Filotei nr. 25 cartier Silvaș, sau schimb cu apartament 2 camere + diferență. (1203056)

Vând apartament 3 camere, B-dul Revoluției bl. 6, ap. 10 lângă Select. (1203199)

Vând casă cu grădină, vie și pomi fructiferi și o scoară gestantă. Informații Tisa Nouă nr. 32. (1203186)

Cumpăr set motor borgo franțuzesc pentru Dacia 1100. Telefon 41021. (1203220)

DIVERSE

S.C. ARDELEAN S.R.L. efectuează transport marfă local și în țară, tarif negociabil, telefon 65344; 65905; 64981 (D-na Han) zilnic. (1201066).

SOCIETATE COMERCIALĂ vinde și montează teracote. Preluăm comenzi țigle coame. Telefon 64854.

SC BISTRO BAR SRL angajează bucătari și patiseri. Telefon 17478.

Servicii FOTO COLOR, nunți, botezuri, aniversări, prețuri minime. Telefon 63644. (1203118)

SC PIROART SRL vând abricht + grosime, confecționăm la comandă lambriuri din brad și tei. Angajăm 2 tâmplari. Telefon 12834. (1203054).

Asociația agricolă Veteranii Șimand angajează inginer agronom (de preferință Gostatist). Asigurăm salariu 100.000-120.000 lei. Informații telefon 242 Șimand. (1203204).

OM DE AFACERI AUSTRALIAN lansează în România o afacere în domeniul sănătății (nutriție celulară) și caută distribuitori. Experiență sau pregătire prealabilă în domeniu nu este necesară. Instruirea se face la angajare. Se creează posibilități de câștig mare, precum și posibilități de călătorii în străinătate. Pentru informații complete sunați la telefon MRS. LEVAY 966/38395. (1203327).

SUPER ELECTRON SERVICE execută reparații televizoare alb-negru la domiciliul clientului și color în atelier. Firma cumpără televizoare defecte, telefon 12224. (1201266)

FIRMĂ PARTICULARĂ confecționează garaje și grilaje telefon 64043 între orele 10-20. (49642).

Tineri căsătorii întreținem bătrân(ă) pentru locuință. Informații la telefoanele 38756 sau 68029 după orele 15.

ARC SUD SRL TIPOGRAFIE execută pe bază de comandă:
- formularistică
- etichete
- legitimații
- diverse
TEL: 37751
Str. Ghiba Birta 21.

APELÎND LA SERVICIILE BIROULUI DE INTERMEDIERI puteți vinde, cumpăra, închiria, schimba: apartamente, case, terenuri, spații comerciale. Executăm în timp util acte notariale, vă așteptăm B-dul Revoluției nr. 96 telefon 16659 orele 9-17. (49999).

Doriți reparații de tinichigerie, vopsitorie, vulcanizare, antifonare, și mecanică auto? SC "CRISAR" vă așteaptă în str. Șiriei nr. 8 (fost CAP Micălaca) cu cele mai accesibile prețuri. Telefon 38647. (1202418).

Efectuez aprovizionare cu metal societăți comerciale și persoane particulare informații zilnic telefon 16620 zilnic între orele 18-21 cu comision negociabil. (1203395)

Solicite împrumut valută informații telefon 63761. (1203392)

Comitetul Zoo Pastoral din Cartierul Bujac convoacă toți crescătorii de animale în data de 31.07 orele 8 pe păsune în vederea identificării animalelor deținute de fiecare proprietar. În caz de neprezentare la ora stabilită comitetul nu mai răspunde de animalele din Gulc. (1203386)

SOCIETATE COMERCIALĂ închiriaza la preț convenabil Autocar. Telefon 48294. (1203382)

SOCIETATE COMERCIALĂ vinde la preț convenabil Autocar. Telefon 48294. (1203382).

SC INDCOOP GIANNI SA angajează urgent econom (finanțe-contabilitate) sau contabil, cu carte de muncă, salariu negociabil. Relații la telefon 19112; 19113; 14045; int. 29 Arad str. Calea Bodrogiului nr. 3. (1203410).

Efectuez curse interna și Austria 2,5 to. Vând TV color și perdele Pașcani. Telefon 62815. (1203341).

Firmă particulară angajează brutari, încărcători, zidar și mecanic întreținere, merceolog. Telefon 48512. (1203242)

Solicite împrumut 1000 DM cu dobândă de 25 %. Ofer garanție apartament persoanelor fizice sau firmelor particulare, Str. Faleza Sud bl. 6, ap. 18. (1203288)

Preciau contract apartament. Telefon 47933. (1203285).

TURISM

"VIO" SRL organizează excursii în TURCIA cu plecare în fiecare duminică cu ghid Sănda. Înscrieri și informații la telefon 63760 între orele 08-11 și 18-22. (1203228)

Doamna EVA HERGATH organizează excursii în UNGARIA. Telefon 74347. (1203158)

S.C. TURSERVICE - BELC SRL organizează excursii la tarife minime UNGARIA marți și vineri ghid Erjy, ISTANBUL 1 august 16500 lei cu 2 nopți cazare și 2 mic dejun, cheltuieli externe 50 DM. UCRAINA - luni. Informații CC Sindicatelor telefon 23004 orele 9-16. 62183 după ora 17. (1203236)

TRIUMF TUR organizează excursii în: PRAGA, POLONIA, TURCIA, UNGARIA. Asigură transport de persoane în GERMANIA. Informații hol cinema STUDIO, telefon 19357. (1203138)

Firma MARCO POLO oferă servicii ADAC; intermediari VIZE EUROPA și AMERICA, miercuri. Transport persoane, pachete, SPANIA, ITALIA, AUSTRIA, FRANȚA, BELGIA, OLANDA, SUECIA, DANEMARCA - miercuri. Transport persoane, pachete, GERMANIA ZILNIC TURRETUR TOATE TRASEELE, la destinație la cerere. Excursii săptămânale în condiții deosebite: POLONIA - duminică, luni, - o noapte cazare VARȘOVIA; SLOVACIA - duminică, luni; CEHIA - marți, vineri, curse rapide PRAGA. La cerere VOUCHERE de grup și individuale, UNGARIA - marți, vineri; UCRAINA - luni; TURCIA - duminică. Excursii lunare de excepție, SUA, ANGLIA, CHINA, MALAYEZIA, THAILANDA, GRECIA, EGIPT, SPANIA, CIPRU, EMIRATELE ARABE, ITALIA, oferte concediu 1993, pe litoral M. NEAGRĂ, M. EGEE, M. MEDITERANĂ, OCEANUL ATLANTIC. Cursă charter prețuri minime ARAD - TEL AVIV - ARAD. Închiriaza microbuse și autocare, comenzi speciale. Înscrieri HOTELUL MUREȘUL Arad, zilnic orele 8-19, duminică 10-15, telefon 0966/11543, 14735.

Firma EX PARAMANT TOURS organizează excursii la ISTANBUL în fiecare zi de marți. Ghid experimentat. La bord Ovidiu și Emil. Înscrieri Micălaca bl. 301 sc. A, ap. 16. Pătrașcu. Telefon 69413. (1203324)

SC K&I SRL organizează excursii în POLONIA cu plecare în fiecare duminică. Înscrieri și informații Hotel Mureș camera 16, telefon 11544, 48294, 46494. (1203382)

FIRMA NINI organizează excursii TURCIA 2 cazări 10-24 08.93. Ghid, Mira, șofer Vasile-Mihai. Înscrieri Palatul Cenad. Telefon 36202 zilnic orele 9-16. (1203175)

SC ROYAL SRL organizează excursii săptămânal în UNGARIA, POLONIA, UCRAINA, TURCIA și în 25.08.93 GRECIA. Angajăm șoferi categoria D minim 10 ani vechime și cunoscători de mecanică. Informații telefon 35827, 63275 B-dul Revoluției nr. 71 (1203319)

ECO TOURS: GERMANIA - sâmbătă UNGARIA - zilnic, POLONIA, TURCIA - duminică. INTERMEDIUM vize ITALIA, FRANȚA. BILETE DE ODIHNĂ la mare, telefon 38027 orele 9-17. (50134)

MATINAL

● Este a 209-a zi a anului și au mai rămas 156 de zile până la sfârșitul lui 1993.

● Soarele răsare la ora 5 și 58 minute și apune la ora 20 și 46 minute.

● Vremea va fi ușor instabilă, cu cer temporar noros. Se vor semnala averse de ploaie, însoțite de descărcări electrice. Vântul va sufla slab, la moderat, din sector V. Temperaturile minime se vor ridica între 12 și 16 grade, iar maximele între 17 și 22 grade. Local sunt posibile temperaturi mai ridicate.

Praznicul zilei: Pomenirea Sfinților Apostoli, din cei șaptezeci: Prohor, Nicanor, Timon și Parmena, diaconii. Cei dintâi diaconi ai Bisericii creștine, bărbați credincioși, puși ca împărțirea milosteniilor la săraci să se facă dreptate și după trebuință, au fost șapte la număr, și anume: Ștefan, Filip, Prohor, Timon, Nicanor, Parmena și Nicolae cel din Antiochia. **Sfântul Prohor** a fost mai întâi însoțitor al Sfântului Apostol Petru, în călătoriile sale pentru răspândirea credinței în Hristos și a fost pus de acesta episcop al Nicomediei. A fost ucis muceniceste de păgâni, pe când se afla în Antiochia, în timpul propovăduirii sale. **Sfântul Nicanor** a fost ucis în aceeași zi cu Sfântul Ștefan, într-o zi de mare prigoană împotriva Bisericii din Ierusalim. **Sfântul Timon** a fost așezat de Sfinții Apostoli episcop de Basra, în

Arabia și și-a dat sufletul răstignit pe cruce. **Sfântul Parmena** și-a îndeplinit slujba încredințată lui de Apostoli, propovăduind credința în Hristos și a murit tot de moarte mucenicască, fiind îngropat de Apostoli.

● **Evenimente. La noi.** În anul 1468 este încheiat Tratatul moldo-polon, prin care regele polon Cazimir al IV-lea se obligă să nu ocrotească în țara sa pe nici un pretendent la scaunul Moldovei. ● În 1848, la Adunarea populară de pe „Câmpia Libertății” de la Filaret, se alege o Locotenență domnească (între membri se numărau Nicolae Golescu, Ion Heliade Rădulescu și Christian Tell) care acceptă să modifice „Constituția” în sensul dorit de sultan. ● În 1854 s-a născut Victor Babeș (m.1926), unul dintre fondatorii microbiologiei moderne.

● În lumă. În anul 1794 au fost ghilotinați revoluționarii francezi Robespierre și Saint Just, împreună cu alți 19 colaboratori. Este Sărbătoarea Națională a Peru-ului care și-a proclamat independența în 1821. ● În 1914 începe primul război mondial Trupele japoneze ocupă în anul 1937 orașul Pekin (Beijing). ● Acum 20 de ani, în 1973, este lansat cei de-al doilea echipaj uman al laboratorului spațial „Skylab”. Are loc Conferința ministerială a Organizației țărilor exportatoare de petrol (OPEC) la Viena.

Mica publicitate

(urmăre din pag. 14)

SOCIETATE COMERCIALĂ execută lucrări de construcții, finisaje, (parchetări) faianțări etc. Angajează ingineri, maștrii. Informații telefon 68617. (1202866)

S.C. NIKO SRL transportă persoane în GERMANIA până la destinație. Aducere asigurări medicale (ADAC) posesorilor de invitație. Informații telefon 30914. (45935)

ATLAS REISEN transportă rapid în GERMANIA turiști și pachete cu autocare moderne, în fiecare miercuri și sâmbătă. Preț informativ 35.000 lei. Închiriază microbuse. Informații la telefon 39995 sau 32818. (1202822)

Firma ROMANO-MAGHIARĂ ODISEEA organizează excursii la Budapesta miercuri și vineri. Autocar maghiar confortabil. Informații telefon 23823. (1203455)

SCHIMBURI

Schimb apartament cu o cameră ultracentrală gaz, telefon, satelit, balcon închis cu apartament 2-3 camere cu preluare de rate. Telefon 23623. (1203426)

Schimb (vând) urgent apartament 3 camere, decomandate, condiții foarte bune, cu casă cu grădina. Telefon 64309. (1203365)

Schimb (vând) apartament 3 camere confort 1 sport et.2 Micălața cu apartament 2 camere + garsonieră sau varianta Vlaicu. Informații telefon 62908. (1203362)

Schimb apartament nede-comandat Tîrgu Mureș cu Arad. Informații după ora 20 telefon 68595 Arad. (1203267)

ÎNCHIRIERI

Închiriez apartament 2 camere, mobilat, pe valută str. Aleea Româna nr.4 bl. S sc.c. ap.15 (pod Grădiște) vizibil

joi, vineri, sâmbătă orele 16-20 (1203334).

Timișoara dau în chirie garsonieră confort I central, vând sau schimb cu Arad. Telefon 21458. (1203031)

Închiriez apartament 1 cameră și dependințe mobilat zonă ultracentrală. De preferință cetățeni străini. Informații telefon 24657 după 1 august orele 17-19. (1203338)

Primește fete în gazdă Aleea Azuga bl.D sc B ap 7 Zona Gării. (1203252)

Primește fete în gazdă Micălața bl.118 sc.A, ap.11. (1203291)

Ofert spre închiriere spațiu comercial 31 mp. birou depozit. Telefon 13776. (1203284)

Ofert spre închiriere apartament 2 camere bloc, mobilat, telefon, gaz, zona Romanilor. Telefon 19927 dim. orele 8-9 seara 21,30-22,30. (1203248)

Închiriez garsonieră confort I Micălața. Informații la telefon 46194 după orele 16. (1203221)

Închiriez apartament 2 camere mobilat pe valută. Telefon 46650 între orele 11-12, 16-17. (1203227)

Închiriez apartament în Vlaicu, parter, eventual unei firme. Telefon - 47434. (1203271)

PIERDERI

Pierdut pașaport trecere frontieră eliberat de poliția Arad pe numele Mănguț Floare. Îl declar nul. (1203215)

Pierdut pașaport trecere frontieră eliberat de poliția Arad pe numele Covaci Natalia. Îl declar nul. (1203214)

DECESE

Cu adâncă durere în suflet anunțăm moartea fulgerătoare a celui mai iubit tată **HONIGES FRANCISC** la vârsta de 59 de ani. Ai lăsat o rană adâncă în sufletele noastre. Fiicele tale iubite Iby și Edy. În mormântarea va avea loc azi de la Capela Cimitirului Eternitatea la orele 16. Familia îndurerată. (1203472)

Cu durere anunț trecerea în neființă după o scurtă și grea suferință a celui care a fost **PALANCEA EMILIAN (EMIL)**. Dumnezeu să te odhnească în pace. Soția veșnic îndurerată. (1203445)

Cu inimile zdruccinate de durere, fiul **Lucian**, nora **Laura** și nepoata **Emilia Laura** anunță înmormântarea din viață a celui ce a fost un minunat tată, socru și bunic **PALANCEA EMILIAN**. În mormântarea va avea loc azi 28.07.93 ora 14 de la casa părintească din Șiria. (1203402)

CONDOLEANȚE

Azi 28 Iulie se împlinesc 6 luni de când a plecat pentru totdeauna bunul nostru soț, tată, bunic, contabil șef **VASUȚ CORNEL** din Cuvin. Te plângem mereu și nimic nu umple golul, lăsat în inimile noastre. Soția **Geta** și copiii. (1203396)

În 26.07 s-au împlinit 3 ani de la moartea scumpului nostru soț și tată **GHIERAN IOSIF**. Familia îndoliată te regretă. În veci nu te vom uita **IOJI** dragă. Soția **Vetuța** și copiii **Loredana**, **Diana** și **Andreea**. (1203275)

Un gând și o lacrimă pentru **ARNAT FLOARE**, acum când se împlinesc 5 ani de când m-a părăsit. Să-i fie țărâna ușoară. Fiica **Dorina** **Bubuleț** cu familia. (1202281)

Mulțumim colegilor de la **IYA**, vecinilor din blocul **T**, rudelor și celorlalți cunoscuți care au fost alături de noi în dureroasa despărțire de iubitul nostru soț tată, socru și bunic **TĂMAȘAN IOAN**. Familiile îndoliate **Tămășan** și **Pecican**.

MULȚUMIM: Întreprinderii Cinematografice, Cinema **Dacia**, **Schela Petrol Arad**, vecinilor, prietenilor, rudelor, și tuturor celor care prin prezență, flori și condoleanțe au fost alături de noi în clipele grele ale despărțirii de scumpul nostru fiu, soț, tată, bunic, frate. **HOFFER NICOLAE**, conducându-l pe ultimul său drum. Familia **Hoffer**. (1203290)

Au trecut 6 luni de la dureroasa despărțire de cel care a fost **CRISTOLOVEANU IOAN**. Parastasul va avea loc vineri 30.07.1993 la cimitirul Pomenirea (la mormânt) ora 13. Familia îndoliată.

PANORAMIC T.V.

Miercuri, 28 Iulie 1993

TVR

- 7,00 TV Matinal
- 10,00 TV Iași
- 11,00 TV Cluj-Napoca
- 12,00 Videosatelit
- 13,00 Ecran de vacanță
- 13,30 Desene animate
- 14,00 Actualități, meteo
- 14,15 Ora de muzică
- 15,00 Album de vacanță
- 15,45 O samă de cuvinte
- 16,00 Actualități
- 16,05 Oameni de lângă noi
- 16,35 Panoramic muzical
- 17,05 Sport club
- 18,05 Documentar
- 18,35 Arhive folclorice: Maria Tănase (TV)
- 19,00 Documentar
- 19,30 Desene animate
- 20,00 Actualități, meteo
- 20,35 Sport
- 20,40 Anchetă TV
- 21,25 Teledinamica
- 23,25 Actualități
- 0,35 Simpozion

BUDAPESTA-1

- 7,05 Viața satului
- 7,25 Jurnal regional
- 7,35 Știri economice
- 7,45 Știri
- 8,00-10,00 Răsărit - magazin matinal
- 10,00-13,00 Magazin
- 10,30 Marea neliniștită - documentar american
- 11,30 Soțul ambasadoarei - serial aventuri francez
- 12,30 Telegoc
- 13,00 Știri
- 17,00 Știri
- 17,10 Putere și pasiune - serial australian
- 17,40 Teletext
- 17,45 Jurnal cultural
- 18,15 Lumea banilor
- 18,25 Atunci și acum. Moștenirea
- 19,08 Maddie și David - serial polițist american
- 20,00 Probleme creștine
- 20,07 Desene animate
- 20,30 Știri
- 21,00 Telesport
- 21,10 Orăselul - serial maghiar XX/3: Strălucirea bijuteriilor
- 21,50: 24 de ore
- 22,40 Anotimpuri capricioase - emisiune distractivă
- 23,10 Regizor - Hamza Akos - documentar
- 23,55 Muzică clasică
- 0,45 Știri
- 0,50 Jurnal BBC

BUDAPESTA-2

- 17,20 Desene animate
- 17,45 Joc telefonic
- 18,00 Împreună pentru Pământ - magazin ecologic
- 18,24 Aventurile Fulgerului Negru - serial franco-canadian 26/11: Foc de artificii
- 18,50 Video-jocuri
- 19,00 Știri
- 19,10 Jurnale regionale
- 19,30 Telesport
- 20,00 Palatul regal Kancura - documentar japonez
- 20,30 Sport și spectacol - Surfing - documentar american
- 20,56 Pasărea cu cioc-fierăscă - documentar german
- 21,30 Cupa Mondială a oamenilor puternici - Sopron - reportaj
- 22,25 Cultură și religie
- 23,00 Știri
- 23,25 Precum bumerangul - film polițist francez, cu Alain Delon. Aflată sub influența drogului, tânăra **Jacqueline Batkin** de 17 ani, împușcă un polițist. Batkin, un om de afaceri bogat, obișnuit să poată rezolva totul, se hotărăște să o scoată din închisoare.

PRO 7

- 7,00 Lassie - serial american
- 7,25 Flipper - serial american
- 7,50 Mr. Belvedere - reluare
- 8,09 Trick 7 - desene animate
- 9,35 Femețoarea Jeannie - reluare
- 10,00 Caré de ași cu două dame - reluare
- 10,30 Remington Steele - reluare
- 11,25 Evadare în St. Pauli - film polițist german
- 13,00 Linișțita noastră căsuță - reluare
- 13,55 Colt pentru orice împrejurare - serial acțiune american: Pizza tare
- 14,55 Povestea lui Mc Cornell - film SUA
- 16,30 Remington Steele - serial acțiune american
- 17,20 Mr. Belvedere - serial familial american
- 17,45 Femețoarea Jeannie - serial distractiv american
- 18,14 Trick 7 - desene animate
- 19,30 Caré de ași cu două dame - serial distractiv american
- 20,00 Linișțita noastră căsuță - serial

distractiv american

20,25 Roseanne - serial distractiv american

21,15 O pereche ciudată - comedie SUA, 1968, cu: Jack Lemmon și Walthar Matthau. Reporterul sportiv Felix este un tip extraordinar de dezordonat și imprăștiat. Afemeiat și pe deasupra jucător împătimit de poker, el are un prieten, Oskar, o fire diametral opusă. Aflat în pragul sinuciderii din cauză că nevasta l-a părăsit, acesta se mută pentru o vreme în locuința reporterului și începe delirul.

23,25 Jake și McCabe - serial acțiune american

0,20 Hawaii 5-0 - serial polițist american

1,10 Sunt spion - serial acțiune american

21,15 Nu-ți trimite soția în Italia! - film muzical german, 1960. Trei prietene încearcă să uite necazurile conjugale sub cerul albastru al Italiei. În timp ce Sabine, Manuele și Lizzie se bucură de temperamentul italienilor, soții, acasă, sunt tot mai neliniștiți.

23,00 Ape tulburi - film polițist SUA, 1975, cu: Paul Newman, Anthony Franciosa. Amantul lui Iriah Devereaux este șantajat. Femeia nu-l poate ajuta altfel decât chemându-l la New Orleans. Dar nici așa Lew nu este în siguranță. În afacere este implicat întregul clan Devereaux.

0,55 Fotbal - Bundesliga

1,20 Profesioniștii - serial acțiune englez

10,00 Ironside - serial polițist american

11,00 Bogăți și frumoși - serial familial american - reluare

11,30 Merită prețul - telegoc

12,00 Riscant - telegoc

12,30 Duel familial - telegoc

13,00 Știri

13,30 Springfield Story - serial familial american

14,20 Clanul din California - serial familial american

15,10 Primejdie - serial american

16,00 Crima este pasiunea sa - serial polițist american

17,00 Hans Meiser - talkshow

18,00 Cine este șeful? - serial distractiv american

18,30 O familie simpatică - serial distractiv american

19,00 Elf '99 - magazin

19,45 Știri

20,15 Exploziv! - magazin

20,45 Vremuri bune, vremuri rele - serial german

21,15 Un blues pentru Bud - film polițist SUA, 1989, cu: Burt Reynolds, Rita Moreno. O doamnă bătrână și bogată se adresează disperată poliției. Nepotul ei de zece ani a fugit din nou de la școală. Urmele duc spre un fanatic nebun.

23,15 Die Stern TV - magazin

0,15 Călăreții morți se reîntorc - film groază, Spania

1,40 O familie simpatică - serial american

7,15 Desene animate

10,35 Lassie - serial american

11,00 Ruck-Zuck - telegoc

11,35 Cu inimă - serial american

20,56 Clinica St. Elsewhere - serial american

13,05 Desene animate

18,30 Reluare program matinal

21,00 Știri

21,15 Titluri principale - serial american XIII/8: În capcana CIA

22,15 Wrestling

23,20 Lună ucigașă - film groază SUA, 1978. Un bogat om de afaceri american este chinat de coșmaruri. De aceea se hotărăște să plece în concediu în Hawaii. Dar nici acolo nu-și găsește liniștea: înspăimântătorul blestem al familiei îl urmărește.

1,05 Outsider - serial polițist american: Rememorare primejdioasă

15,45 Bonanza - serial western american

16,45 Star Trek - serial sf american

17,45: 5x5 - concurs tv

18,20 Ia totul! - concurs tv

19,00 Jurnal regional

19,30 Știri

20,00 Designerele - serial distractiv american 100/2

20,30 Roata norocului

21,15 Nu-ți trimite soția în Italia! - film muzical german, 1960. Trei prietene încearcă să uite necazurile conjugale sub cerul albastru al Italiei. În timp ce Sabine, Manuele și Lizzie se bucură de temperamentul italienilor, soții, acasă, sunt tot mai neliniștiți.

23,00 Ape tulburi - film polițist SUA, 1975, cu: Paul Newman, Anthony Franciosa. Amantul lui Iriah Devereaux este șantajat. Femeia nu-l poate ajuta altfel decât chemându-l la New Orleans. Dar nici așa Lew nu este în siguranță. În afacere este implicat întregul clan Devereaux.

0,55 Fotbal - Bundesliga

1,20 Profesioniștii - serial acțiune englez

EUROSPORT

9,30 Aerobic

10,00 Eurogoluri - magazin fotbalistic

11,00 Atletism - turneu IAAF, Salamanda (Spania)

12,00 Atletism - concurs IAAF, Sestriere (Italia)

14,00 Eurotenis - magazin

16,00 Tenis - Pathmark Classic

18,00 Raliul „Gauloise”, Oman - rezumat

19,00 CM la triatlon - Orange County, SUA

20,00 Surfing, CM Africa de Sud

20,30 Știri

21,00 Atletism - concurs IAAF

23,00 Formula 1 - MP al Germaniei

0,00 Kick box

1,00 Box

2,00 Știri

DST

9,45 Start matinal - magazin

10,00 Hopp sau kopp? - concurs

10,30 Sport

12,00 Bursa

13,00 Fun sport - magazin

13,30 Șfaturi pentru timpul liber

14,00 Bursa

14,45 Aerobic

15,00 Sportshow

18,00 Concurs de dans

19,00 Fun sport

19,30 Ciclism montan. Cupa Mondială, Vail (Colorado)

20,00 Tenis - turneu ATP Montreal

0,00 Box profesionist SUA

1,00 Sportshow

SUPER CHANNEL

9,00 Știri ITN

9,30 Documentar

10,00 Super shop

13,00 Videogenerator

17,30 Magazin muzical

19,30 Bonanza - serial western american

20,30 Richard Diamond - serial polițist american

21,00 Golf - magazin

22,00 Maestrul imaginii

22,30 Financial Times - magazin economic

23,00 Știri ITN

23,30 Magazin informativ

23,48 Bursa SUA

0,00 Legături - film SUA. Cu ocazia unei întruniri prilejuate de o sărbătoare, într-o familie aparent armonioasă din New York explodează conflictul ce mocnea de mult timp.

1,40 Videogenerator

9ER9, 9M LUME

Operațiunea „Răfuiala” continuă!

Ieri, au continuat - a treia zi consecutiv - atacurile aviației și artileriei israeliene asupra unor prezumtive poziții ale rezistenței islamice libaneze Hezbollah. Operațiunea „Răfuiala”, a intrat, marți, într-o nouă fază în care satele și orașele libaneze sunt de-acum ținte directe ale bombardamentelor israeliene. „Aviația israeliană atacă de câteva ore obiective Hezbollah și ale altor organizații teroriste localizate în interiorul orașelor și satelor situate de-a lungul marginii nordice a zonei de securitate” ocupate de Israel în sudul Libanului - a declarat un purtător de cuvânt militar israelian.

Un val de civili înspăimântați fugeau cum puteau ieri din sudul Libanului pentru a scăpa de infernul loviturilor aeriene și de artilerie dezlănțuit de Israel în ultimele trei zile cu intenția de a pustii zonele utilizate de maquisarzi islamici libanezi - potrivit unei relatări REUTER, care arată că zeci de mii de libanezi au devenit astfel refugiați. Numai ieri dimineața numărul morților, în marea lor majoritate civili libanezi, se ridicase la peste 14, iar al răniților la 123. Totalul în cele trei zile: cel puțin 51 morți și 254 răniți.

Chemare la grevă generală

Ca protest împotriva creșterii preturilor și erodării nivelului de trai al populației, sindicatele din Serbia au chemat la grevă generală nelimitată cu începere din 5 august - informează France Presse preluând o relatare a agenției Taniug. Sindicatele cer adoptarea de măsuri pentru menținerea puterii de cumpărare a salariilor și pensiilor.

Președintele sindicatelor sârbe, Tomislav Sanovici, a avertizat guvernul că a venit vremea „să pună capăt haosului pe care l-a provocat prin măsurile sale”, deoarece în caz contrar „o revoltă socială este inevitabilă”.

Guvernul Serbiei a anunțat o serie de măsuri împotriva creșterii preturilor care s-a accelerat după devalorizarea de vinerea trecută a dinarului. Din relatării presei din Serbia rezultă că tot luni s-au scumpit peste o mie de articole diferite, iar în cadrul noilor preturi, cel al pâinii a devenit de patru ori mai mare.

China încă nu acceptă propunerea președintelui Clinton

Subsecretarul de stat american însărcinat cu problemele securității internaționale, Lynn Davis, s-a întâlnit, la Beijing, cu ministrul chinez al afacerilor externe, Qian Qichen, pentru a discuta propunerea președintelui Bill Clinton privind suspendarea expieriențelor nucleare - a anunțat agenția oficială chineză Xinhua, citată de France Presse. Intrevederea urmează celei de la Singapore dintre Warren Christopher și Qian Qichen.

China - amintește France Presse - este singura putere nucleară declarată oficial care nu a acceptat încă propunerea președintelui Clinton, propunere aprobată deja de Franța, Marea Britanie și Rusia.

Bosniacii amenință cu folosirea clorului contra sârbilor

Armata guvernului bosniac a avertizat că va folosi rezerve de clor contra sârbilor în cazul în care aceștia își vor continua ofensiva în regiunea Brcko (nord-estul Bosniei) - a anunțat postul de radio Sarajevo, citat de France Presse. Comandantul adjunct al armatei bosniace din Tuzla, Ramiz Sualici, a afirmat că forțele sale vor folosi toate mijloacele, inclusiv produsele chimice, pentru a se apăra.

Fidel Castro nu are „formule miraculoase”

Președintele Fidel Castro a confirmat că, de acum înainte, cubezii vor putea deține și folosi liber developele, dar a precizat că nu are nici un „pachet de măsuri economice” și nici „formule miraculoase” pentru salvarea economiei țării, transmit agențiile AFP și AP. Motivând

asupra cazării Monhada, el a subliniat că, în prezent, Cuba se confruntă cu „o extrem de gravă lipsă de monedă convertibilă”. În context, liderul cubanez a apreciat că se impune de urgență găsirea mijloacelor de a spori intrarea de develope, „necesitate vitală pentru țară”.

În încercarea de a scoate Cuba din criză, Castro a mai evocat posibilitatea de a se facilita vizitele în insulă ale cubanezilor ce locuiesc în străinătate, precum și o mai mare deschidere pentru investițiile străine.

Armata chineză amenințată de reforma economică

Doi generali chinezi au criticat politica de deschidere spre economia de piață, apreciind că reformele pun sub semnul întrebării controlul partidului comunist asupra armatei, riscând să provoace dezintegrarea acesteia. Într-un articol publicat în „Ziarul Poporului”, cei doi generali susțin, între altele că procesul de reforme din China atrage după sine fenomene nefaste, cum ar fi mercantilismul și individualismul, care pătrund în armată prin diverse canale și pun în pericol consolidarea acesteia.

AFP comentează, că, recent, presa chineză a remarcat scăderea moralului trupelor, scandalurile în raporturile dintre armată și autoritățile locale, dorința tot mai mare a militarilor de a beneficia de roadele expansiunii economice.

„Nu fac speculații contra francului”

„Nu fac speculații împotriva francului, pentru că nu doresc să fiu acuzat de distrugerea sistemului monetar european”, a afirmat bancherul american, George Soros, într-un interviu dat publicității de cotidianul „Le Figaro”.

„Cred că Europa are nevoie de un sistem monetar, fără de care Piața Comună s-ar putea năru”, a adăugat Soros, recunoscând, totuși că se simte „tentat” de mici speculații împotriva francului, în măsura în care există „o problemă nerezolvată”, relatează France Presse.

(ROMPRES)

Rusia nu va provoca un nou război afgan

Nu este posibilă rezolvarea pe cale diplomatică a conflictului cu combatanții fundamentalisti tadjici care au atacat frontiera afgană, a declarat ministrul rus de externe, Andrei Kozirev, citat de AFP, Moscova a făcut presiuni asupra autorităților de la Dușanbe pentru începerea unor negocieri cu opoziția, dar dialogul respectiv nu este posibil decât cu un partid al opoziției, a adăugat ministrul rus. „Cu cel care operează la frontiera tadjico-afgană nu se poate vorbi decât cu lovituri de rachetă asupra bazelor lor”, a opinat șeful diplomației ruse. Rusia asigură în prezent apărarea frontierei tadjico-afgane, în virtutea unor acorduri încheiate în trecut cu guvernul de la Dușanbe. În ultimul timp, militanți tadjici au lansat atacuri dure împotriva unor posturi de frontieră, iar Moscova a lăsat să se înțeleagă că are „dreptul moral” să atace din Tadjikistan bazele megalmanilor aflate de cealaltă parte a frontierei. Kozirev a afirmat totuși că Rusia nu se va aventura într-un nou război în Afganistan. (MEDIAFAX)

Guvernul înăsprește controlul asupra mijloacelor de informare în masă

Guvernul vietnamez a hotărât să instituie un control mult mai strict asupra mijloacelor de informare în masă, printr-o nouă lege ce intră în vigoare astăzi, relatează organul de presă al Partidului Comunist, „Nhan Dan”, citat de FRANCE PRESSE. Legea cheamă toate mijloacele de informare în masă „să lupte împotriva ideilor și actelor ce compromit interesele naționale, demnitatea și modul de viață al vietnamezilor” și stipulează că „mijloacele de informare au datoria să contribuie la întărirea politicii de reînnoire, inaugurată în 1987 de guvernul de la Hanoi”. Prin lege se interzice apariția de „lucrări ostile patriei socialiste și care propovăduiesc violența, divulgă secretele partidului și statului, falsifică istoria și neagă cuceririle revoluției”. Noua lege a fost adoptată la începutul acestei luni de Adunarea Națională și are ca principală țintă cărțile, revistele și casetele video „reacionare” și pornografice, ce sosesec zilnic din direcția Hong Kong, Thailanda și din Occident. În ciuda eforturilor autorităților, invazia acestora a devenit tot mai greu de stabilit. (MEDIAFAX)

W. CHRISTOPHER - QIAN QICHEN: VÂNZAREA DE RACHETE CHINEZE PAKISTANULUI ÎN CENTRUL ATENȚIEI

Intrevederea chino-americană la nivel înalt - care a avut loc la Singapore, la 25 Iulie, nu a permis SUA și Chinei să-și depășească divergențele cu privire la problema vânzării de rachete chineze Pakistanului, a declarat un înalt funcționar american. Secretarul de stat american, Warren Christopher, și ministrul chinez de externe, Qian Qichen, au avut o oră și un sfert de convorbiri din care „o bună parte” a fost consacrată acestei probleme, a declarat responsabilul american. „W. Christopher a ridicat mai ales problema rachetelor „M-11”. A avut loc o îndelungată discuție asupra acestui subiect, el dorind ca partea chineză să dea explicații pe această temă”, a adăugat responsabilul american, care a cerut să nu-i fie dezvăluit numele. În opinia acestuia, ministrul chinez „a dat din nou asigurări că țara sa nu încalcă angajamentele Regimului de Control al Tehnologiei Balistice” (MICR).

SUA acuză China că livrează Pakistanului rachete „M-11”, încălcând MICR care interzice vânzarea de rachete cu o rază medie de acțiune de 300 km. Experții americani apreciază că rachetele „M-11” au o rază de acțiune de 450 km. Beijingul și Islamabadul au dat asigurări în repetate ocazii că nu sunt în măsură să precizeze

dacă este vorba de rachete sau pur și simplu de componente de rachete. El a declarat că cele două țări vor continua negocierile pe această temă, mai ales în cursul vizitei pe care o va efectua săptămâna aceasta la Beijing secretarul adjunct însărcinat cu securitatea, Lynn Davis. „Discuții mai detaliate asupra acestei probleme vor avea loc la Beijing. Este o problemă serioasă”, a spus el. Responsabilul american a apreciat totuși această întâlnire ca „pozitivă” și a citat angajamentele luate de ministrul Qian

Puncte de vedere

Qichen pentru a încerca să combată emigrația ilegală a chinezilor, care tind să pătrundă în SUA pe calea maritimă. El a mai declarat că ministrul chinez a promis că țara sa va interzice de acum înainte accesul în porturile chineze oricărei nave angajate în activități de acest gen, că emigranții trimiși înapoi în țară nu au de ce să se teamă și că guvernul chinez va face un efort public de a-i descuraja pe candidații la emigrația clandestină.

Lui Warren Christopher i s-a înmănat o scrisoare din partea președinției chineze, pe care trebuie s-o înmâneze președintelui Clinton, ca răspuns la propunerea americană vizând abandonarea experiențelor nucleare, a declarat același

responsabil. În opinia sa, chinezii sunt gata să examineze în mod pozitiv cererea americană.

Întrebat asupra acestui aspect, după convorbirile chino-americane, un purtător de cuvânt chinez a reiterat poziția tradițională a Chinei, afirmând, pe de-o parte, că testele nucleare ale țării sale rămân în continuare modeste și, pe de altă parte, că China a fost prima țară care s-a angajat să nu declare un atac nuclear. Responsabilul american a adăugat că chinezii și-au exprimat față de secretarul american W. Christopher „atitudinea pozitivă” în legătură cu propunerea președintelui Clinton de a organiza în luna noiembrie o reuniune la nivel înalt neoficială a șefilor de stat ai Forumului de Cooperare Economică a Asiei și Pacificului (APEC).

Purtătorul de cuvânt chinez Wu Jianmin a declarat că ministrul Qian Qichen a subliniat că „țara sa și SUA, în calitate lor de mari puteri dispunând în lume de o influență majoră și având responsabilități speciale în materie de menținere a păcii și stabilității, trebuie să mențină o cooperare bună”. La rândul său, Warren Christopher a apreciat în acest sens: „Nu vom lăsa ca divergențele care există între cele două țări cu privire la o problemă sau alta să pună în pericol ansamblul relațiilor chino-americane”. Purtătorul de cuvânt chinez a evocat direct problema cu privire la livrarea de rachete Pakistanului, multumindu-se să sublinieze doar că a fost dezbătut subiectul în legătură cu vânzarea de arme în lume. (AFP)

PARLAMENTUL RUS A APROBAT DESCHIDEREA UNEI ANCHETE PENTRU ELUCIDAREA ACUZAȚIILOR DE CORUPȚIE ADUSE UNOR IMPORTANȚI ALIAȚI POLITICI AI LUI BORIS ELȚIN

Parlamentul rus și-a dat acordul pentru deschiderea unei anchete judiciare menite să stabilească adevărul în legătură cu o serie de acuzații grave aduse unora dintre cei mai importanți aliați politici ai președintelui Boris Elțin.

Principala personalitate vizată de anchetă este Vladimir Șumeiko.

Procurorul general al Rusiei, Valentin Stepanov, a solicitat avizul parlamentului pentru a iniția o anchetă, declarând că Șumeiko este bănuț de a fi transferat ilegal milioane de dolari în contul unei firme străine. Cererea procurorului general a fost aprobată cu 158 de voturi pentru și numai 10 împotriva.

Șumeiko, unul din cei mai cunoscuți partizani ai reformelor, este un fervent susținător al președintelui Elțin în cadrul guvernului rus, cabinet divizat între radicali, adepți ai economiei de piață și tehnocrați de orientare conservatoare. Șumeiko a fost frecvent ținta unor virulente atacuri din partea conservatorilor, conștii de rebelul vicepreședinte Aleksandr Rutkoi, care au inițiat o campanie împotriva corupției la nivel înalt.

Stepanov, adresându-se parlamentului conservator al Rusiei, a afirmat că nu intenționează să-l aresteze pe Șumeiko, dar că interogarea acestuia se poate efectua numai pe baza aprobării prealabile a deputaților întrucât, în momentul producerii faptelor incriminate, Șumeiko era membru al parlamentului.

Într-o adresă scrisă, procurorul amintește parlamentului rus că Șumeiko este bănuț de transferarea sumei de 14,5 milioane dolari în contul unei firme elvețiene, de la care urma să se achiziționeze hrană pentru nou-născuți. Faptele s-au produs în anul 1991, când actualul prim viceprim-ministru deținea funcția de președinte al parlamentului. Contractul de import de alimente nu a mai fost onorat, iar firma elvețiană ar fi folosit în interes propriu fondurile virate de ruși susțin acuzatori lui Șumeiko.

O altă acuzație formulată la adresa lui Șumeiko se referă la transferarea unui număr de apartamente, aflate în propri-

etatea unei companii de stat ruse din Monaco, către o firmă străină nenominalizată. Transferul efectuat, în cadrul unei joint-venture, a fost înregistrat în 1992, pe când Șumeiko era prim viceprim-ministru. „În acțiunile lui Șumeiko se pot constata indicii ale unor abuzuri în serviciu. Acestea pot fi dovedite sau respinse în cursul unei investigații preliminare”, opina procurorul general al Rusiei.

Vicepreședintele rus, Aleksandr Rutkoi, inițial un apropiat al lui Boris Elțin, dar în prezent cel mai înverșunat rival al acestuia, a susținut în mod public faptul că Șumeiko împreună cu alte persoane importante din anturajul președintelui sunt acuzate de corupție.

Un procuror numit special de parlament pentru a investiga afirmațiile lui Rutkoi a susținut în fața deputaților acuzațiile formulate de vicepreședintele țării.

De menționat că Mihail Poltoranin, un alt apropiat al lui Elțin, a fost interogată referitor la acuzațiile ce i se aduc de a fi gestionat defectuos proprietatea statului.

Atât Șumeiko, cât și Poltoranin au respins vehement acuzațiile formulate la adresa lor, iar Șumeiko a declarat chiar, prin intermediul Televiziunii ruse, că va sesiza instanța în legătură cu calomnierea sa de către Rutkoi.

„Să nu dăm un caracter politic acestui fapt. Ne referim numai la încălcări concrete ale legii”, a concluzionat Hasbulatov.

Șumeiko nu a participat la sesiunea de vineri a parlamentului, dar a trimis deputaților un mesaj sarcastic prin care își exprima „încrederea în decizia” acestora.

„De la acest parlament nu ne putem aștepta la nimic altceva. Avem o memorie istorică bună și aceste fapte ne amintesc de anul 1937”, remarca Grigori Buhvalov, purtătorul de cuvânt al lui Șumeiko. (REUTER)

Echipa de serviciu:

Gabriela Groza, secretar de redacție. Aurica Telcian, Simona Florea, Florica Bunaciu, Ioana Frățilă, corectori.

Cotidian editat de S.C. ADEVĂRUL S.R.L.
 Consiliul de administrație: **TRISTAN MIHUȚĂ** (director), **MIRCEA DORGOȘAN** (director adjunct), **DOREL BARBU**, **MIRCEA ȚIȘCĂ**, **DOREL ZAVOIANU**.
 Colegiul de redacție: **TRISTAN MIHUȚĂ** (redactor șef), **DOREL ZAVOIANU** (secretar general de redacție), **IOAN IERCAN** (șef secție politică), **TERENTIE PETRUȚI** (șef secție economică), **MIRCEA CONTRAS** (șef secție sociale), **DORU SAVA** (șef secție informații-eveniment), **VASILE FILIP** (șef secție cultură-știință-învățământ), **ALEXANDRU CHEBELEU** (șef secție sport-timp liber-divertisment), **NICU COJOCĂRU** (șef serviciu publicitate), **MARCEL CÂNCIU** (șef secție foto)
 Redacția și administrația: Arad, Bd.Revoluției nr. 81, telefoane: secretariat - 13302; redactori 18550 - 16796; administrația și marea publicitate - 19404; mica publicitate 16654. Fax - 16854.
 Tiparul executat la Imprimeria **S.C.MEDIAGRAF S.A.**, Str.FELEACULUI F.N., telefon: 20902